פורת השבית אמש הטלוויזיה בתגובה לעיצומי הטכנאים

נכשל נסיון הידברות נוסף וצפוי המשך השיבושים ● הוועד המנהל שוקל השבתת מגן

מאת אתי רונאל,

הוועד המנהל של רשות השידור יתכנס הבוקר בת״א לדיון דחוף בשיבושים הקשים בשידורי הרדיו והטלוויזיה הנגרמים בגלל עיצומי הטכנאים.

אתמול הפסיקו הטכנאים את שידורי הטלוויזיה ב־9.00 בערב מתוך כוונה לחדשם ב־10.00. אלא שאז הורה מנכ״ל רשות השידור, אורי פורת, להפסיק את השידורים באומרו, כי אין להניח לטכנאי הרשות להפוך לעורכי תוכניות כפי שאירע שלשום, כאשר ההחלטה לשדר את משחק הכדורסל בטלוויזיה — אך לא את החדשות — יצאה מאולפן הטכנאים.

אתמול נכשל נסיון הידברות נוסף בין הנהלת רשות השידור והטכנאים, כשסלע המחלוקת הוא התניית מתן תוספת השכר בת ששת האחוזים בהפעלת ניידות השידור ללא תמורה נוספת. הטכנאים הציעו לפנות לגורם מוסכם. הצעה שנדחתה ע״י מנכ״ל רשות השידור בטענה, כי ניידות השידור מופעלות זה 5 שנים לפי הסכם עבודה חתום, ואין לראות בהם חלק ממעוך (?) האי.אן. ג׳י.. שהפעלתו מחייבת מו״מ נוסף לפי דרישת הטכנאים.

השבתת מגן

צפוי, כי הוועד המנהל ידון באפשרות של השבתת מגן של הרדיו והטלוויזיה, פנייה לביה״ד לעבודה שיקצץ במשכורות השובתים, וצעדים משפטיים נוספים.

בישיבת הוועד המנהל בתחילת השבוע טען רוני פיינשטיין (מערך), כי שניים מהתנאים הדרושים לצורך ההחלטה על השבתת מגן כבר מומשו, כשהכוונה היא להפסקת המו״מ ולעיצומים. רק השבתת מגן יכולה למנוע מצב בו ישבו העובדים בבית ויקבלו משכורת — אמר פיינשטיין. ואילו המשנה ליו״ר הרשות, דוד אדמון, אמר, שיש למנוע מצב בו יחליטו העובדים, תוך נקיטת עמדה פוליטית, איזה מהשידורים לקיים ואיזה לבטל.

אתמול קיים יו״ר האגף לאיגוד מקצועי, חיים הברפלד, מגעים קודחתניים עם גורמים בהנהלת רשות השידור ובממשלה בנסיון למנוע את הידרדרות הסכסוך למצב ממנו לא יוכלו כבר שני הצדדים לחזור בהם. אולם, עד כה לא העלו המגעים דבר, ונראה כי השיבושים בשידורים יימשכו היום ומחר.

מזכ״ל ההסתדרות, ח״כ ישראל קיסר, ויו״ר קופת־חולים, פרופ׳ חיים דורון, לוחצים ידיים בטקס פתיחת מרכז הבריאות בקצרין (צילום: פרו מלינג/ ישראל סאן)

ההסתדרות תקים מפעלי תעשייה ותרבות ברמה

מאת יהודה צור, כתב „על המשמר"

חיזוק הישובים ערובה לשלום — אמר מזכ״ל ההסתדרות, ישראל קיסר, במהלך ישיבה חגיגית של הוועדה המרכזת שהתקיימה אתמול אחה״צ בקצרין לציון 20 שנה להתיישבות היהודית בגולן.

הוועדה המרכזת החליטה על הקמת מפעלי תעשייה ותרבות ברמת־הגולן. קיסר הודיע, שההסתדרות תקים בית תרבות משותף לישובים בדרום רמת־הגולן בבני יהודה, בית תרבות בקצרין ובית תרבות ומרפאה בכפרים הדרוזים בגולן. הוא תקף את הממשלה שמרבה בדיבורים וממעטת בעשייה בכל הקשור לישובי הגולן.

הוועדה המרכזת קראה לממשלה לפתוח בפעולה מסיבית למען ישובי הגולן, שחובותיהם מגיעים ל־210 מיליון שקל.

300 אלף תלמידי תיכון יוצאים לחופש הגדול

שנת הלימודים תשמ״ז מסתיימת היום בצהריים בבתי־הספר העל־יסודיים. כ־300 אלף תלמידי תיכון יתחילו בחופשת הקיץ בעוד אלפים ממוריהם ישותפו בהשתלמויות ובקורסים מטעם משרד־החינוך והאוניברסיטאות במשך השבועות הקרובים. אלפי בני נוער ישתתפו במחנות קיץ ובפעילות תנועות הנוער.

ערב סיום שנת הלימודים השלים משרד־החינוך־והתרבות סקר חדש העוסק בתלמידי י״ב. עורכי הסקר: דליה שפרינצק ואווה (?) נר. בחוץ לבדוק שלב זה בחינוך היות, ולדבריהם, יש בו כדי להצביע על אחת התפוקות והחינוכיות המרכזיות של מערכת החינוך בישראל.

הממצאים מראים, כי בחינוך העברי חל גידול מרשים במספר התלמידים המגיעים לכיתה י״ב וניגשים לבחינות הבגרות. נמצא, כי בין השנים תשמ״ב לתשמ״ח חל בארץ גידול של 2 אחוזים בלבד במספר בני 17. אך, לעומת זאת, שיעור הגידול של תלמידי י״ב היה 16 ושיעור הגידול של תלמידיו שניגשו לבחינות הבגרות בשנים אלה היה 20.

ההשוואה בין השנים תשמ״ב ותשמ״ח בחינוך הערבי, שערכו עורכי הסקר, מצביעה על יציבות במספר בני 17. על גידול ב־20 אחוז של תלמידי י״ב ועל גידול קטן במספר התלמידים שניגשו לבגרות.

נמצא, כי רוב התלמידים שלא ניגשו לבגרות ניגשו לבחינות גמר. למעלה מ־2000 בני נוער, עד גיל 18, נרשמו למבחנים אקסטרניים. (שע״ה)

בת 4 נמחצה למוות במעלית בבית העולים שברמת־אביב

ילדה בת 4, בת לעולה חדשה מאתיופיה, נהרגה אתמול אחה״צ לאחר שנמחצה למוות במעלית בבית העולים ע״ש מילמן ברמת־אביב.

רחל אורדיגאי ואמה אסתר נכנסו בסביבות השעה 5 למעלית שבכניסה לבניין, ועלו לדירתן. לפתע נתקעה המעלית בין קומת הקרקע לקומה הראשונה, על פי עדויות הדיירים שנכחו במקום כאשר נתקעה המעלית, הושחלו ככל הנראה ידיה של הילדה ברווח שבין הדלת למעלית, וחצי גופה נתקע ברווח הזה.

האם שנתקפה היסטריה החלה לצעוק צעקות אימים. במקביל היא שברה בידיה את זכוכית הדלת של המעלית ונחתכה בוורידיה.

גריגורי לויט, אחד מדיירי הבית, מסר מייד את מפתחות החירום של המעלית לפקיד הקבלה, וזה שיחרר תוך מספר דקות את האם.

אולם את הילדה שהיתה לכודה ברווח לא יכלו לחלץ, ונאלצו להזמין ניידות מד״א ומכבי אש. מכבי האש שהגיעו למקום חילצו את הילדה. ניידת טיפול נמרץ מצאה את הילדה במצב קשה ביותר, כשהיא נפגעה בחוליות הצוואר וקיבלה ככל הנראה מכה בראש. צוות הנט״ן טיפל בילדה במשך שעה וחצי, לאחר מכן הועברו האם, שאיבדה דם רב, והילדה במצב קשה ביותר לבית־החולים „איכילוב" בתל־אביב.

בשעות הערב נקבע מותה של הילדה.

דיירי בית מילמן סיפרו לכתבת עתי״ם כי המעלית במקום נתקעת (?) ואינה מתפקדת כראוי וכי יש איתה תקלות חוזרות ונישנות. גריגורי לויט סיפר, שבמשך שלושת השבועות שהוא שוהה במקום „זכה להתמחות בחילוץ אנשים מהמעלית", לאחר שהמעלית נתקעה מספר פעמים. (עתי״ם)

תושבי ג׳לג׳וליה התלוננו כי חייל צה״ל ירה לעברם

מאת ניצה רימון, כתבת „על המשמר"

משטרת מרחב השרון בודקת תלונה של תושבים מהכפר ג׳לג׳וליה הטוענים כי חייל צה״ל ירה לעברם ופצע אחד מהם.

מגירסת המתלוננים עולה, כי ביום חמישי בבוקר עמדו שבעה תושבי הכפר ג׳לג׳וליה בתחנת אוטובוס בדרכם לעבודה בפתח־תקווה. לפתע חלף רכב צבאי במהירות כשהוא מותיר אחריו ענן אבק גדול. אחד התושבים פלט לעברו קללה ואז על פי התלונה עצר החייל את רכבו, דרך את נשקו אמ.16 וירה אל עבר התושבים. כתוצאה מכך נפצע ביריה בצורה שטחית פארס שקל בן 19. תושבי ג׳לג׳וליה זיהו את החייל כתושב מושב שכן אליהם ומסרו למשטרה את מספר לוחית הזיהוי של רכבו. משטרת מרחב השרון בשיתוף עם המשטרה הצבאית עושים מאמצים לאתר את החייל כדי לעצור אותו לחקירה.

ח״כ יאיר צבן ממפ״ם פנה למנכ״ל המשטרה ושר המשטרה ותבע חקירה יסודית.

מסוק ריסוס התרסק ליד כרמיאל וטייסו נפצע

מאת יהודה צור, כתב „על המשמר"

מסוק ריסוס של חברת „כימאוויר" התרסק אתמול ליד צומת שבע לא הרחק מכרמיאל וטייסו נפצע קשה.

אתמול סמוך לשעה 7.20 בבוקר ביצע מסוק ריסוס המוטס ע״י רמי ברניב בן 44 מצמרת ריסוס באוויר. ככל הנראה נתקל המסוק בכבל מתח גבוה, החל להסתחרר ונפל. החרטום של המסוק החל להתלקח.

קצין משטרה ושוטר שסיירו באיזור הבחינו מרחוק במתרחש, נסעו במהירות לעבר המסוק ויחד עם חיילים שהמתינו לטרמפים באיזור הוציאו את הטייס מתוך המסוק. רופא צבאי שהוזמן למקום נתן טיפול רפואי ראשוני. למקום הוזעקו ניידות מד״א וניידת טיפול נמרץ מנהריה וכן מסוק שהעביר את הפצוע לבית־חולים רמב״ם. מצבו הוגדר כקשה.

אפרים רוזן מזכיר הקבה״א:

מצוקת ההתיישבות נובעת בעיקר ממדיניות מעוותת וריבית רצחנית

מאת יוסף גלילי, כתב „על המשמר"

מזכיר הקיבוץ הארצי, אפרים רוזן, אמר אתמול, כי מצוקת ההתיישבות העובדת נובעת בעיקרה ממדיניות הממשלה, והריבית הרצחנית שהמיגזר היצרני אינו יכול לעמוד בה.

אפרים רוזן ציין שחרף הקשיים הגדולים, המשיך הקיבוץ הארצי במפעל ההתיישבות, גייס מקורות עצמיים, והקים בשנתיים האחרונות קיבוצים חדשים.

שמחה אסף מזכ״ל המרכז החקלאי אמר, כי „הבסיס של מדינת ישראל הוא ההתיישבות חלוצית וחקלאית, שהקימה את המדינה באמצעות הטוריה והמחרשה. החקלאות, אמר, נמצאת במשבר, קשה, שחלקו נובע ממשבר בחקלאות העולמית, וחלקו מחוסר מדיניות של ממשלת ישראל לסייע לייצור החקלאי ויצואו.

על ממשלת ישראל לדעת שהגרעון הקופתי שנוצר, יכוסה בסופו של דבר בדרך זו או אחרת. הייתי ממליץ שהגרעון יכוסה בדרך קבלת תוכנית הבראה, של „ועדת רביד" שעדיף כיסוי מתוכנן שיאפשר למשק להמשיך ולתפקד.

ניסים זוילי ראש החטיבה של ההתיישבות בהסתדרות הציונית אמר, כי 47 אלף משפחות במושבים המתפרנסות בלעדית מחקלאות, חייבות לגוון את מקורות הפרנסה שלהן. לדבריו, חובות החקלאים הוכפלו בשנתיים האחרונות בשל הריבית הרצחנית.

עמיתו לראשות החטיבה מתתיהו דרובלס, מסר שחובות החקלאים בישראל הגיעו ל־1.6 מיליארד ש״ח. כדי לפתור את בעייה הריבית יש להעניק לחקלאים מלווה נוח שיתפרס על מספר שנים והציע לסוכנות היהודית לאמץ את דו״ח רביד.

החלטות שנתקבלו

הוועד הפועל הציוני ננעל אמש בירושלים בהחלטה הקובעת כי הקונגרס הציוני הל״א יפתח ביום ראשון 3 בדצמבר 1987 בירושלים. בין שאר ההחלטות נתקבלו הצעות מפ״ם הקוראות להסתדרות הציונית לתת עדיפות להתיישבות בגליל, ובנגב בהתאם להחלטת הקונגרס. כן נתקבלה הצעת מפ״ם בדבר מעמדה של מחלקת הנוער והחלוץ, לא לקצץ בתקציבים ולתת עדיפות ועידוד לתנועות החלוציות.

בישיבת סיכום של סיעת מפ״ם ציין הייני בורנשטיין מזכיר הברית העולמית של מפ״ם כי חרף היותה סיעה קטנה הצליחה מפ״ם להעביר החלטות חשובות בנושאים חיוניים לתנועה הציונית ולעם היהודי.

השר יוסקה שפירא יפעל להקדמת הבחירות אם לא יוקמו ישובים

השר יוסקה שפירא (מפד״ל) יפעל להקדמת הבחירות, אם לא תפעל הממשלה למילוי התחייבויותיה בתחום ההתיישבות. כך הוא הודיע אתמול ללשכת המפד״ל, שקיימה ישיבה בישיבת נוה דקלים, במהלך סיור חברי הלשכה בגוש קטיף.

לשכת המפד״ל אישרה בישיבתה בנווה דקלים את מינויו של השר שפירא ליו״ר ועדת ההתישבות של המפד״ל ואת מינויים של חברי הוועדה. לאחר אישור מינויו לתפקיד פירט שפירא את תביעותיו בתחומי ההתישבות. הוא אמר לאחר מכן, שיציע למפלגה להצביע בעד הקדמת הבחירות, אם לא תקיים הממשלה הבטחותיה בתחום ההתישבות.

השר שפירא ציין אחדות מהתחייבויות אלה, שלדבריו לא קוימו. בין היתר הוא הזכיר את החלטות הממשלה על סיוע בהקמת ישובים חדשים ופיתוח הקיימים ביהודה, שומרון, חבל עזה, בגולן, בנגב ובגליל. הוא אמר, שיש לקיים החלטות אלה ועל המפד״ל לבוא בתביעה זו, בעיקר אל חברי הליכוד בממשלה. לדבריו, קיום ההתחייבויות בתחום ההתישבות, אינו מצריך כסף רב. על נושא זה אציע למפד״ל ללכת לבחירות, אם לא תמומשנה התחייבויות הממשלה, הוא אמר.

השר שפירא גם הודיע, שיכנס בשבוע הבא את ועדת ההתישבות לדיון בתלונות נציגי הישובים בחבל עזה על הפלייתם על־ידי המינהל הצבאי והממשל הצבאי לעומת האוכלוסיה הערבית ובתחומים שונים, כפי שהועלו טענות כאלה במהלך סיור חברי לשכת המפד״ל בחבל. באותה ישיבה תתבקש גם הוועדה לקבוע עמדה ברורה של המפד״ל בקשר לשני הישובים, דוגית ופאת שדה ברצועת עזה, שהממשלה מעכבת הקמתם למרות שאישרה זאת כבר לפני שנתיים. (עתי״ם)

לציונות—לסוציאליזם—לאחוות עמים

נפל מהרכבל בגני התערוכה ונהרג

מאת כתבי על המשמר ועתי״ם

נער בן 17, שעבר במיתקני הלונה פארק שבגני התערוכה בתל־אביב, נהרג אמש בעת שנפל מאחד המיתקנים, ככל הנראה מהרכבל. האסון אירע סמוך לשעה 11 בלילה, שהיא שעת הסגירה של הלונה פארק. צוות ניידת טיפול נמרץ, שהגיע למקום, קבע את מותו של הנער בן ה־17.

מעטה סודיות אפף את כל האסון. כתבת עתי״ם שהגיעה לגני התערוכה סמוך לאחר האירוע לא הורשתה להיכנס פנימה. במקום היו שתי ניידות של מד״א — אחת מהן נט״ן, מספר ניידות משטרה וכמה עובדי לונה פארק המומים. איש מהנוכחים לא היה מוכן לומר מה קרה.

בנתניה נפלו אב ובנו בן השלוש ממיתקן מטוסים בלונה פארק בנתניה. לאחר שקיבלו טיפול רפואי במקום על־ידי מגן דוד אדום הועברו לבית־החולים לניאדו ואושפזו.

יום ב׳, כ״ה בסיון תשמ״ז, 22 ביוני 1987 / שנת מ״ד מס׳ 13374 / המחיר 85 אג׳ כולל מע״מ

מאמץ לחדש השידורים ״ייעשה הערב; „אגד" משבית גם קווים בינעירוניים

הערב בשש ייפגשו שרי החינוך והאוצר עם מזכ״ל ההסתדרות, יו״ר רשות השידור והמנכ״ל בניסיון ליישב את הסיכסוך ולחדש לאלתר את המשא־ומתן ואת השידורים ● הטלוויזיה הלימודית משדרת כרגיל — שוקלים שידור מהדורת חדשות בגלי־צה״ל ● המבחן באנגלית ישודר הבוקר בקול־ישראל ● בפרשת „אגד" דחה אתמול בית־המשפט את המשך הדיונים ליום חמישי ● הדתייה מחזירה הכדור לידי הממשלה

דו״ח ההכנסות והתפוקה: השכר ירד והפדיון עלה ● עמוד 2

פרס לאירופה — לסיבוב נוסף בענייני הוועידה ● עמוד 2

אירגונו של חב״ש נטל האחריות להצתת מכוניתו של סניורה ● עמוד 3

חריש יודיע היום על החלטתו להסגיר את נקש ● עמוד 15

מונה כונס ל„מחלבות המאוחדות" של האחים הורביץ ● עמוד 15

מאת אתי רונאל, כתבת „על המשמר"

השבתת הרדיו והטלוויזיה תימשך גם היום לפחות עד 6 בערב, מועד פגישתם של שר החינוך יצחק נבון, שר־האוצר, משה ניסים, מזכ״ל ההסתדרות, ישראל קיסר, יו״ר רשות השידור, מיכה ינון ומנכ״לה אורי פורת, שינסו ליישב את הסכסוך בין הנהלת רשות־השידור לבין טכנאי הטלוויזיה.

השר נבון, שנפגש אתמול עם ניסים וקיסר, אמר, כי שלושתם תמימי דעים באשר לצורך בחידוש המו״מ בין הצדדים לאלתר, ולחידושם במקביל של השידורים ברשות השידור.

ובינתיים פנה אתמול יו״ר רשה״ש מיכה ינון, למפקד גל״צ, נחמן שי, בבקשה לעשות לשידורן של מהדורות חדשות או מבזקים בשעות עגולות בגל״צ. הנושא הועבר

(המשך בעמוד 4)

חשש לשביתה גם בעיתונים היומיים

האסיפה הכללית הדו־שנתית של אגודת העיתונאים בת״א, אשר נערכה אתמול, בהשתתפות גדולה של חבריה, הביעה חשש שלא יהא מנוס מנקיטת אמצעים עד לשביתה כללית, בעיתונות ובכלי התקשורת האלקטרוניים, נוכח סירובם של המעסיקים לנהל מו״מ ענייני לחידוש הסכם שכר.

בדו״ח שנימסר לאסיפה על־ידי חברי ועד האגודה, נאמר, כי האיגוד הארצי של עיתונאי ישראל נאלץ, לאחר כמה פגישות־סרק עם המו״לים, ונוכח סירוב הנהלת רשות השידור לפתוח במשא־ומתן, להכריז על סכסוך עבודה. בתום תקופת הצינון, ב־10 בחודש זה, יינקטו אמצעים. הממונה הראשי על יחסי עבודה עו״ד נחמן אורי, זימן להיום ישיבה לתיווך בין איגוד העיתונאים לבין איגוד העיתונים היומיים.

האסיפה הכללית של עיתונאי ת״א גינתה את השבתת רשות השידור על־ידי ההנהלה, והביעה תמיכה בהחלטות ההסתדרות בנושא זה.

האסיפה הדו־שנתית של עיתונאי ת״א בחרה עם פתיחתה, במוסדות האסיפה: בנשיאות ובוועדת בחירות. (עתי״ם)

מאת י. שכני כתב „על המשמר"

גם אתמול חדלו לנוע האוטובוסים של חברת „אגד" מישעה שתיים אחרי הצהריים נפסקה התחבורה בקווים לפרברי הערים, ומישעה 7 הקווים העירוניים. דובר „אגד" אישר כי אכן יש צימצום במספר האוטובוסים הנעים בקווים בינעירוניים. כך למשל בקו ת״א־חיפה, נוסעים בשעות הערב רק אוטובוסים ישירים. בקו ת״א־אשדוד, פועלים אוטובוסי מאסף, והישירים מפסיקים בשעה זו נסיעתם.

אתמול בשעה 3 אחרי הצהריים אמורה הייתה להתקיים ישיבת הנהלה אשר זומנה בחתימת 10 חברי ההנהלה. אך למרות הדרישה המעוגנת בתקנון, הישיבה לא התקיימה מחוסר „קוורום", כלומר 16 חברי הנהלה. לכתבנו נמסר כי יומי הישיבה אמורים לצאת בהצעות

(המשך בעמוד 4)

חזר מאפריקה

תמונות מהמסע: עם נשיא טוגו. עמוד 4 (צילום: הרניק/לע״מ)

לחקור העיסקה הסיבובית של יגאל כהן־אורגד

לאחר שפעולת ויסות מניות הבנקים התמוטטה, אמנם עוד לפני שמבקר המדינה וועדת בייסקי קבעו כי לוויסות המניות היו הבטים פליליים, אישר שר־האוצר יגאל כהן אורגד הלוואה מסחרית להמשך ויסות פעולות בנק צפון־אמריקה לשם הצלת בעלי העניין בבנק זה. לשם כך הורה שר־האוצר דאז, יגאל כהן אורגד, לחשב הכללי, להפקיד בבנק המסחרי פקדון מיוחד בסך 10 מליון דולר להמשך ויסות שערי המניות של בנק זה לתקופה מוגדרת.

זהו מעשה חמור ביותר. לאחר שהממשלה החליטה להפסיק את הוויסות וכאשר כל הציבור ידע שהוויסות מופסק, אישר השר המשך ויסות של מניות בנק צפון־אמריקה. חמור לא פחות הוא שכתוצאה מהלוואה זו זכו בעלי העניין בבנק צפון אמריקה ביחס מועדף כלפי בעלי עניין בבנקים אחרים, הודות לקשריהם עם שרים מקורבים.

יש בכך יחס של הפלייה לטובה, מצד אחד, והונאת הציבור מצד שני. זאת עוד לפני שנודע כי בעלי הבנק שמו ידם גם על כסף זה, ונטלו כסף מהבנק לשם החזרה חלקית של ההלוואה.

שר־האוצר פעל בנושא זה שלא על פי שיקולים מקצועיים טהורים אלא על בסיס אינטרסים פוליטיים או על בסיס לחץ של גורמים אינטרסנטיים כאשר כל הפקידים הבכירים במשרדו, היועץ המשפטי, החשב הכללי והממונה על שוק ההון מביעים התנגדות ליעוד כספים לוויסות. כתוצאה מכך נאלץ שר־האוצר למצוא דרכים עקיפות ולהעביר את הכסף לבעלי המניות של בנק צפון־אמריקה באמצעות הלוואה מסחרית רגילה. עיסקות מסוג זה קיבלו בפרשיות העבר את השם של עיסקה סיבובית.

אמנם בפרשת ויסות מניות הבנקים היו הסכומים המעורבים כבדים יותר. אולם בנושא זה פעלה הממשלה לעיני הכל ובגלוי. כאשר הטענה העיקרית למתן הערבות היא שיש להציל את המשק מכלל התמוטטות. לעומת זאת כאן פעל כהן־אורגד בסתר, ללא מתן פומבי להחלטתו וללא קבלת אישור וגיבוי, בפעולה שלא היתה לטובת המשק, אלא לטובת קבוצה קטנה של בעלי עניין, שהחזיקו כ־80 אחוזים מהמניות בבנק זה. לכן מן הראוי שפרשה זו תבדק על־ידי מבקר המדינה ועל־ידי הגורמים המוסמכים בהקדם האפשרי. מן הראוי גם לבדוק אם בנק ישראל נתן את ידו בעקיפין להסדר תמוה זה.

אלוף בן־נון — ממתנגדי ה„לביא" ימונה למפקדו הבא של חיל־האוויר

אלוף לפידות יסיים תפקידו בדצמבר השנה ● נכשלה „שדולה" של התעשיות הבטחוניות לסכל מינוי בן־נון ● מסתמן רוב בקרב השרים נגד הפרוייקט

אלוף אביהו בן־נון

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

מפקד חיל האוויר האלוף עמוס לפידות יסיים את תפקידו בחודש דצמבר השנה. במקומו ימונה לתפקיד האלוף אביהו בן־נון, איש חיל האוויר המכהן עתה כראש אגף התכנון במטה הכללי.

נודע כי הרמטכ״ל נפגש כבר לשיחה עם מספר קצינים בכירים בחיל־האוויר שראו עצמם מועמדים לתפקיד זה והודיע להם על החלטתו.

בחודשים האחרונים פעלה מעין „שדולה" של אינטרסנטים בורדיב מהתעשייה הבטחונית בנסיון לטרפד את מינויו של בן־נון לתפקיד. זאת, בעיקר בשל חששם ממפקד חיל־אוויר הידוע בהתנגדותו ללביא. יצויין כי האלוף בן־נון זכה לשבחים רבים משרים, מח״כים ומצמרת מערכת

(המשך בעמוד 2)

אכזבה במטה השביתה בשפרעם מהתנגדות ההסתדרות ל„יום השוויון" ביום רביעי

בגילוי דעת המתפרסם היום בעתונות, קורא המטה לציבור היהודי להצטרף לשביתה הכללית ולהביע סולידאריות עם תביעות האוכלוסיה הערבית לשוויון ● פעילי המטה מכחישים טענת ההסתדרות כי השביתה היא פוליטית – רואים בחומרה הסרת ההגנה של ההסתדרות מהפועלים הערבים שישבתו ביום זה

מאת קאסם זייד, כתב „על המשמר"

הציבור הערבי יקבל את פני האורחים היהודים שיבואו להזדהות עם מאבקו ב„יום השוויון", שהוכרז כשביתה כללית, ב„קהווה סאדה", בפרחים ובלבבות פתוחים. על כך החליט אתמול מטה השביתה שהתכנס בשפרעם.

חבר מטה ההסברה של השביתה, מחמוד יונס, אמר בשיחה עם כתבנו שנציגי הציבור הערבי גמרו אומר שמאבקו של הציבור הערבי ישא אופי של מאבק יהודי־ערבי משותף. כתבנו מציין שבגילוי הדעת, שמפרסמים נציגי הציבור הערבי היום, בעתונות העברית, הושם הדגש על המאבק המשותף.

זלזול מתמשך

בגילוי הדעת נאמר בין היתר: „אנו פונים לכל הדואגים לתדמיתה של החברה בישראל ולרדיקום (?) בין שני העמים שיביעו סולידאריות עם מאבקנו הצודק למען השוויון". בגילוי הדעת מגוללים נציגי הציבור הערבי את המניעים לשביתה ביום ה׳, ב־24 בחודש. בגילוי הדעת נאמר עוד שנציגי הציבור הערבי התכנסו בשפרעם ב־9 בחודש ודנו בנקיטת צעדים במחאה על הזלזול המתמשך של הממשלה, על משרדיה הנוגעים בדבר, דרישותיה וצרכיה במחאה החיוניים ביותר של האוכלוסיה הערבית. נציגי הציבור הערבי דורשים

(המשך בעמוד 2)

השר לוי תובע לחקור העלילה נגד בנו

סגן ראש הממשלה ושר הבינוי והשיכון דוד לוי תבע אתמול משר המשטרה לחקור את דרך חקירתה של היחידה לחקירות הונאה של המשטרה, ולפתוח בהליכי אישום נגד המעלילים על בנו, לאחר שבסיום החקירה נגדו התברר שאין יסוד להאשמות. במסיבת עתונאים, שנערכה בלשכתו, מסר השר לוי שישגר אתמול מכתב לשר המשטרה חיים בר־לב, ובו קבע שהיחידה לחקירות הונאה במשטרה, בשל להיטות היתר שהיא מגלה „מעיבה על שיקול דעתה וממילא מכשילה אותה בביצוע תפקידה".

(המשך בעמוד 2)

מימצאי המוסד לחקר התפוקה וההכנסות

בממוצע תלת־שנתי: השכר ברוטו ירד ואילו פירון העבודה עלה

הירידה בשכר היא בשיעור של 1־3 אחוזים והעלייה בפירון ב־1.6 אחוז

מאת צבי טימור

בממוצע תלת־שנתי ירד שכר העבודה ברוטו בכלל המשק בב־3 — 1.5 אחוז לשנה על פי שיטת החישוב. במגזר העסקי ירד שכר העבודה ברוטו בממוצע בין 1־2 אחוז, בעוד שבשירותים הציבוריים ירד שכר העבודה הריאלי ברוטו בשיעור של כ־4־3 אחוז לשנה, בהתאם לשיטת החישוב.

מימצאים אלה כלולים בדו"ח התפוקה וההכנסות של המוסד לחקר תפוקה והכנסות שפורסם אתמול. הדו"ח קובע שאין לייחס משמעות לקביעת השינויים משנה לשנה.

ביחד עם זאת קובע הדו"ח כי הוצאות העבודה ליחידת תוצר בכלל המשק עלו בשנים 1984־1986 בכ־2 אחוז לשנה, כנראה בגלל ירידת הפריון בענף הבניה.

הפיריון עלה

בקשר לפריון העבודה קובע הדו"ח כי בשנת 1986 עלה פריון העבודה במגזר העסקי בכ־1.4 אחוז בממוצע תלת־שנתי לשנים 1984 — 1986.

חישוב זה הוא ממוצע נאמר בדו"ח, כאשר קיים הבדל ניכר בפריון העבודה בענפי משק השונים. בעוד שבענף התעשייה עלה פריון העבודה בשנת 1986 בשיעור 2 אחוז ובממוצע תלת־שנתי בכ־3 אחוז (מצטבר במשך 3 שנים כ־10 אחוז), הרי בענף הבניין ירד פריון העבודה ב־1986 בשיעור של 10 אחוזים ובממוצע תלת־שנתי בכ־7 אחוז לשנה. בענף החקלאות שתפוקתו מושפעת בין היתר מתנאי הטבע, ירד פריון העבודה בממוצע תלת־שנתי, לשנים 86־1984, בכ־3 אחוז לשנה, נאמר עוד בדו"ח.

הדו"ח התקבל ללא הסתייגות על ידי ההנהלה המקצועית בה חברים גם נציגי התעשיינים וההסתדרות.

המשכים

אכזבה במטה

(סוף מעמוד ראשון)

להפסיק לאלתר את פעולות הריסת הבתים הערביים; להפסיק ביטול עקירתם של יישובים ערביים; להעניק הקצבה מיידית, בתוכנית חומש, לפתרון מצוקת מבני החינוך; להנהיג שינוי מהותי בתוכניות הלימודים ופיצוי מיידי על גרעונותיהן של הרשויות הערביות.

כתבנו מציין שהשר משה ארנס, המופקד מטעם הממשלה על ענייניהם של האזרחים הערבים מביע הבנה לדרישותיהם של נציגי הציבור הערבי. השר ארנס תולה את הקולר באי־הענקת שוויון לרשויות המקומיות הערביות בשר־האוצר משה ניסים.

הוועדה המרכזת מתנגדת

הוועדה המרכזת של ההסתדרות החליטה בישיבתה אתמול להביע התנגדות לשביתה הכללית במגזר הערבי.

כתבנו מציין שבהחלטת הוועדה המרכזת של ההסתדרות הובעה תמיכה בהענקת שוויון לאזרחים הערבים. עם זאת נודע לכתבנו ש־19 חברים בוועדה המרכזת הצביעו נגד השביתה במגזר הערבי, 6 תמכו בה ו־4 חברים נמנעו.

הוועדה המרכזת הביעה התנגדות לשביתה וטענה שבגילויי הדעת של ראשי הציבור הערבי הושמעה דרישה להקים מדינה פלשתינית לצד מדינת ישראל בהנהגת אש"ף, כתבנו מעיר שבגילויי הדעת, המתפרסם היום בעתונות העברית והערבית, אין זכר לדרישה זו. כתבנו מבהיר שבישיבת נציגי הציבור הערבי מה־9 בחודש, הוחלט להפריד בשלב זה בין בעיותיהם הפנימיות של האזרחים הערבים לבין הנושא הפוליטי הכללי.

מורת רוח מההסתדרות

נציגי הציבור הערבי מתייחסים בחומרה רבה להחלטת הוועדה המרכזת של ההסתדרות שמשמעה אי־הענקת הגנה לפועלים הערבים שישבתו ב־24 בחודש.

חבר מטה ההסברה של השביתה ד"ר מגר אל חג', הביע צער על החלטת הוועדה המרכזת של ההסתדרות.

ד"ר אל חג' אמר בשיחה עם כתבנו: "ציפינו דווקא לתמיכה של מוסדות ההסתדרות בשביתה, מה גם שלא בכדי אנו מקיימים את השביתה תחת הכותרת יום השוויון". ד"ר אל חג' הטעים עוד שנציגי הציבור הערבי מדגישים את שאלת השוויון האזרחי, ושבעיית השוויון צריכה להיות מעניינה של כלל החברה הישראלית.

המכון שתומך

המכון לחינוך לדו־קיום יהודי־ערבי, החליט להצטרף לשביתתם הצודקת של ערביי ישראל נגד המשך הקיפוח והאפליה ובעד שוויון מלא בין יהודים וערבים במדינה. אין אנו רואים כל הצדקה לאפליה בין רשויות מקומיות יהודיות לערביות, וכן אנו קוראים לשר־האוצר להעביר את הכספים המגיעים לרשויות הערביות מיד.

השר לוי תובע לחקור

(סוף מעמוד ראשון)

השר לוי אמר: "משך השבועות בהם נחקר בני אלי בחשדות־שווא, בעקבות מלשינות ורינונים, שהשקר והזדון היה שפוך על פניהם, עצרתי מילותי. משהופרכו החשדות אני רואה מקום לפנות לשר־המשטרה חיים בר־לב".

השר קובע במכתב ששיגר, כי ניתן היה לבדוק את ההאשמות נגד בנו בבדיקה מקדמית ובדרך דיסקרטית, אבל המשטרה, לטענתו, בחרה כבר להרשיע את בנו כעובד פיקטיבי במועצה המקומית רמת ישי ללא משפט ובאמצעות כלי־התקשורת. "המשטרה עשתה זאת בדרך חקירתה, בכך שעצרה אותו, שללה את דרכונו, ביצעה חיפוש בביתו, הביאה אותו בפני שופט ופירטה חשדות חמורים בעבירות מרמה ועשיית קשר לקבלת שכר ללא תמורה. בעשותה כן, גרמה ביודעין, לפירסום רעשני והכתימה ללא תקנה את שמו של אלי לוי. התנה סיפוק מלא למלעיזי השווא שזהותם נשארה חסויה", אמר.

השר דוד לוי מאשים את המשטרה, כי כאשר הופרכו החשדות נגד בנו עמדה לנגד עיניה יוקרתה־שלה ולא שמו הטוב של בנו שנפגע. לטענתו, נמנעה המשטרה מלהודיע על הממצאים לבנו או לעורך דינו וכן נמנעה מלהחזיר את הדרכון. כמו כן, לא פנתה לבית המשפט בבקשה להסיר את הערבות.

השר אמר: "ילדי קיבלו חינוך טוב והעניין הפך לכתם אחד גדול שפגע בבני, משפחתו ומכיריו. אני פונה לשר המשטרה כאשר לבי כואב ודואב".

(עתים)

"המשמר"
עתון יומי
המו"ל: עתון וספר בע"מ
עיתון מפלגת הפועלים המאוחדת
עורך ראשי: סבר פלוצקר
עורך משנה: ישראל זמיר
מרכז המערכת: רוביק רוזנטל
המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2, תל־אביב טל. 378833
חשבון בבנק הדואר 3—43360—4
המען למכתבים: שירות שק־דואר נעול ת"א 61999
"AL-HAMISHMAR" (The Daily Guardian) 2. Chomia Umigdal St. Tel-Aviv 67771 Phone: 378833 Telex: 341652
סניפים: ירושלים 94622 רח' בן־יהודה 2, בניין סנסור חדרים 102—121. טל' 3—233161. המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008. חיפה: 33134 רח' פבזנר 17, טל' 671673. המען למכתבים: ת"ד 4007 חיפה 31040.

מאת יוסף גלילי, כתב "על המשמר"

שבעה־עשר עולים מלנינגרד, מוסקבה וקישינב הגיעו אמש מווינה לישראל, ביניהם שני אסירי ציון, נדייז'דה פרדקובה וגריגורי גויישיס, מלנינגרד, ונחמן חומק מקישינב. במסיבת עיתונאים שקיים חיים צ'סלר, מזכ"ל המועצה הציבורית למען יהודי ברית־המועצות, הוא הגיש לשני אסירי ציון את תמונותיהם הממוסגרות שנישאו בכל הפגנה למען שחרורם של אסירי ציון בארץ ובחו"ל.

בתמונה: נדייז'דה פרדקובה מביטה בתמונתה המוחזקת על־ידי חיים צ'סלר. (צילום: ישראל סאן)

רבין: מה שאירע בדהיישה — לא היה טרור יהודי

"התייחסנו למפירי סדר יהודים בדהיישה כמו אל ערבים מפירי סדר. אך מה שהיה בדהיישה אינו טרור יהודי". כך אמר אמש שר הבטחון יצחק רבין בתשובה לשאלה על "טרור" מתנחלים בשטחים בפגישתו בבית ברל עם 20 חברי משלחת של האינטרנציונל הסוציאליסטי, שהגיעו לישראל (עתים)

נער מרשפים נפטר במפתיע

מאת שלמה גלזר, כתבנו בעמק

עדי ליטוואק, בן 18 מקיבוץ רשפים, נפטר אתמול באופן פתאומי. סיבת המוות טרם נקבעה. הנער הגיע לבית הוריו לאחר ארוחת הצהריים, ולפתע חש ברע איבד את הכרתו ונפטר. מאמציו של הצוות הרפואי בקבוץ, שהסתייע בניידת טיפול נמרץ של מגן דוד אדום, שהוזעקה למקום, לא הועילו והוא הובא לבית החולים "העמק" בעפולה שם נקבע מותו. בקבוץ רשפים בו חברים הוריו אחיו ואחותו, שורר אבל כבד. גופתו הועברה לבדיקה במכון הפתולוגי באבו־כביר.

המשכים

אלוף בן־נון

(סוף מעמוד ראשון)

הבטחון על גיבוש ודרך הצגת חלופת צה"ל לפרויקט "לביא" במסגרת תפקידו כראש אגף התכנון.

רוב השרים נגד

כתבנו הכלכלי בירושלים מוסרו

רוב השרים שדיברו עד כה בממשלה בדיונים על הלביא התבטאו נגד המשך הפרוייקט. בקרב המתנגדים יש למנות את השרים אריק נחמקין, משה שחל, יגאל הורביץ, זבולון המר ועזר וייצמן. שר־הבטחון יצחק רבין התנה את המשך הפרוייקט במציאת מקור תקציבי מחוץ למערכת הבטחון. רבין ישוב וידבר בדברי סיכום. השרים אשר הביעו תמיכה עד כה בנושא ה"לביא" שייכים כולם למחנה הליכוד: אריק שרון, דוד לוי, משה ארנס וכן יוסף שפירא. אולם נודע כי מודעי וניסים מתנגדים. מעריכים כי הממשלה תדרש לעוד כשתי ישיבות בטרם תסכם את הנושא, כאשר נראה כי בסופו של דבר גורל הפרוייקט יהיה תלוי בעמדתם של ראש־הממשלה יצחק שמיר וממלא מקומו שמעון פרס.

פרס לאירופה — "לא צפויות פגישות מיוחדות"

מאת דליה שחורי, הכתבת המדינית של "על המשמר"

בלשכת שר־החוץ שמעון פרס הכחישו אתמול כאילו עומד פרס להיפגש בסוף השבוע, בשווייץ, עם הנשיא מובאראק או עם המלך חוסיין או עם נציגים סיניים. כנראה היו נסיונות לזמן לפרס פגישה חשאית עם גורמים מדיניים רמי מעלה, אך דבר לא יצא מנסיונות אלה.

פגישות שונות

פרס יוצא לאירופה היום לפני־הצהריים. בלונדון, בה יעשה יומיים, ייפגש עם ראש הממשלה מרגארט תאצ'ר, עם שר החוץ סיר ג'פרי האו ועם יו"ר מפלגת הלייבור ניל קינוק. כן יקיים פרס פגישות עם גורמים יהודיים שונים. ביום ד' ייצא פרס לפריס, שם ייפגש עם שר החוץ ז'אן ברנרד ריימון, עם הנשיא פרנסואה מיטראן, עם ראש הממשלה ז'אק שיראק, עם ראש הממשלה לשעבר ריימון בר ועם גורמים יהודיים. ביום ו' יטוס פרס לדנוורה, הוא יעשה את השבת אצל ידידו המולטי־מיליונר סיר מרקוס, שגם ארגן למענו פגישות שונות.

במוצאי שבת יפגוש פרס את נשיא שווייץ ושר החוץ שלה פייר אובר. ביום א' יטוס לבון ויסעד צהריים עם קנצלר מערב גרמניה הלמוט קוהל, על שולחנו בביתו. לאחר מכן ייפגש עם שר החוץ הנס דיטריך גנשר בליבק, שם ישתתף גם בפתיחת פסטיבל המוסיקה השנתי. ביום ב' הבא ייפגש פרס עם הנשיא וייצזקר ולאחר מכן ישוב לישראל.

לתמוך בוועידה בי"ל

בשיחותיו באירופה ינסה פרס לשכנע את המנהיגים שיפעלו לתמוך בוועידה בין־לאומית כפתיחה בלבד למו"מ ישיר, ובהצטרפות בריה"מ לוועידה רק אם תחדש את היחסים עם ישראל ותפתח את שעריה ליהודים. עם קוהל ידון פרס ב"תוכנית מרשל למזרח התיכון" שמטרתה להבטיח סיוע כלכלי למדינות העושות שלום.

אל פרס נלווים ראש לשכתו אורי סביר, היועץ המדיני נמרוד נוביק ודובר משרד החוץ אהוד גול.

קיסר תוקף התנפלותו של רבין על ההסתדרות

מזכ"ל ההסתדרות ח"כ ישראל קיסר תקף אמש בחריפות את שר־הבטחון יצחק רבין, על דברים שאמר בשבת בגנותה של ההסתדרות אשר "נסחפה" לדבריו, את הערכים והפכה להיות רק איגוד מקצועי תובע בנוסח [illegible]. קיסר שדיבר ברמת אפעל, בכנס לבירור מדיני־רעיוני לערכי תנועת העבודה, הביע צער וכאב על דבריו של יצחק רבין שהיו "דברים קשים נגד ההסתדרות, אשר אפילו הליכוד לא היה מעז לומר אותם".

"מעניין," אמר קיסר, "שחברים של מפלגת העבודה בממשלה, הם שנתנו יד לתוכנית הכלכלית המקורית של שר־האוצר, והתוכנית שכונתה [illegible] אשר כוונתה היתה לפגוע בחלשים ולהעשיר את העשירים. אילו לא עמדה ההסתדרות בחזית נחושה לסכל תוכנית רגרסיבית כזו, שהציע השר משה נסים ושרי מפלגת העבודה תמכו בה. היו שרינו ויצחק רבין בתוכם, תורמים למדיניות הליברלית של הליכוד. אדרבה, ניקרא את חברינו בממשלה ובהסתדרות לדין־תורה ונבדוק מי דבק במצע של תנועת העבודה ומי סטה ממנו. ההון במדינה הוכפל בחמש השנים האחרונות ועתה באים יפי־הנפש למיניהם וזועקים על העובדים שהם תובעים ומופקרים".

המזועזעים מהאסון הכבד
בהלקח מאתנו
עדי שלנו
משתתפים בצער המשפחה וקיבוץ רשפים
קבוצות סלע וכנרת
חניכי מוסד חינוכי "גלבוע"
וצוות העובדים

מזועזעים וכואבים
עדי שלנו
איננו
נלקח מאתנו בטרם עת.
מועד ההלוויה:
היום, יום שני, 22.6.87, בשעה 15.00 בקיבוצנו רשפים.
משפחת ליטבק
בית רשפים

ביום השלושים
לפטירתה של חברתנו
סוניה הורביץ
נעלה לקברה לגילוי המצבה
ביום שלישי 23.6.87 בשעה 15.00
המשפחה
וקיבוץ דן

שתי מכוניות של חנא סניורה הוצתו אתמול ליד פתח ביתו

החזית העממית: אנחנו שרפנו בתגובה על הצהרותיו החשודות

חנא סניורה בוחן אתמול את מכוניתו השרופה. (צילום: רחמים ישראלי)

מאת כתב "על המשמר" בשטחים

שתי מכוניות בבעלותו של חנא סניורה, עורך אל פג'ר, הוצתו אתמול ב־4 לפנות בוקר בפתח ביתו.

אלמונים שרפו כליל מכונית פג'ו 504 השייכת לו, וכן מכונית נוספת, קורטינה, שניזוקה קל, בפתח ביתו של סניורה בשכונת שועפאת, על כביש ירושלים־רמאללה.

בפתח ביתו של סניורה צוירו סיסמאות בערבית, חתומות על ידי החזית העממית, המזהירות את סניורה לבל ירוץ לבחירות לעיריית ירושלים.

בהודעה שפורסמה בדמשק, טענה "החזית", כי פעולה זו היא "תגובה על הצהרותיו החשודות ואזהרה לסניורה ולאחרים, אשר יישפטו על־ידי העם, אם לא יחזרו לקו הלאומי הפלשתיני".

מחלק פשעים החמורים של משטרת ירושלים פתח בחקירה. סניורה אמר אתמול בתגובה, כי אין בדעתו לסגת מכוונתו להתמודד בבחירות לראשות עיריית ירושלים. אך סייג את דבריו וציין, "לא אתמודד רק אם משפטנים יאמרו לי שיש בכך משום הכרה בריבונות ישראלית על מזרח ירושלים, או אם ישונה החוק הישראלי וימנע ממני לגשת לבחירות".

הוא סיפר שקיבל אתמול תגובות עידוד רבות בעקבות ההצתות, מאישים פלשתינאים בשטחים ומעיתונאים ישראלים. אך הוא נמנע מלנקוב בשמותיהם. אתמול ביקר אליאס פריג', ראש עיריית בית לחם, אצל סניורה, להביע את הזדהותו.

אוסטריה: הביקורת על ביקור ולדהיים בוואתיקן — שחצנות ופגיעה בנשיא

וינה. — מיופה־הכוח הישראלי באוסטריה, גדעון ירדן, יוזמן היום למשרד החוץ האוסטרי, בעקבות הגינוי הישראלי להזמנת נשיא אוסטריה, קורט ולדהיים, לפגישה עם האפיפיור — מסר אתמול שר החוץ האוסטרי, אלויס מוק.

בראיון בטלוויזיה האוסטרית, אמר מוק, כי הטיל על המזכיר הכללי של משרד החוץ, תומאס קלסטיל, לזמן את ירדן "כדי להודיע לו, שאין אנו מקבלים את הגינוי הישראלי".

מוק שמפלגתו השמרנית תמכה במועמדות ולדהיים בבחירות לנשיאות, הגדיר כ"אבירדק, שחצנות ופגיעה בנשיא ובעם האוסטריים" את הביקורת שנמתחה על הביקור בוואתיקן.

נשיא הקהילה היהודית הצרפתית, תיו קליין, איים אתמול על הוואתיקן, כי אם תתקיים הפגישה בין האפיפיור לבין ולדהיים, תשמיע יהדות אירופה את דברה על "שתיקת הכנסיה הקאתולית במלחמת־העולם השנייה".

קבוצה של חוקרים וסטודנטים מהאוניברסיטה העברית, המתמחים בשואת יהדות אירופה, שלחה אתמול מיברק לאפיפיור ובו היא מבקשת לבטל את הזמנתו של ולדהיים.

"מעורבותו האישית של ולדהיים בטבח בני אדם נמצאת עדיין בחקירה, אך עם זאת אין שום ספק כי היה קצין ביחידת צבא גרמנית שעסקה בפעולות נגד פרטיזנים ויהודים, ובאופן עקבי שיקר במתן מידע על עברו". נאמר במכתב. "פגישתך הצפויה עם מר ולדהיים עומדת בסתירה לדבריך נגד הנאצים והגזענות". (סוכנויות הידיעות)

מורדים כורדים הרגו שלושים כפריים בטורקיה

אנקרה. — מורדים כורדיים טבחו בשבת 30 אזרחים, כולל 16 ילדים, בפשיטה על כפר בדרום־מזרח טורקיה — מסרה אתמול סוכנות הידיעות הטורקית.

המורדים הגיעו לכפר פינארצ'יק, ליד העיירה מארדין, מכיוונים שונים, ופתחו באש מנשק אוטומטי, רימונייד ובקבוקי־מולוטוב — נאמר בהודעה הנ"ל. ההתקפה החלה לאחר שהמורדים התנגשו בשלושה שומרים מחוץ לכפר. הם החלו לתקוף בתים, ביניהם הבתים של ראש־הכפר והשומרים.

בכפר פינארצ'יק 16 בתים בלבד והאוכלוסיה מונה כ־80 נפש. בין ההרוגים היה גם ראש־הכפר.

הצבא הפעיל מסוקים ויחידות קומנדו כדי לחפש אחר המורדים באזור הררי שבקרבת הגבול הסורי.

פתק, שהושאר אחרי הפשיטה, קרא לאזרחים לעזוב את שירות הממשלה ולהצטרף למורדים. אלה שימשיכו לשרת את הממשלה "לא יימלטו," נאמר בהודעה. (עי', ע"צ)

מחיר הנפט הגולמי עלה ליותר מ־20 דולר לחבית

פאריס. — מחיר הנפט הגולמי עלה בשבוע שעבר ליותר מ־20 דולר לחבית, לקראת כינוס נציגי 13 מדינות "אופק", ביום ה', בווינה, כדי לקבוע את רמת־הייצור של כל מדינה ואת מחירי הנפט.

משקיפים מצביעים על העובדה, שהשוק קולט כמויות נפט מעל למכסות שנקבעו על־ידי "אופק". משקיף מערבי הביע את הדעה, כי בשוק ניכרת עתה השפעת הסכסוך בין איראן לעיראק.

שרי הנפט של "אופק" עומדים להחליט בווינה, אם בדעתם להגדיל את יעד־הנפט שלהם בחודשים יולי עד ספטמבר ל־16.6 מיליון חביות ביום, ולחודשים אוקטובר עד דצמבר לרמה של 18.3 מיליון חביות ביום. צריכה להתקבל גם החלטה, אם לקיים את המחיר הרשמי של הנפט בסביבות 18 דולר החבית, כפי שהוחלט בדצמבר 1986.

מצפים שאיראן, אלג'יריה ולוב יידרשו להקפיא את הייצור ברמה של 15.8 מיליון חביות ביום ולהעלות את המחיר הרשמי ל־20 דולר החבית, כדי לפצות את היצרנים על ירידת ערך הדולר. (ע"צ)

יתכן שמוסקווה תשחרר את רוסט עוד לפני ה־6 ביולי

בון. — ואלנטין פאלין, מנהל סוכנות הידיעות הסובייטית "נובוסטי", הביע אתמול את דעתו, כי הטייס המערב־גרמני מאתיאס רוסט, שנחת בכיכר האדומה, עשוי להשתחרר מבית־הסוהר ולשוב למולדתו לפני ה־6 ביולי.

באותו תאריך, פותח נשיא הרפובליקה הפדראלית הגרמנית, ריכארד פון וייצזקר, בביקור רשמי בבריה"מ.

"אני מקווה שמאתיאס רוסט ישוב לרפובליקה הפדראלית הגרמנית לפני ה־6 ביולי ושמר וייצזקר לא יצטרך לדון בפרשה זו עם בני־שיחו הסובייטיים" — ציין פאלין.

בראיון שהעניק לרדיו לוקסמבורג, הוסיף פאלין: "שובו של מאתיאס רוסט לארצו תלוי מעל לכל בהתנהגותו ובנסיבות של פרשה זו". (ע"צ)

איראן מאיימת על כווית

באחריין. — מפקד הכוחות הימיים של "המשמרות המהפכנים" באיראן, חסן עלאי, הזהיר אתמול, כי כוחותיו עלולים להטיל הסגר על כווית — מסרה סוכנות הידיעות האיראנית.

עלאי האשים את כווית, כי היא מגישה סיוע פעיל לעיראק, והוסיף: "אין אנו יכולים להתעלם משיתוף פעולה צבאי זה, הנעשה בגלוי".

כווית הכחישה את טענות איראן בדבר הגשת סיוע צבאי לעיראק.

בוושינגטון הודיע אתמול פקיד אמריקני בכיר, כי ארה"ב פועלת עתה במועצת הביטחון לקבלת החלטה, תוך שיתוף־פעולה עם שאר המדינות המיוצגות דרך קבע במועצה, כדי לשים קץ למלחמה בין איראן לעיראק.

מייקל ארמאקוסט, תת מזכיר המדינה לעניינים מדיניים, גילה בראיון ברשת הטלוויזיה סי.בי.אס., כי ארה"ב "עושה עתה מאמצים במועצת הביטחון, כדי להביא את הרוסים ושאר המדינות המיוצגות דרך קבע במועצה לאישור החלטה, שתקרא להפסקת־אש, לחזרה לגבולות הבינלאומיים, להחלפת שבויים ולהסדרים אחרים."

עוד אמר, כי תוכנית זו נידונה זה כמה חודשים במועצה, וכי הסובייטים מגלים "שיתוף־פעולה מפתיע". הוא הטעים, כי לארה"ב ולבריה"מ אותם האינטרסים במפרץ, דהיינו, למנוע נצחון איראני במלחמה זו.

"ניו־יורק טיימס" קרא אתמול למימשל האמריקני לעכב את ביצוע תוכניתו להניף על מיכליות כוויתיות את דגל ארה"ב, עד שהאינטרסים האמריקניים יוגדרו בצורה ברורה יותר והמימשל יציג מדיניות, שלמען הגשמתה כדאי לקבל על עצמנו סיכונים."

"הנפת דגל חדש תהרוס כל התיימרות של נייטרליות במלחמה בין איראן לעיראק. הנטיה לטובת עיראק עלולה לחולל בעיקבותיה מעשי־איבה ישירים בין ארה"ב לאיראן, כותב העיתון. (עי', ע"צ, איי.פי.).

שליח אמריקני לדרום קוריאה

סידני. — ארה"ב הודיעה אתמול, כי היא משגרת נציג בכיר לדרום־קוריאה שסועת־המהומות, ובכך נתנה ביטוי ברור לדאגה גוברת נוכח ההסלמה בסכסוך על רפורמה פוליטית בארץ זו.

עוזר שר החוץ האמריקני לענייני אסיה, גאסטון סיגור, ימריא היום לסיאול, לאחר שהשתתף בשיחות רמות־דרג בין ארה"ב לאוסטרליה. עדיין לא ברור עם אילו מנהיגים דרום־קוריאניים ייפגש סיגור, אולם ברור, כי הפגישות יהיו בדרג רם.

שר החוץ האמריקני, ג'ורג' שולץ, העורך עתה סיור של שבוע ימים באסיה, הגיב בחריפות על המהומות בדרום־קוריאה. הוא קרא לנשיא צ'ון דו הואן לחדש את השיחות על רפורמה פוליטית, שאותן הפסיק ב־13 באפריל, ולקיים את הבטחותיו להנהיג רפורמות בשיטת הבחירות, להעניק יותר אוטונומיה למחוזות ולאפשר את חופש־העיתונות.

ביום ו' שעבר הביע הנשיא רייגן דאגה עמוקה נוכח המצב בדרום־קוריאה.

קרבות־רחוב ניטשו אמש בקירבת הקתדרלה הקאתולית מיונגדונג בסיאול. כ־1,000 סטודנטים התייצבו מול כוחות משטרה, שעה שנערכה מיסת ערב בקתדרלה.

הסטודנטים יצאו לרחובות הסמוכים והחלו בהטלת בקבוקי מולוטוב על השוטרים. אלה השיבו בפצצות גז מדמיע ואילצו את הסטודנטים למצוא מקלט בקתדרלה.

בינתיים נמסר על הפגנות אלימות גם בערים אחרות. מפוסאן מדווחים כתבים על כ־1,000 מפגינים שהתנגשו בכוחות המשטרה. התנגשויות בין כוחות המשטרה למפגינים אירעו גם בקוואנג'ו וטאייגו. זו הפעם הראשונה היו הפגנות באי צ'ג'ו, גן־עדן של תיירים בדרום־המדינה. (ע"צ, עי"ר)

בריה"מ לפירוז הים התיכון

בלגראד. — הקרמלין מוכן לסלק מאזור הים התיכון את הנשק הגרעיני ולכלול אזור זה בשיחות לפירוק נשק — אמר אתמול שר החוץ הסובייטי, אדוארד שווארדנאדזה.

הוא השמיע הצעה זו בתום ביקור של שלושה ימים ביוגוסלביה, כפי הנראה כדי להפיג את החששות של שלטונות יוגוסלביה בקשר עם נוכחות נשק גרעיני באזור הים התיכון.

שר החוץ הסובייטי אמר בראיון טלוויזיה, שתביעתו הנמרצת של המערב, להשאיר 72 טילי "פרשינג 1 א'" בגרמניה המערבית, מהווה מכשול רציני להשגת הסכם בין מעצמות־העל לשחרור אירופה מטילים גרעיניים לטווח בינוני וקצר. (עי"ר)

כנס אנשי שמאל בת"א קורא להליכה משותפת לבחירות

מאת שלמה סלוצקי, כתב "על המשמר"

"הליכה של מפ"ם ור"ץ בנפרד תהיה כשתי מכוניות הנוסעות באותו מסלול ומורידות בהברה אחת את השנייה בנסיעתן". טען יהונתן בן נחום, שהגדיר את עצמו כנציג בלתי מפלגתי, בכנס שנערך אמש בבית ראשוני פועלי ציון. באי הכנס קראו לשיתוף פעולה בין מפ"ם ור"ץ, והליכה משותפת בבחירות הבאות.

בכנס, השתתפו יותר ממאה איש. נכחו ונשאו את דברם בין היתר פרופ' זאב שטרנהאל, אריה יערי, לטיף דורי, ודמויות אחרות ממפ"ם ור"ץ. כמו כן היתה נציגות נכבדה ביותר לחברי הקיבוץ הארצי ממפ"ם ומר"ץ, אשר שכנעו איש את רעהו בצורך להליכה משותפת בבחירות כאפשרות — מבחינתם — למניעת פילוג בתוך הקיבוץ הארצי.

רוב הדוברים התיחסו לצורך בהופעה משותפת כדי להציב חזית רלוונטית שתהיה אלטרנטיבה ריאלית עבור הציבור היוני והשמאלי, שלא יצביעו עבור שמאל מפורר ויתן את קולו במצב כזה למערך.

ויקטור בליט ממפ"ם, חבר רמות מנשה שפתח את הדיון, קרא למיואשי השמאל להתארגן ולתת סיכוי ליוזמה החדשה הזאת.

הכנס אישר את פעולות ההסברה שתוכננו ע"י המארגנים, ואשר תופנינה בשלב ראשון לחברי המפלגות וציבור השמאל המקורב לנושא. כן אושר "קול קורא", להנהגות שתי המפלגות, לשיתוף פעולה בפועל והליכה משותפת בבחירות הקרובות.

"יתכן ששון נרצח בלבנון ולא סרור"

ביירות. — יתכן שהיהודי הלבנוני, שעל הוצאתו להורג מסר ביום ו' "ארגון המדוכאים עלי־אדמות", הוא יצחק ששון, יו"ר הוועדה העליונה של הקהילה היהודית בלבנון. על כל פנים, אין הוא "אלי סרור", כפי שהודיע ארגון זה.

עיתוני לבנון פרסמו אתמול דברים שאמר מקור מהימן בקהילה היהודית הלבנונית. מקור זה ציין, "ארגון המדוכאים עלי־אדמות" כבר הודיע, ב־30 בדצמבר 1986, על הוצאתו להורג של אלי סרור, שלא היה חבר במועצה העליונה של הקהילה היהודית. עוד נאמר בהודעה, כי הצילום שהופץ על־ידי אירגון הטרור אינו של אלי סרור, אך יתכן שזה צילום של יצחק ששון.

ארגון הטרור כבר הודיע ב־30 לדצמבר, כי הוציא להורג שלושה יהודים: אלי סרור, יוסף כנישתי והנרי מן. (ע"צ)

שינוי במבנה הארגוני של "צים"

מתוך מגמה לשפר את רמת השרות ללקוחותיה וכדי להעמיק את הקשר האישי איתם, החליטה הנהלת "צים" לארגן מחדש פעילותה באזור ישראל והמזרח הקרוב.

למטרה זו הוקמה מסגרת תפעולית חדשה שתעסוק בעיקר בישראל וכן במצרים, קפריסין, טורקיה, יוון, בולגריה ורומניה.

במלון "דן־פנורמה" בת"א לרגל "יום ירושלים" וב"דן־כרמל" בחיפה לרגל חג השבועות — התכנסו מאות מלקוחות "צים" להרמת כוסית במפגש רעים.

ארבעה מותיקי "צים" עומדים בראש האזור החדש — המנהל שאול כהן־מינץ, עמי פמפר מנהל השיווק, רב־חובל אהרון כהן מנהל התפעול. עזי פינגולד מנהל שרותי נהול ומידע.

מר מתי מורגנשטרן — מנכ"ל צ"ים — בשיחה עם אורחי הכנס.

המשכים

מאמץ לחדש

(סוף מעמוד ראשון)
מאת אתי רונאל

לטיפולו של קצין חינוך ראשי שהחליט, כי עד הערב תישאר מתכונת המיבוקים כפי שהיתה, ורק אם לא יושג הסדר ידון הנושא מחדש.

ישודר קטע הבחינות

מזכיר איגוד המהנדסים והטכנאים, זלמן שנקמן, מסר אתמול, כי ההסתדרות נענתה לפנייתו של משרד החינוך, ותאפשר ל"קול ישראל" לשדר הבוקר ב־10 ברשת ב' את הקטע מתוך בחינת הבגרות באנגלית כפי שתוכנן.

כאשר לטלוויזיה הלימודית — זו שידרה אתמול כרגיל, כשב"ערב חדש" התנצחו נציג ההסתדרות, חיים הברפלד, וחבר הוועד המנהל, נתן ברון על הסכסוך ברשות, ונראה כי השידורים יימשכו גם היום.

הפסדים מאובדן פירסומת

עיצומי הטכנאים גרמו עד ליום ו' להפסדים המגיעים ל־300 אלף דולר, והנובעים מאובדן ההכנסות מתשדירי השרות והחסות בטלוויזיה ושידורי הפירסומת ברדיו, ביטול התוכניות, צילומים שלא נעשה בהם שימוש, תשלום משכורות לעובדים שאינם שובתים ועוד. מאז יום ו' מפסידה הרשות כ־180 אלף דולר ליום — כך נמסר אתמול מהנהלת רשות השידור.

עוד נמסר, כי טכנאי הטלוויזיה ניתקו אתמול את זרם החשמל ואת המעליות בבנין הטלוויזיה. סיבוך נוסף: ועד העתונות־הפקה שיגר אתמול מכתב אל מנכ"ל רשה"ש, אורי פורת, ובו דרישה כי לא יופר איזון השכר הקיים היום בין הסקטורים ברשות השידור. כן הודיע הוועד כי לא יתיר הסכם סודי או גלוי, עם הטכנאים בדבר הפעלת ניידות השידור.

משמעות ההודעה היא, כי מתן התוספת לטכנאים, שקיבלו כבר תוספת שכר של 3 אחוז, תתקל בתגובת שרשרת של הסקטורים האחרים ברשות, שידרשו גם הם תוספת דומה.

צבן: חטא על פשע

עוד ברשות השידור: ח"כ יאיר צבן מחה אתמול על החלטת הממשלה לבטל את מליאת רשות השידור, שבה ניתן לאופוזיציה ייצוג מלא, ולהעביר את סמכויותיה לוועד המנהל, שמספר חבריו יוגדל, אמנם, מ־7 ל־11 אלא שאלה יכללו 5 חברי מערך, 5 חברי ליכוד, ונציג אחד למפד"ל. יועץ שר־החינוך לענייני תקשורת, ישראל כהן, מסר אתמול כי כל אחת מהמפלגות הגדולות תאפשר — במידה שתרצה בכך — למפלגות הקטנות שבגושה שלה לשלוח נציג לוועד המנהל. אלא ששום סעיף בחוק רשות השידור לא יחייבן לעשות כן.

"מבלי להיכנס לוויכוח אם אפשר היה להפוך את מליאת רשה"ש לגוף ממשי יותר ובעל השפעה, אני רוצה לקבוע שההחלטה להשאיר את הרכבו של הוועד המנהל החדש על אותו בסיס של הוועד היוצא היא תוספת חטא על פשע" — אמר צבן, והוסיף כי זהו ביטוי נוסף של מגמת השרירות השלטונית וחוסר הרגישות הדמוקרטית, המאפיינים את ממשלת האחדות והפרה של הנורמות שהוצבו ברשות השידור מאז היוסדה. צבן הבטיח, כי לא יראה בהחלטה זו סוף פסוק ויאבק למתן ייצוג נאות ל־מפלגות האופוזיציה ברשות השידור.

מאת יוסף שמי

מרחיקות לכת לאור המצב שנוצר. אך כאמור הישיבה לא התקיימה. דובר "אגד" אמר לכתבנו כי רוב חברי ההנהלה היו באולם בית־המשפט המחוזי שם נפתח המשך דיון משפטי כנגד הקואופרטיב. מגיש התביעה הפעם היה משרד התחבורה אשר טען להפרת ההסכם והזיכיון שהוענק לקואופרטיב, זיכיון המחייב הפעלת תחבורה סדירה.

דחייה ליום חמישי

כתב עתי"ם מוסר כי הדיון בתביעת משרד התחבורה נגד קואופרטיב "אגד" על אי־הפעלת קווים עירוניים בחלק מהערים, נדחה ליום חמישי. סניגורי אגד נענו להצעת השופט והסכימו להודות, בכתב אישום מתוקן, בעובדות. והעובדות לפי הצעתו של שופט בית־המשפט לתעבורה, אשר ארבל, אותן קיבל עו"ד רם כספי, הן כי ב־15 ביוני השנה לא הסיעה אגד נוסעים במספר קווים עירוניים. הסניגוריה תעלה בהמשך הדיון ראיות המצדיקות צימצום ההסעות ותביא עדים לביסוס טענה זו. בין העדים פקידים בכירים במשרדי האוצר והתחבורה. כאמור השופט הסכים לשמוע טיעונים וראיות של שני הצדדים והדיון נקבע ל־7.30 בבוקר ביום חמישי.

הדחייה מחזירה למעשה את הכדור לממשלה. הדיון המשפטי עלול להמשך זמן רב, ועדיפה איפוא דחייה מאשר קבלת החלטות שהקואופרטיב לא יבצע.

מידע לציבור

במשרד התחבורה נבחנו אתמול אפשרויות להעברת רשיונות הפעלה לקווי שירות מידי אגד לחברות אוטובוסים פרטיות.

דובר משרד התחבורה הוסיף עוד כי מיום 22 ביוני יופעלו במשרדי המפקחים המחוזיים על התעבורה, החל מן השעה 7 בבוקר ועד 9 בערב מרכזי מידע לציבור. מרכזי המידע ימסרו פרטים לציבור המתקשר על רשימת כתובתם של חברות האוטובוסים הפרטיות והמוניות המסיעות נוסעים, פרטים על השיבושים הצפויים ומחיר ההסעה ברכב פרטי בשכר.

להלן מספרי הטלפונים של מרכזי המידע לפי מחוזות: מחוז חיפה והצפון 04/529986, 04/536711. מחוז ירושלים והדרום — 02/229550, 02/229211. מחוז תל־אביב והמרכז — 03/821351, 03/836591.

לא הורשה לערער

המשנה לנשיא בית המשפט העליון השופטת מרים בן פורת, סרבה להעניק לחברת אגד רשות עירעור לבית־המשפט העליון, על החלטת בית־המשפט המחוזי בירושלים להוציא צווי מניעה ומניעים נגד חברת אגד האוסרים על החברה להשבית את שרותי התחבורה.

הממשלה אישרה הצעת חוק לביטול מליאת רשות השידור

מאת דליה שחורי, הכתבת המדינית של "על המשמר"

הממשלה אישרה אתמול הצעה לתיקון חוק רשות השידור, שלפיה תבוטל מליאת רשות השידור. הוועד המנהל יורחב מ־7 חברים כיום ל־11 ויורחבו סמכויותיו.

את ההצעה העלה שר החינוך והתרבות יצחק נבון, הממונה על ביצוע חוק רשות השידור, בתיאום עם השרים חיים קורפו ומשה נסים. לכשיורחב הוועד המנהל, הכוונה היא כי יכהנו בו 5 נציגי המערך, 5 נציגי הליכוד ונציג המפד"ל.

הממשלה אישרה ללא התנגדות את העברת ההצעה לוועדת השרים לחקיקה, לשם הכנתה להגשה לכנסת בהקדם, כדי להשלים את החקיקה לקראת סיום כהונת חלק מחברי המליאה והוועד המנהל הנוכחיים, בחודש הבא.

שר החינוך והתרבות יצחק נבון העלה בממשלה את נושא שכר הלימוד במוסדות להשכלה גבוהה, לאחר שהוועדה שעמד בראשה לא הצליחה להגיע לשכר לימוד מוסכם. שר האוצר משה נסים אמר, כי הצעת החוק של דב שילנסקי (ליכוד) בכנסת לפיה ייהנו חיילים משוחררים מ־25 אחוז הנחה בשכר הלימוד, מהווה שינוי מהותי ביחס להצעת נבון (1120 דולר). הוא ציין, כי כל 20 דולר עלייה או הורדה בשכר הלימוד לסטודנט, משמעותם התקציבית היא מיליון דולר. ראש הממשלה יצחק שמיר אמר, כי עדיף להמתין ולראות איך יסתיים הדיון בכנסת בהצעת החוק של שילנסקי ולדון בשכר הלימוד בממשלה בשבוע הבא.

שר הבטחון יצחק רבין מסר אתמול סקירה על מסעו בפריס.

גבון היא המדינה האפריקאית הבאה שתחדש יחסיה עם ישראל

ראש הממשלה סיכם אתמול את ביקורו, צופה חידוש קשרים עם מדינות נוספות ביבשת

מאת דליה שחורי, הכתבת המדינית של "על המשמר", ועתי"ם

המדינה ששוקלת חידוש יחסים דיפלומטיים עם ישראל היא גבון, נודע, כי בפגישות חשאיות בשבוע שעבר גבון העלתה דרישות לאספקת סיוע ומומחים חינם ודרישות כספיות אחרות, שהוגדרו אתמול בירושלים כ"סחיטה". ישראל לא יכלה לקבל תנאים אלה ולכן לא הוכרז על חידוש היחסים עתה, מניחים, כי מגעים נוספים יאפשרו את חידוש היחסים בקרוב.

ראש הממשלה סקר אתמול בישיבת הממשלה את נסיעתו לטוגו, קאמרון, ליבריה וחוף השנהב. הוא אמר, בין היתר, כי כל ביקור של אישיות ממלכתית ישראלית באפריקה זוכה לסיקור נרחב בכל רחבי היבשת.

שמיר צופה, כי עוד מדינות באפריקה יחדשו את הקשרים עם ישראל, עם זאת הוא סירב לנקוב בשמות מדינות אלה, מחשש שהפרסום ישבש את תהליך חידוש הקשרים. ראש הממשלה דיבר במסיבת עיתונאים שנערכה לאחר טקס קבלת הפנים הרשמי עם שובו ממסעו באפריקה.

"אני חושב שכמה מדינות גמרו אומר להתגבר על הלחצים, ולקשור את הקשרים", אמר שמיר.

ראש הממשלה קיים שיחות מקיפות בין היתר על המצב הבינלאומי, המצב באפריקה, יחסי ישראל אפריקה ואפשרות ישראל לסייע לארצות היבשת. "ראשי המדינות מרוצים מהקשרים עם ישראל, אסירי תודה על מה שעשינו עבורם. הם רוצים עוד סיוע, אך יודעים כי ישראל איננה מעצמה כלכלית. מה שיש לה, היא מומחיות בתחומים שונים, בהם אנו מוכנים להתחיל לעזור בכל הכנות והרצינות".

ראש הממשלה מסר, כי למסעו לאפריקה נילוו אנשי עסקים ישראליים, שבאו בדברים עם אנשי שלטון וכלכלה באפריקה וקשרו קשרים מסוימים עם עמיתיהם האפריקנים. כמה ישראלים נשארו באפריקה להמשיך את הטיפול בקשרים.

קבלת פנים חמה ויפה ציפתה לשמיר בלומה בירת טוגו (צילום: נתי הרניק).

הרב יוסף השיב לבג"ץ: לא עסקתי בנושאים מפלגתיים

הרב עובדיה יוסף קובע בתצהיר שהגיש לבג"ץ, כי בשיחות שניהל עם ראשי המפלגות החשובות, לא עסק בנושאים פוליטיים מפלגתיים, והדיונים הצטמצמו לענייני גיור בלבד.

התצהיר של הרב עובדיה יוסף הוגש לעתירתם של חברי הכנסת יאיר צבן ויוסי שריד, שטענו כי למרות פסיקת בג"ץ, ממשיך הרב עובדיה יוסף לעסוק בנושאים פוליטיים מפלגתיים. העותרים גם ביקשו צו ביניים, האוסר על הרב להיפגש עם אנשי סיעת ש"ס ועם ראשי המערך והליכוד.

בעקבות העתירה הוציא בג"ץ צו על תנאי, המורה לשר הדתות לנמק מדוע לא ינקוט בצעדים משמעתיים נגד הרב יוסף.

בדיון המשפטי אתמול בפני השופטים: אהרן ברק, שלמה לוין וגבריאל בך, הודיע בא כוח העותרים, עו"ד מישאל חשין, כי הוא מוותר על הוצאת צו הביניים, מאחר ובעקבות העתירה פסקו המגעים. השופטים קיבלו את הודעתו וציינו בהחלטתם, כי זכותם של העותרים עומדת להם לשוב ולפנות לבג"ץ ולבקש צו ביניים, אם יראו צורך בכך. המשך הדיון בעתירה ייקבע לאחר, ששר הדתות יגיש תצהיר תשובה לבג"ץ בתוך שלושה שבועות, וינמק מדוע אינו נוקט צעדים נגד הרב עובדיה יוסף. (עתים)

צו נגד ההסכם רפ"י־ליכוד

בית המשפט המחוזי בירושלים הוציא אתמול בצהריים צו מניעה, האוסר על מימוש הסכם האיחוד בין סיעת רפ"י־אומץ לבין הליכוד. צו המניעה הוצא בעקבות תביעתו של יו"ר סניף רפ"י־אומץ בירושלים עוה"ד מתתיהו עצמון. הצו תקף עד לדיון במעמד כל הצדדים שאמור להתקיים בפני השופט בן־זימרה ביום שישי הקרוב. עו"ד עצמון טען, כי הנהלת תנועת רפ"י־אומץ אינה מוסמכת להחליט על אישור ההסכם, אלא רק מרכז המפלגה. (עתים)

● 150,000 עד 200,000 אנשים השתתפו במוצאי־שבת בהילולה מוסיקלית, שאורגנה על־ידי התנועה נגד הגזענות בצרפת, ביער וינסן, ליד פארים.

שיחות צד"ל־יוניפי"ל

מאת יהודה צור, כתב "על המשמר"

אתמול נמשכו השיחות בין מפקדי צד"ל וקציני יוניפי"ל שהחלו בסוף השבוע בעקבות פציעתם של שני חילים נפאלים מכוח האו"ם מירי צד"ל.

בצד"ל טוענים שהכפר יתר משמש בסיס יציאה למחבלים מארגון חיזבאללה, ומשם גם יורים אנשי חיזבאללה לעבר עמדות צד"ל. לא הרחק מהכפר מצויה עמדה של חילי יוניפי"ל, וזו כנראה הסיבה לכך ששניים מהם נפצעו בתקריות.

יוניפי"ל תבע אתמול, שישראל תפרק עמדה של צד"ל, מאחר שמעמדה זו נפתחה כמה וכמה פעמים אש על חיילי הארגון, ללא כל סיבה.

"זו פשוט פרשה של חוסר־משמעת" — אמר דובר האו"ם, טימור גוקסל, לכתב "רויטר". "אנו דורשים זה שנתיים לפרק עמדה זו. אנו רואים בה מיכשול להבטחת יציבות האזור."

בינתיים נמסר מגורמים ביוניפי"ל, שבשבוע האחרון נהרגו מחבלים נוספים בתקריות עם חיילי צה"ל וצד"ל, ונמצאו גופות נוספות של מחבלים.

נגמ"ש של אנשי לאחד עלה אתמול על מוקש באזור ג'זין, שמצפון לרצועת הבטחון. חייל אחד נפצע והועבר לבית החולים במרג' עיון. אנשי צד"ל פתחו בסריקות באזור.

מעצרים מינהליים נוספים

מאת כתב "על המשמר" בשטחים

אלוף פיקוד המרכז, עמרם מצנע, הוציא אתמול צו מעצר מינהלי נגד שני תושבים נוספים בשטחים, המעורבים בפעילות חבלנית עוינת. השניים שנעצרו לשישה חודשים הם עבדול חמיד חסן ג'ברין (19) מן הכפר סעיר שבדרום חברון, שפעל מטעם הפתח. הוא נעצר בעוון הפרת סדר וארגון הפגנות ושביתות באזור מגוריו. העצור השני הוא מוטלאק איברהים מחמוד קאסם (20) שנעצר בעוון פעילות חבלנית מטעם החזית העממית של ג'ורג' חבש באזור מגוריו, דהיישה. כזכור, כבר ביום שישי הוצאו שלושה מעצרים מינהליים נגד תושבי השטחים.

שביתה כללית של האוכלוסיה הערבית ביום השיוויון 24.6.87

«يوم المساواة» الاضراب العام للجماهير العربية ٢٤/٦/٨٧

ב־6 ליוני 1987 התכנסו בשפרעם נציגי האוכלוסיה הערבית בישראל ודנו בנקיטת צעדים כמחאה על הזלזול המתמשך של הממשלה על משרדיה, הנוגעים בדבר דרישותיה וצרכיה החיוניים ביותר של אוכלוסיה זו.

הדרישות שלמענן הוכרזה השביתה הן:

א. במישור התכנון והבניה
1. הפסקה לאלתר לפעולות הריסת הבתים הערבים באמתלה של (בניה לא חוקית) ומציאת פתרון לבעיה כאובה ורצינית זו ע"י הרחבת תחומי הבניה ואשור תוכניות מתאר העונות על צורכי התפתחותם של הכפרים והערים הערביים והקמת ועדות תכנון ובניה מקומיות בכל עיר ועיירה ולכל קבוצות כפרים שכנים.
2. ביטול תוכניות עקירתם של ישובים ערבים בגליל, בכרמל, במשולש ובנגב והענקת הכרה רשמית לקיומם.
3. הענות לבקשות הרשויות המקומיות הערביות להחיל את תחומי שיפוטם על אדמותיהן ובכלל זה הענות לדרישותיהם של המועצה המקומית בית גאן השובתת מזה חודשיים.

ב. במישור החינוך
1. הצבה מיידית לתוכנית חומש לפתרון מצוקת מבני החינוך במגזר הערבי המתבטאת ב־3400 חדרים שמתוכם 1400 כיתות לימוד.
2. מימוש המלצות ועדת המנכ"לים לבדיקת החינוך הערבי שמונתה ע"י משרד החינוך והגישה את המלצותיה בשנת 1985.
3. שינוי מהותי בתוכניות תלמודים וקביעת מטרות חדשות לחינוך הערבי שיענו על היחודיות הלאומית והתרבותית של האוכלוסיה הערבית.
4. ביטול ההחלטה הנגענית בשכר הלימוד דפרנציאלי באוניברסיטאות.

ג. במישור התקציבים
1. כיסוי מיידי לגרעון הכספי החריף הקיים ברשויות המקומיות הערביות שהצטבר בשנתיים האחרונות והגיע ל־50 מיליון ש"ח.
2. להביא תוך תקופת זמן סבירה ומוסכמת לשוויון בין הרשויות המקומיות הערביות לעמיתותיהם היהודים בממוצע לנפש בתקציבים הרגילים ובתקציבי הפיתוח.

אנו פונים לכל הדואגים לתדמיתה של חברה בישראל לדו קיום בין שני העמים שיביעו סולידריות עם מאבקנו הצודק למען השוויון.

משתתפי כנס שפרעם ב־6 ביוני 1987

הוועד הארצי של ראשי הרשויות המקומיות הערביות.
הוועד הארצי להגנה על האדמות.
התאחדות הסטודנטים הערבים באוניברסיטאות.
התאחדות התלמידים התיכוניים הערבים.
ועדת המעקב לעניני החינוך הערבי.
ועדת המעקב לענייני שירותי הרווחה במגזר הערבי.
ועדת המעקב לענייני בריאות במגזר הערבי.

הוועד הארצי לשביתה, שפרעם, ת.ד. 3, מיקוד 20200 טלפונים: 04־966050, 04־965401

22.6.87

אנשים ואירועים

14 משפחות עלו אתמול מדרא"פ. השר צור מצפה להכפלת העליה משם השנה

14 משפחות עולים הגיעו אתמול בבוקר מדרום אפריקה. "קליטה קלה" הבטיחו השר, ראש עיריית ראשון לציון וראשי הפדרציה הציונית של דרום אפריקה. העולים באו במטוס אל על מיוהנסבורג. 14 המשפחות המונות כ־60 נפשות, והם ישתלבו בפרויקט "קליטה בקהילה" בראשון לציון.

העולים מדרא"פ מגיעים לנמל התעופה (צילום: מ. דקל)

העולים יגורו בדירות שבחרו בביקורי גישוש שקדמו לעליה, בקרב ציבור של תושבי המקום הוותיקים. לשעורים בעברית ולחוגי קליטה הם יבואו מדי יום למרכז שהוקם, ומקווים שיהפכו לישראלים תוך זמן קצר.

השר יעקב צור בירך את הבאים ואמר, "קיבלתם החלטה טובה — לשוב הביתה". צור אמר שיש לצפות השנה לכ־1,000 עולים מדרום אפריקה, כפליים לעומת השנה שעברה, והעלה על נס את ההקלות המיוחדות שהוענקו לציבור זה כדי לאפשר את קליטתו הקלה. (עתים)

"לא רוצים לחתום על הקלף של אזרחות הכבוד לשרון"

מאת שלמה גלזר

ביקורו של שר התעשיה והמסחר אריאל שרון, היום בבית שאן מעורר סערת רוחות. מזכיר מועצת פועלי בית שאן, פיני קבלו, מסר כי אין שום הצדקה עניינית להעניק לשר את אזרחות הכבוד של בית שאן כל עוד היא סובלת ממכת אבטלה ואיום מתמיד בסגירת מפעלים. הוא אמר, כי נציגי המערך במועצה מתכוונים להחרים את הטקס והביקור כולו.

במערך כועסים גם על שראש המועצה, שלמה בן לולו, לא עמד בהבטחתו המפורשת להעניק אזרחות כבוד לשמעון פרס, מיד לאחר הענקתה לראש הממשלה, שמיר. חתימותיהם של אנשי המערך ייעדרו מהקלף המעניק אזרחות כבוד לשרון.

הפלמ"חניקים נפגשו עם עולים שהביאו מארצות ערב

מאת יהודה צור, כתב "על המשמר"

הפלמ"חניקים שעסקו בעליה בלתי לגאלית בשנות ה־40 מגבולות לבנון וסוריה לארץ ישראל, העלו אתמול זכרונות והתגעגעו לתקופה ההיא בכנס שהתקיים באיילת השחר.

עשרות אנשי הפלמ"ח שהעלו בחירוף נפש רבים מיהודי לבנון וסוריה וארצות אחרות דרך אותם הגבולות באו אתמול לקיבוץ שהיה בסיס קליטה ראשוני לאותם העולים, ומקום התארגנות לחוליות הפלמ"ח. גם עשרות עולים החייבים את עלייתם לפלמ"חניקים באו אתמול להעלות יחד זכרונות.

נחום שריג, חבר בית השיטה שהיה מפקדן של חוליות הפלמ"ח, ציין שהיה רוצה להוריש את מסורת הפלמ"ח מלפני 40 שנה לכלל ישראל. חיים חפר אמר, שהלוואי שהיה אפשר להנחיל לבני העשור של היום אותה רוח ומסירות לקליטת העולים.

בשעות אחר־הצהריים השתתפו הפלמ"חניקים והעולים בהסרת לוט מעל אנדרטה שהוקמה סמוך לקיבוץ מחניים, שהיה גם הוא בסיס לאנשי הפלמ"ח. מאוחר יותר הוסר הלוט מעל שלט ברחוב בחצור הגלילית, ששמו הוסב עתה לפלמ"ח.

תארי אצולה לכל דכפין במכירה פומבית בלונדון

כל אדם יכול להיות דוכס או דוכסית, רוזן או רוזנת, הודות למכירה פומבית, שתתנהל ב־7 ביולי, על מגרש הקריקט "לורדס", בלונדון, שם יוצעו כ־40 תארי־אצולה לכל מאן־דבעי.

תמורת הסכום הצנוע של 7,000 לישט"ט לפחות, יהיה אפשר לקנות תואר, שהודות לו יצטרף הרוכש לצאצאיהן של משפחות מפורסמות, כגון זו של ליידי גודיבה.

רכישת התואר הקשור באחוזת אנוויל, באי גרנסי, שמקורו במאה ה־11, תעניק לבעליו החדש את הזכות ללוות אישית את המלכה, כאשר תבוא לטייל באי.

אחדים מהתארים שיוצעו למכירה מקורם בתקופת הסקסונים ובמקרים מסוימים, היו שייכים למלכים ולמלכות לשעבר. התארים הם דרך־כלל של משפחות שחלפו מן העולם, מאין צאצאים. (ע"צ)

הנאשמת חולת האיידס תלבש מסיכה בבית־המשפט

שופט עירוני בפרסנו שבקליפורניה הורה בשבת לקיים את משפטה של "זונה" הנגועה במחלת האיידס בדלתיים סגורות, והרשה לעובדי בית הדין להצטייד בכפפות גומי.

העלמה סטפני סמית (36), מואשמת בכך שהמשיכה לעסוק במקצועה, על אף העובדה שידעה שהיא חולת איידס ועלולה להדביק כל אדם הבא עמה במגע.

השופט ג'ון גאלגר הורה לנאשמת לחבוש מסכה כירורגית. הוא אמר לנציגי העיתונות כי עובדי בית המשפט חוששים להידבק במחלה. (ע"צ)

שבועון אמריקני: ישראלי השתתף בקשר של נורת לרצוח את חומייני

15 מיליון דולר שולמו כשוחד לאיראנים בעיסקות הנשק. נורת יעיד באמצע יולי

וושינגטון. — קולונל אוליבר נורת, הדמות המרכזית בפרשת "איראנגייט", היה מעורב בנסיון לרצוח את חומייני, כך טוען השבועון האמריקני "יו.אס.ניוז אנד וורלד רפורט", בגליונו האחרון.

השבועון מסתמך על מקורות בקונגרס ועל מסמכים והקלטות שונים, בין היתר מישראל, מאת גורמים איראניים. סנגורו של קולונל נורת סירב להגיב על הידיעה.

לפי המקורות של השבועון, שוחח נורת על נסיון זה עם פקיד של הפנטגון, ששמו לא נמסר. התוכנית לרצוח את חומייני הועלתה בשיחות בין נציגים אמריקניים וישראליים לבין איראנים הנחשבים ל"מתונים". בשיחות אלה גובשו התוכניות למשלוחי נשק חשאיים של ארה"ב לאיראן, תחילה באמצעות ישראל ולאחר־מכן על־ידי ארה"ב.

לפי מקור ישראלי, שהשתתף בשיחות אלה, נבע הרעיון לחסל את המנהיג האיראני מקבוצה של אנשי־דת, בהנהגת חסן קארובי, יועצו של חומייני. הפצצה שנועדה לחומייני, שהיתה מוסתרת במזוודה, היתה כבר מוכנה. השבועון לא מסר מדוע לא בוצעה התוכנית.

עוד מסר השבועון, כי חסן קארובי קיבל אישית 600,000 דולר במזומנים על תפקידו במכירת נשק לאיראן, ובסך הכל שילם 15 מיליון דולר כשוחד לנציגים איראניים שונים, במסגרת משלוחי הנשק.

אמש מסרה רשת הטלוויזיה האמריקנית אן.בי.סי. כי נורת מנהל עתה מיקוח לגבי עדותו בקונגרס.

נורת הודיע בשבוע שעבר, כי לא יעיד בדלתיים סגורות לפני שתי ועדות החקירה של הקונגרס. הוא הציג שורה ארוכה של תנאים כדי להעיד בפומבי, כשהוא זוכה בחסינות חלקית. סבורים, כי עדותו תתחיל באמצע יולי. (ע"צ)

סוריה דורשת שחרור ללא־תנאי

שר ההגנה הלבנוני מבטיח התפתחויות מפתיעות לגבי כל בני הערובה ● מערב גרמניה לא תסגיר מחבל לארה"ב

ביירות. — סוריה דחתה אתמול הצעת־פשרה של ארגון החיזבאללה בלבנון, לשחרר את בנו של שר ההגנה הלבנוני, עלי אוסייראן, אך לא את העתונאי האמריקני שנחטף עימו, צ'ארלס גלאס — מסרו מקורות בביירות.

הפיקוד של חיל־המשלוח הסורי בלבנון הודיע, לדברי המקורות, כי על החיזבאללה לשחרר את השניים לאלתר וללא תנאי, יחד עם הנהג הלבנוני שנחטף עימם, סוליימאן סלמאן.

הסורים הצהירו, והוסיפו המקורות, שאם לא תיענה תביעתם, יידרשו להסגיר לידיהם גם את החוטפים.

שר ההגנה הלבנוני, עאדל אוסייראן, האשים אתמול במפורש את החיזבאללה בחטיפת בנו והעתונאי האמריקני. "הם נמצאים בידי החיזבאללה. זה אושר," אמר לכתב "רויטר".

אוסייראן אמר, כי הוא צופה בקרוב התפתחויות "מפתיעות" לגבי כל בני־הערובה הזרים.

בון. — הטרוריסט הלבנוני השיעי מוחמד חמאדה, שנעצר בינואר בפראנקפורט, לא יוסגר לארה"ב — מסר אתמול השבועון המערב־גרמני "ולט־אם־זונטאג", המסתמך על שר המשפטים, האנס אנגלהארד.

"החלטה זו עלולה לגרום להחרפת היחסים בין גרמניה לארה"ב," ציין השבועון. הוא הזכיר, כי קבוצה של סנאטורים אמריקניים הודיעה ביום ו' כי אם חמאדה לא יוסגר לארה"ב, "עלול הדבר להשפיע השפעה חמורה" על היחסים בין שתי המדינות.

ארה"ב דורשת את הסגרתו של חמאדה, שנעצר בנמל־התעופה של פראנקפורט כשברשותו 12 ליטר של חומר־נפץ נוזל משום שהשתתף ביוני 1985 בחטיפת מטוס של טי.וו.אי. שבמהלכה נהרג צוללן של חיל־הים האמריקני.

מעצרו של אחיו של חמאדה, עבאס, שנעצר גם הוא בפראנקפורט, גרם לחטיפתם של שני מערב־גרמנים בביירות, על־ידי החיזבאללה. נראה עתה, כי בון, המבקשת להציל את שני בני־הערובה, החליטה להעמיד למשפט את האחים חמאדה בגרמניה, ולאחר מכן לגרשם ללבנון, בטרם ירצו את מלוא עונשם. (אי.פי., ע"ר)

בחירות בבריה"מ ברוח חדשה: מותר לך לשקול מועמד אחר לפני שאתה בוחר במועמד המפלגה

מוסקווה. — מליוני סובייטים הלכו אתמול לקלפיות, כדי לבחור במועצות מקומיות חדשות ובשופטים מחוזיים. בבחירות שתוארו על־ידי השלטונות כדמוקרטיות יותר מבעבר.

לראשונה, באזורי בחירות מסויימים במדינה, יכלו הבוחרים לבחור בין כמה מועמדים למועצה המקומית שלהם.

באזורים אחרים, הותר לבוחרים לדון במספר מועמדים שהוצגו על־ידי מפעלים מקומיים, חוות ובתי־חרושת, בטרם בחרו במועמד היחיד שעמד לבחירה.

רדיו מוסקווה מסר: "אם לשפוט על פי הרכב המועמדים, נותנת האומה אמון בתהליך הנוכחי של שידוד־מערכות בכלכלה הלאומית ובתהליך הרחבת הדמוקרטיה והפתיחות במדינה".

גורבאצ'וב ואשתו רייסה הצביעו באזור במרכז מוסקווה. הם יצאו מתחנת־הקלפי כשבידיהם זר של ציפורנים אדומות ושוחחו קצרות עם עוברי־אורח ברחוב.

ההצבעה חובה לכל האזרחים הסובייטיים מעל גיל 18. יותר משני מיליון מועמדים התמודדו על מושבים ב־50,000 מועצות אזוריות, עירוניות וכפריות, המטפלות בענייני מינהל יום־יומיים, כגון דיור, תחבורה ציבורית וטיפול רפואי. בוחרים מגיל 25 שנה ומעלה בחרו גם בשופטים חדשים, שיישבו ב"בתי־משפט עממיים" מחוזיים, המהווים את הערכאות הנמוכות ביותר של מערכת המשפט הסובייטית.

מהנדס בן 42 הגיב על השיטה החדשה של הבחירות: "אני סבור, כי היא הרבה יותר דמוקרטית מאשר בעבר, משום שהפעם, הציג כל מפעל את המועמד שלו ואנו ניהלנו דיונים ובחרנו במועמד המחוזי".

אחרים חלקו על דעה זו. "סבורני ששום דבר לא השתנה," אמר פועל בן 23. הוא מסר, כי הצביע כבר מספר פעמים וגילה שהתנאים של היום זהים לאלה שהיו בעבר.

כמו בבחירות קודמות, רשאים הבוחרים להביע מורת־רוח כלפי מועמד יחיד על־ידי מחיקת שמו או שמה מפתק ההצבעה. אם כי דבר זה קורה רק לעיתים נדירות, הרי מועמד שזוכה בפחות מ־50 אחוז אינו נבחר, ואז מתקיימות בחירות חדשות. (ע"ר. ע"צ)

ביגון — הצבעה על תנאי

מוסקווה. — אסיר ציון לשעבר, יוסף ביגון, ששוחרר בפברואר, החליט אתמול להשתתף בבחירות, לראשונה זה שנים רבות מאוד, לאחר שקיבל הבטחות אישיות מהמועמד באזור הבחירות שלו לגבי "ביכור התרבות היהודית".

ביגון מסר, כי "למרבה ההפתעה", ביקר בדירתו המועמד למועצה הסובייטית באזור הבחירות שלו, ואמר, כי הוא "מוכן לפעול כדי שהשפה העברית, ההיסטוריה והמוסיקה של העם היהודי" ייכללו בתוכנית הלימודים באזור, על בסיס "יוזמה פרטית".

"אני מקווה, כי אין מדובר בתרגילים שלפני הבחירות," אמר ביגון, הממתין עדיין לאשרת הגירה לישראל.

התזמורת
הפילהרמונית
הישראלית
מנהל מוסיקלי זובין מהטה

תזכורת למנויים:
הננו חוזרים ומזכירים לכל מנויינו בתל־אביב, כי
שעת ההתחלה של הצגות האופרות של מוצארט
(במסגרת הקונצרטים למנויים)
היא 8.00 (שמונה) בערב בדיוק
(ולא 8.30 כמו בקונצרטים רגילים)
לבד במוצאי־שבתות, כשאר שעת־ההתחלה היא 9.00 (תשע) בערב בדיוק
נא לשים לב לשינוי בשעת ההתחלה
למאחרים לא תינתן כניסה לאולם עד ההפסקה!

מגדל אייפל בפאריס קושט אתמול על־ידי האמן היפאני אייאו, כמחווה לאמן בן המאה התשע עשרה, אנרי רוסו, בקשת צבעונית וארוכה מבד (צילום: אי. פי)

על היום

22.6.87

קופסת הדממה

מבקרי הטלוויזיה לא מודאגים מהשבתתה. ● הדה בושס: טיילתי בלי נקיפות מצפון ביריד הספרים. חסרות לי רק החדשות ● סילבי קשת: כואב לי על הקשישים הגלמודים. זה הקשר היחיד שלהם עם החוץ ● טדי פרויס: אפשר להזמין חברים. כולם ירוויחו

מאת שלמה סלוצקי

לילות קשים עוברים על כוחותינו. בעצם, גם הימים כלילות, שהרי אין לא רדיו ולא טלוויזיה לעם ישראל מאז ליל יום ה'. ואם לא ישתנה דבר עד הופעת שורות אלה, הרי שמיליוני מכורים נאלצו לוותר אמש על מנת הריינסטי השבועית, ומי יודע מה יהיו התוצאות. מי שדווקא לא נשמעים מודאגים, לעת עתה, הם מבקרי הטלוויזיה וכמה מאלה המרבים להתייחס לנושאים המועלים בה. כמו הדה בושס, סילבי קשת וטדי פרויס. שלושתם אמרו שלא היה נורא, שידעו להסתדר גם כלעדי הקופסה המטמטמת.

***

— הדה בושס, היה לך קשה בלי טלוויזיה?

תשובה: לא. הסתדרנו בסדר גמור. נכון שמתוך הרגל ניסיתי פעם ועוד פעם להדליק את הטלוויזיה, כאילו התנועה מותנית על ידי רפלקס פבלובי. אבל הסתדרנו עד עכשיו.

— איך מילאת את זמנך שהתפנה מישיבה מול הטלוויזיה?

ממש בכיף. קראתי, יצאתי ליריד הספרים. טיילתי לי שם בלי נקיפות מצפון שמא אני מפסידה איזה שהיא תוכנית חשובה, שעלי להתייחס אליה.

— הרגשת מחסור בתוכנית כלשהי?

עד היום, יום א', רק הרגשתי שחסרות לי החדשות. אני מכורה להן ושומעת אותן כל שעה ברדיו. ואם סבלתי עד כה זה מהעובדה שאין חדשות. יתרה מזו, בפרינציפ נראה לי שגם את החדשות השביתו. שהרי אני כותבת זה שנים שיש לאפשר שידור חדשות — לפחות את החדשות — ביום כיפור. וכך סתם מוותרים עליהן במשך ימים שלמים?

— את לא חוששת להישאר מחוסרת עבודה?

למזלי, אני כותבת גם במדורים אחרים. אבל אני מקווה שלא ינכו לי את ימי השביתה מהמשכורת.

— אולי תבקרי את התוכניות של הטלוויזיה הירדנית?

האמת, צפיתי בשבת בסידרה בירדן. אבל הבעיה היתה שלא ראיתי את הפרקים הקודמים...

— מה יהיה אם זה יימשך מעבר לשבוע?

ראשית כל, זה חמור שלא אוכל לראות היום את "שושלת", שאני מכורה לה. ואם כי שבוע אחד יכול להיות סימפטי להיות בלי טלוויזיה, מעין חופש, מעבר לזה נראה לי שזה יכול להיות מרגיז. ואם לא הייתי נמנעת בפרינציפ מהשתתפות בהפגנות ועצומות, הייתי חושבת על כך במקרה זה, אחרי שבוע. ועכשיו אולי תסלח לי אתה. אולי במקרה אתה יודע מה העניין שם, ואם היום הסתדרו העניינים...?

***

— סילבי קשת, איך הסתדרת בלי הסרט בערבית ביום שישי?

האמת היא שהפסדתי את השיעור השבועי שלי בערבית. וזה חבל.

— האם היה לך קשה עם השביתה עד כה?

לי לא הפריע שלא היתה טלוויזיה. העברתי את הימים בקריאה ובלי לחץ. אלא שאני חושבת על האנשים הקשישים והגלמודים, שהדבר היחיד המקשר אותם עם החיים החיצוניים הוא, שידורי הטלוויזיה, ועליהם כואב לי. יש לי שכנה כזו והיא עברה ממש בחרדה את סוף השבוע.

— לא היו חסרות לך החדשות. למשל?

אני דווקא משערת שרבים שמחו שנחסך מעם ישראל קלקול ליל שבת, כפי שמכנים את היומן של יום שישי כמה מחברי הוועד־המנהל. אני כשל'עצמי הקשבתי, כמו שבגין היה עושה בזמנו, לשידורי הבי.בי.סי. ודווקא שם שמעתי כתבה חיובית ביותר על הרנסאנס התיאטרוני של ישראל.

— איזו תוכנית תחסר לך אם תימשך השביתה?

אם השביתה תימשך עד יום ו', אז אצטער מאד להפסיד את משפחת פליסר. (כותב שורות אלה שמח להכיר שם של תוכנית שלא הכיר עד כה).

***

— טדי פרויס, כתב כלכלי ותיק ב"דבר" העוסק גם בביקורת טלוויזיה ב"חדשות", האם סבלת עד כה?

לא. להיפך. יצאתי במוצאי־שבת לקולנוע. היו אצלי אורחים. בכלל לא סבלתי.

— האם לא מתמכרים לצפייה בטלוויזיה?

לא חושב שמתמכרים. אם יש לך משהו חוץ מטלוויזיה בחיים. מי שמתמכר [illegible] שאין לו המשהו הזה.

— חסר לך בכל זאת משהו?

אולי חדשות. אבל גם חדשות יש [illegible] מרי, ברוך כלל. או לא רע לנסות לחיות [illegible] פחות משעה לשעה, ולחיות [illegible] בקריאת עיתונים. לפעמים נדמה לי שמשדרים כחדשות כל מיני דברים [illegible] לא שם, אלא שיש למלא במשהו את [illegible] של כרזוכך רקות שידור.

— אז אפשר לוותר על השידורים [illegible]

אם אתה שואל אותי, לדעתי [illegible] והטלוויזיה עשו שגיאה, כי היום [illegible] עד כמה הם אינם נחוצים ועד כמה [illegible] להסתדר גם בלעדיהם, ובלעדי [illegible] בכלל.

— מה חיית מציע לעם ישראל במקום [illegible]

לקרוא, ללכת לקולנוע, להזמין [illegible] מזה לא יפסיד אף אחד ורק ירוויח [illegible]

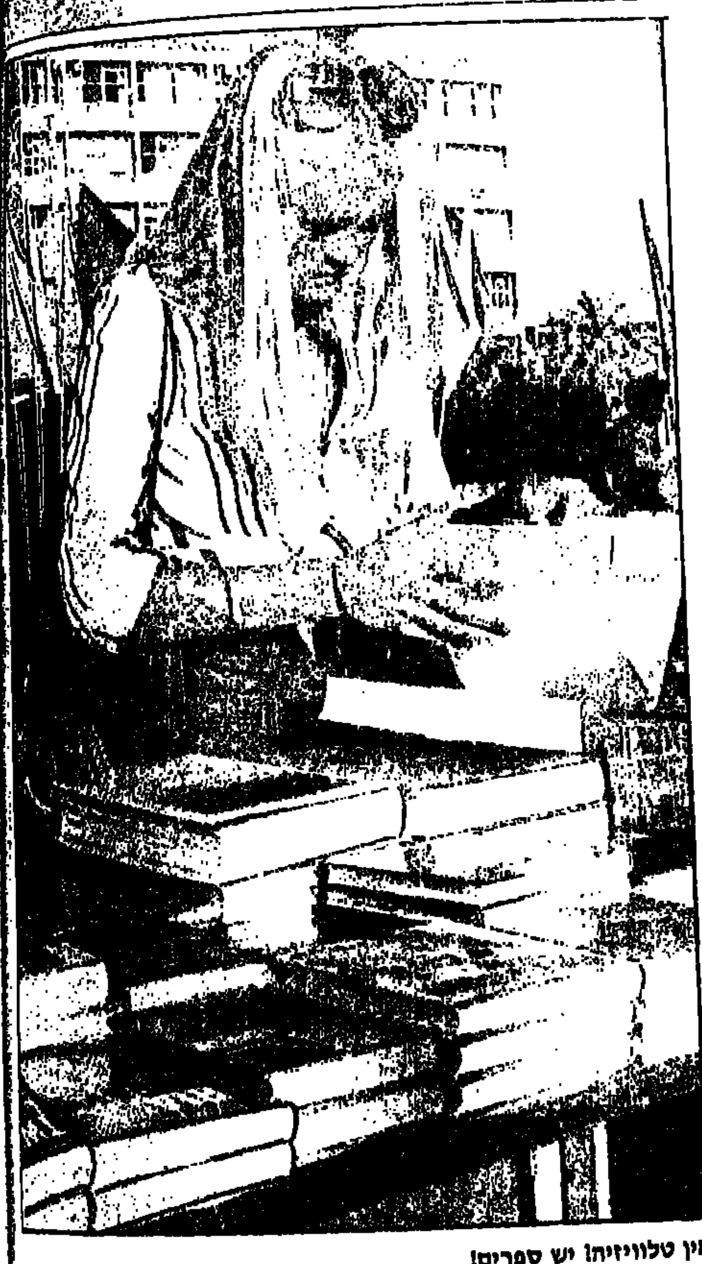

אין טלוויזיה! יש ספרים!

על הפרץ

שעת האמת של ראג'יב

תוצאות הבחירות המקומיות במדינת האריאנה הן מכה קשה למפלגת הקונגרס ולמנהיגה, ראג'יב גאנדי. מתנגדיו מבפנים מתכוונים ליטול מידיו את רסן השלטון

מאת ד.ק. ג'ושי, ניו־דלהי

תוצאות הבחירות במדינת האריאנה, שנערכו ב־17 ביוני, הביאו למיפנה פוליטי בהודו כולה. מפלגת הקונגרס נחלה תבוסה קשה בבחירות המקומיות. בפרלמנט המקומי זכתה "הקונגרס" בארבעה מושבים מתוך 90.

היתה זו דוגמה לאירוע בלתי־חשוב לכאורה, ונהפך לבעל חשיבות היסטורית

מנהיג הקואליציה המנצחת, דווי לאל (צילום: אי.פי)

לגבי חייה של מדינה גדולה. אמנם מדובר ב־8.7 מיליוני בוחרים בלבד, רק נתח זעיר מאוכלוסיית הענק של הודו, המונה 800 מיליונים, אולם גזר־דינם של בוחרים אלה נחשב כמיבחן לפופולאריות של ראש הממשלה ראג'יב גאנדי.

כל משאלי דעת הקהל, שנערכו לפני הבחירות, הצביעו על ירידה תלולה בפופולאריות שלו.

סיבות רבות לייחוס חשיבות כה רבה לגזר־דינם של הבוחרים באריאנה. החשובה שבהן היא העובדה שהאריאנה היא המדינה הראשונה הדוברת הינדי, אשר בה נערכות בחירות, אחרי תבוסות הקונגרס באיזורים כה רבים, שתושביהם אינם דוברים הינדי.

גאנדי מושל במרכז בראש־ובראשונה הודות לתמיכה האיתנה בו באיזורים הדוברים הינדי. סימנים מדאיגים של התנגדות נראו גם במולדתו, המדינה המאוכלסת ביותר של הודו — אוטאר פראדש — אשר בה חברו לשעבר לממשלה, וישנאוואת פראטאפ סינג, מנהל מערכה נגד השחיתות הפוליטית.

עם הבחירות האחרונות בקראלה, בחודש מארס, הפסיד גאנדי את הדרום כולו. לפני כן הוכה הקונגרס קשות בבחירות בשלוש מדינות —פונג'אב, אסאם ומיזוראם — אשר בהן עשה גאנדי הסכמים עם מפלגות האופוזיציה. הוא נכשל כשלון חרוץ בהסתערותו על "המצודה האדומה" במערב־בנגאל.

חברי מפלגת הקונגרס נבוכים נוכח הרוח הרעה הנושבת נגד מפלגתם, אך מנהיגיהם טוענים שהדבר קורה בעקבות נסיבות מיוחדות. הם סבורים שהמפלגה אנוסה לשלם את המחיר על ההתפייסות בפונג'אב, אסאם ומיזוראם, שנהפכו איים של מרי. אחרי ככלות הכול, האינטרסים הלאומיים עומדים — לדבריהם — מעל להישגים של מפלגה.

גם את התבוסה במערב־בנגאל אפשר היה לתרץ: המפלגה הקומוניסטית המארקסיסטית היכתה שורשים עמוקים במדינה הזאת והיא ניצלה בצורה מתוחכמת את הלאומנות הבנגאלית.

המצב המדיני באריאנה מושפע במידה רבה מן המתרחש בפונג'אב, אשר ממנה הופרדה ב־1 בנובמבר 1966, עשר שנים לאחר אירגונן מחדש של מדינות אחרות על בסיס לשוני. במצב רגיל ניתן היה להתעלם מן הבחירות במידה הזאת, כאילו לא אירעו כלל. אך הפעם הן נערכו על רקע מחלוקות אין־ספור הפוגעות בגאנדי. היה עליו להוכיח כי המחלוקות האלו אינן מזיקות במידה רבה לתדמיתו בקרב העם, והוא נכשל.

הנשיא, זאיל סינג, קבל, במסגרת המחלוקות, שאין מתייחסים אליו בנימוס הראוי לתפקידו ושאיננו מקבל את המידע המגיע לו על־פי חוקת הודו על ענייני הממשל. נגד גאנדי הופנו האשמות, כי בעיסקות־נשק שנעשו, נלקחו עמלות שמנות או שוחד. סינג הציג עצמו כאדם ישר, שפרש מעסקות־הנשק של גאנדי מטעמים מוסריים.

תוצאות הסכם פונג'אב עמדו במרכז מלחמת הבחירות שם. באריאנה הביטו בחשד על ההסכם הזה. במהלך הגשמתו, או לשם יתר דיוק: במהלך הנסיונות להגיע אליו, גילתה האריאנה נטייה בולטת לטובת פונג'אב.

גאנדי ייחס חשיבות מכרעת לשלום במדינת־הספר הרגישה פונג'אב ולריפוי נפשם הפגועה של הסיקים, בעקבות כיבוש מקדש הזהב של אמריצאר על־ידי הצבא. אך בהסכם פונג'אב פתח בפני דווי לאל, מנהיגם החמיר והתקיף של בני יאט, את האפשרות לארגן מערכות למען זכויות האריאנה ולרכוש פופולאריות למען אירגונו סאנגארש סאמיטי (פורום התעמולה).

לא חשוב במיוחד בראש איזו מפלגה עומד המנהיג לאל. אישיותו הפכה לסמל מאבקם של תושבי האריאנה לזכויותיהם ונגד קיפוחם, לדעתם, על־ידי הקונגרס. בני היאט החזקים שולטים במירקם הפוליטי והכלכלי של האריאנה, אף־כי אינם מהווים אלא 21 אחוזים מכלל אוכלוסייתה. מישקה של האריאנה מבוסס ברובו המכריע על חקלאות, ומי ההשקיה הם כל חשוב בכלכלת הבחירות. איכריה תובעים חלק רב יותר במי־נהר. ועדת המים הגדילה את חלקן של האריאנה ושל פונג'אב במימי הנהר ראווי־ביסה.

הידיעה על הקצאת מים נוספים ערב הבחירות עוררה ביקורת מצד האופוזיציה, שטענה כי היו כאן מניעים פוליטיים.

גאנדי התכוון להוכיח כי עדיין יש לו כאריזמה בעיני הבוחרים ושנסיגתו במדינות אחרות לא היו אלא סטיות מן המגמה הכללית. תוצאות הבחירות היוו מכה קשה.

הבחירות הכלליות הקרובות עומדות להיערך בדצמבר 1989. מתנגדיו של גאנדי, שציפו לתבוסה, מפנים כלפיו אצבע מאשימה. חברי הקונגרס שנטשוהו, חברי הפרלמנט המאוכזבים, תובעים ממנו את ליטרת הבשר ומפעילים עליו לחץ כבר, ערב הבחירות לנשיאות. הנשיא זאיל סינג, שבראשית יולי ייבחר לו יורש, עלול לנסות להתנקם על מה שהוא רואה כהשפלה שלו על־ידי גאנדי.

היתה זו אחת המפלות הקשות שנחלה מפלגת הקונגרס בשנות קיומה. היא ירדה מ־61 מושבים, ערב הבחירות, לארבעה. במושבים אלה זכתה ברית של שתי מפלגות סוציאליסטיות.

המשק: קיפאון לוהט

מכשול בדרך לגן־עדן

אולי אין מנוס אלא לחסל את השכר בישראל. ואז, הפלא ופלא יצעד המשק צעד גדול קדימה... היישר לתהום

מאת לוי מורב

אם להאמין לפרופסורים לכלכלה ולפקידי משרד האוצר, רק השכר עומד בינינו לבין גן העדן הכלכלי האבוד.

הכל טוב ויפה. הריבית בסדר, הצמיחה מגיעה את כל השיאים, המדד, כידוע, הכי נמוך באירופה (20 אחוז אצלנו לעומת 3 אחוזים בשוק המשותף), המאזן המסחרי מאוזן ללא הכר, לא מכיר את אביו ומולידו, אגב המשק בישראל שונה מיסודו והסקטור הממשלתי גדול יותר מהסקטור העיסקי. והסקטור הפרטי, כידוע, עלה באורח מסחרר. הכל טוב יפה ושפיר, רק עניין אחד מעיב על התמונה האידילית והנהדרת — המשתוללות של שכר העבודה בישראל. בלעדי השכר, אם נאמין לכלכלנים ולפקידי האוצר, היינו כבר מזמן בחוף מבטחים. השכר הנטו הממוצע בישראל נע סביב 700 דולר לחודש וכמו כל ממוצע הוא משקר כלפי מעלה, כמו הסיפור על מפעל "לויט" בו השתכרו הפועלים 300 — 400 ש"ח לחודש ואילו המנכ"ל הרוויח מאות־אלפי דולרים בשנה, מה שלא הפריע למפעל להיקלע לקשיים חמורים עד כדי סכנת סגירה.

יכול להיות, כמובן, שהשכר אשם בכל. וייתכן שאין מנוס אלא לחסל את השכר בישראל. כל מה שנותר לבקש מאזרחי ישראל החיים והמתקיימים בקושי ממשכורת הוא לוותר על רובו של השכר לטובת המשק (מי זה אגב?) ואז הפלא ופלא, יברא המשק שלנו מיד ואם עמד ערב הוויתור על עברי פי תהום, הרי יצעד בעקבות כך צעד גדול קדימה.

הכלכלנים ופקידי האוצר מסרבים להבין מה שמיטיבים להבין קפיטליסטים נבונים במערב — ששכר גבוה ועובדים עשירים (יחסית, כמובן, יחסית) מניעים את גלגלי הכלכלה ומגדילים את עושרה של החברה ושל הקפיטליסטים יותר מפועלים עניים המשתכרים שכר רעב. מי שלא מאמין שיתבונן בהבדל בין ארה"ב של אמריקה להודו, למשל, וקיימות גם דוגמאות פחות קיצוניות.

אין בישראל אוצרות טבע. ההבדל בינינו לבין סעודיה הוא שכאן יש המון סימני נפט. אוצר הטבע היחיד שלנו הוא כוח־אדם. וגם הוא מוגבל ובשנים האחרונות בגלל מדיניות אי־הצמיחה, הקיצוצים בתקציבים ושאר גזרות — נמצא במצב של הקזת־דם מתמדת. כדי למנוע ביזבוז בכוח־אדם, כמו בכל גורם ייצור אחר הנמצא במחסור, חייבים לייקר אותו ולא להוזילו. בדיוק ההיפך ממה שממליצים הכלכלנים, הפרופסורים ופקידי האוצר הבכירים, שאגב אישית, לא יעלו על דעתם כלל לשמש דוגמה בקיצוץ מרצון בשכרם העלוב (וזה לא נאמר מתוך סרקאזם).

שכר עבודה גבוה יאלץ את הממשלה ואת היזמים להקים רק תעשיות ומלאכות בעלי ערך מוסף גבוה, מתוחכם ועתיר הון, במקום תעשיות עתירות עבודה זולה ובדרך־כלל ערבית.

ויש גם הקשר הפוליטי. כל עוד אנחנו שולטים בשטחים ומאפשרים יום־יום למאה אלף עובדים חסרי כל זכויות כלכליות ואזרחיות לעבור ולעבוד אצלנו בשכר זעום. זה גורם לפיגור מתמשך ועיכוב ההתפתחות הטבעית בכיוון של תעשייה מודרנית וחקלאות מתקדמת. המאבק על שכר הוא מאבק לא רק על הלחם והמרגרינה של העובדים הוא גם ואולי בעיקר, מאבק על דמותה ועתידה של החברה בישראל.

איך זה ייגמר הפעם — בחדרי חדרים ממוזגים אל תוך הלילה, או ברחובות!

דליקה בשדה שכר

מאת חיים מרגלית

דליקה פשטה בשכר העבודה והאש תלך ותגבר. — קובע ד"ר אברהם פרידמן, לשעבר הממונה על יחסי העבודה במשרד האוצר ועתה ראש המחלקה ליחסי־עבודה. את ההתלקחות הוא מסביר בשינוי שחל בדעת־הקהל וביחסו למצב המשק. ד"ר פרידמן טוען, כי עבר שלב הוויתורים והנכונות של העובדים לשאת בנטל האחריות.

וכי למה יוותרו? הוא שואל, ומשיב: קברניטי המשק גאים בהישגיהם, כמו בלימת האינפלציה הדוהרת והורדתה לפחות מעשרים אחוזים בשנה. הישג גדול מאד כשלעצמו. כאשר זוכרים כי בשנת 84־85 שיעורי האינפלציה נמדדו במאות. ד"ר פרידמן מרגיש, כי גם שיעור האינפלציה הנוכחי גבוה מאד, בהשוואה למדינות אירופה. ברור שיש הישגים. יתרות מטבע חוץ גדלו, הפער במאזן התשלומים קטן, מורגשת רווחה, האבטלה כמעט ואינה מורגשת.

העובדים אינם מקבלים את הכרזות שר האוצר, שאסור להם לבקש העלאת שכר. שכן שינוי ברמות השכר תחזיר אינפלציה. ד"ר פרידמן אינו רוצה להיכנס לוויכוח המתנהל עתה, כאשר מצד אחד האוצר ובנק ישראל ולעומתם ההסתדרות והסתדרויות העובדים בנושא שכר העבודה. אך יש לו דעה משלו. הוא מזכיר כי בהסכמי המסגרת שנחתמו בארבע השנים האחרונות לא באו לידי ביטוי תוספות שכר ענפיות ומפעליות. הפעם הזאת, מרגישים אותן. בענף, ההסתדרות המקצועית היא הדורשת אותן, ובנושא תוספות מפעליות פעילים יושבי־ראש ועדי־העובדים. כשם שהתוספת הענפית מאפשרת תנופת פופולריות לראשי ההסתדרות המקצועית ומעלה את ערכם בעיני הציבור, התוספת המפעלית הופכת את יו"ר הוועד לפופולרי וגם הוא זוכה לאלומת האור מהזרקור הציבורי, שהוא חפץ בו.

רעיונות ברלניים

זהו מצב שיוצר מצע ויריעה טוב לרעיונות ברלניים של הסתדרויות מקצועיות, שראשיהן החלו לדבר על פדרציה שיכולה להחליף את ההסתדרות הכללית של העובדים. וכבר היו דברים מעולם, אפילו בארץ. בסוף שנות השישים התארגנה נגד ראשי ההסתדרות דאז ועדת תיאום של הארגונים האקדמאים ההסתדרותיים, וכשהתפרקה עזבה ההסתדרות הרפואית את ההסתדרות הכללית. גם אז ההתארגנות היתה על רקע של הרגשת רווחה.

פרידמן דוחה את הטענה, שקיסר הלך לפני שנה עם פרס ואילו עתה, כששמיר ראש הממשלה, קיסר נגדו. הבעיה, לדבריו, היא הלחץ מלמטה, של שכירים מדרג נמוך ובינוני, שהולך וגובר. גם אם פרס היה ראש הממשלה, ההסתדרות היתה יוצאת נגדו. וגם לכך יש תקדים. כשהיה רבין ראש הממשלה ויהושע רבינוביץ היה שר האוצר, היה ממש קרע בין הממשלה וההסתדרות בשאלות שכר.

שניים שווים יותר מעשרה

מישור אחר עליו עומד פרידמן הוא המישור הפסיכולוגי. בימי האינפלציה קיבלו העובדים תוספת שכר בשיעור של 10 עד 15 אחוז. התוספות היו חסרות ערך, כי הן נשחקו מייד, אך הביטוי 10 — 15 אחוז היה מכשיר. עכשיו, כאשר מדובר בתוספת בשיעור של אחוז אחד או מקסימום שני אחוזים. יש מעין אכזבה של השכירים אף כי שני אחוזים עכשיו שווים יותר מאשר 10 אחוזים בעבר. אך כאמור, קיים לחץ פסיכולוגי. פשוט קשה לעבור מסוג חשיבה אחד לסוג חשיבה אחר.

מה היה ד"ר פרידמן מייעץ לשכירים? דבר ראשון, להיאבק על תוספות שכר לשכבות הנמוכות והבינוניות, שלהן באמת מגיעות התוספות. זהו ציבור גדול מאד שאינו נהנה כלל מההישגים.

הקפאת השכר ושחיקתו אינם תורמים לקידום המשק ואינם צריכים לשמש נושא לוויכוח.

הסיבה לדליקה בשדה שכר העבודה היא, אם כן, המעבר ממצב למצב ועד שתיעשה ההתאמה יהיה חם. חם מאוד.

ויהי חושך

מאת אתי רונאל

מה שעומד ביסוד הסכסוך הנוכחי בהנהלת רשות־השידור איננו הוויכוח מסביב להפעלת ניידות שידור, המושבתות זה תשעה חודשים, אלא — משוכנע זלמן שנקמן, נציג איגוד הטכנאים וההנדסאים בהסתדרות — הפער המהותי בין השקפות העולם. זו ההסתדרותית־סוציאליסטית, שנציגיה מצדדים במאבקם של טכנאי הטלוויזיה. לשיפור תנאי עבודתם ולהעלאת שכרם, וזו של מנכ"ל רשות־השידור וחבריו לדעה בוועד־המנהל, האמונים על ברכי הליבראליזם בנוסח ארה"ב. ביטוי מובהק להשקפה זו מצוי, לדעתו, בהצעתו של ח"כ רוני מילוא לסגור את הטלוויזיה, לפטר את עובדיה ולחזור ולהעסיק רק את המעטים הנחוצים שביניהם על בסיס של חוזים אישיים.

אלא שבמציאות הישראלית אין להצעה מעין זו שום סיכוי. ומנכ"ל רשות השידור נזקק, איפוא, לכושר תמרון רב ולזהירות רבה יותר מכפי שהפגין במהלך החודשים האחרונים, מאז הכריזו הטכנאים על סכסוך העבודה עם הנהלת רשות־השידור. התוצאה: השבתת הרדיו והטלוויזיה, סירובם של ראשי ההסתדרות להמשיך ולנהל את המו"מ עם הנהלת הרשות, "המתוספת בעמדותיה", ודרישתם להעבירו לדרגים הבכירים יותר, של שרי האוצר והחינוך.

אין ספק: לא הכל תקין ביחסי העבודה ברשות־השידור. השבתתן של ניידות השידור פוגעת קשות בתפקודה של מחלקת החדשות, מאחר שלא ניתן לשדר ישירות ממקום האירוע, וכתבי החדשות נאלצים להשתמש בציוד הפילם המיושן, לאבד זמן יקר נוסף הדרוש לפיתוח הסרטים, ולחזור לאולפן על־מנת לדווח על האירועים.

כתוצאה מכך מחמיצה מחלקת החדשות את כיסויים של לא מעט אירועים פוליטיים ואחרים, המתרחשים בשעות הערב המוקדמות. הסיבה: צוותי הטכנאים, המתלווים לעיתונאים היוצאים לשטח, מבקשים תוספת שעות כוננות בדומה לזו שמקבלים העיתונאים, המסתכמת ב־8 אחוזים נוספים למשכורת. בהנהלת רשות־השידור סבורים, כי יש לבטל את הצמדת שכר הטכנאים כמו גם את הצמדת שכר העובדים האחרים ברשות השידור לשכר העיתונאים. אין דמיון בידע ובאחריות הנדרשים בעבודת העיתונאי לעומת עבודת הטכנאי, ולא ייתכן, שכל הטבה הניתנת לעיתונאים תינתן, אוטומטית, גם לטכנאים. ואם נוסיף לזה את פרשת תוספת השכר בת ששת האחוזים שדרשו הטכנאים, נגיע לשורשיו של הסכסוך הנוכחי ברשות השידור.

"לוחמי קומאנדו"

הנהלת רשות השידור ומשרד האוצר הסכימו שגם הטכנאים, ששכרם נשחק קשות, זכאים לתוספת שניתנה כבר לעיתונאים ולעובדי הדירוג המשולב (מזכירות, טלפניות, נהגים וכו') ברדיו ובטלוויזיה. וכאן באו הנהלת האוצר או מנכ"ל רשות השידור (הדעות חלוקות בשאלה מיהו שהגה את הרעיון), והציעו להתנות את מתן התוספת בהפעלתן מחדש של ניידות השידור. הטכנאים סירבו וטענו, כי זכותם לקבל את התוספת האמורה ללא שום תמורה, בדומה לעמיתיהם ברשות. באשר להפעלת הניידות — זו תידון רק במו"מ על שינוי סדרי העבודה בטלוויזיה. מאוחר יותר הסכימו הטכנאים לפנות בעניין זה לבורר מוסכם. אלא שמנכ"ל הרשות התנה את הפנייה לבורר באי תשלום התוספת הנדרשת, עד להשגת ההסכם בעניין הניידות. הטכנאים סירבו, המו"מ התפוצץ, המירקע הואפל לשעה, בתגובה החליט פורת על הפסקת השידורים באותו ערב. למחרת החליט הוועד־המנהל על השבתת הטלוויזיה, ולאחר שעה החליטה ההסתדרות להשבית גם את קול־ישראל וגם את הטלוויזיה הלימודית.

עד כאן השתלשלות האירועים. השאלה היא, אם ניתן היה למנוע את הידרדרות הסכסוך ואת הגעתו למימדים שאליהם הגיע. יו"ר ועד העיתונות־הפקה בטלוויזיה, יעקב אסל, משוכנע שכן. "הנהלה זו איננה יודעת לדבר עם העובדים וגוררת אותם למעשים קיצוניים". גם המועמד לתפקיד יו"ר הוועד־המנהל מטעם המערך, ד"ר ישראל פלג, סבור שרשות־השידור ידעה כבר סכסוכים קשים יותר בעבר, וכי לא היה צורך להשתמש בכלים נגד הטכנאים, שהוגדרו על־ידי פורת כ"לוחמי קומאנדו".

גם מנהל הטלוויזיה, חיים יבין, הסתייג מהשבתתה המוחלטת בסוף השבוע האחרון ואילו שר החינוך יצחק נבון, ביקש מהוועד המנהל להענות לפניית ההסתדרות להידברות נוספת. בהסתדרות טוענים, שפורת חזר בו פעמיים משני סיכומים שהושגו, אחד מהם ביום השישי האחרון, משום שהוא מעדיף ללכת עם העובדים ראש בראש מאשר להתפשר עימם. וכי בשורש העניין עומד סירובו של פורת לחתום עם העובדים על הסכם עבודה, שיסדיר, אחת ולתמיד, את יחסי העבודה ברשות, משום שהוא סבור כי ייקל עליו לנהלה ללא הסכם כזה. ואילו הטכנאים טוענים כי פורת מעדיף להידבר עימם באמצעות הפנייה לבתי הדין לעבודה במקום לנהל עימם מו"מ על השאלות השנויות במחלוקת.

פורת עצמו טוען, כי הוא מוכן להמשיך את המו"מ בכל שעה ובכל דרך שהיא. אבל — לא יוכל לוותר על הפעלת ניידות השידור כתנאי לתוספת השכר האמורה, וכי פסק הדין של בית הדין הארצי לעבודה מינואר 87 מחייב את הטכנאים להמשיך ולהפעיל את ניידות השידור.

כך או כך נראה, ש[illegible] הצדדים טיפסו כאן על עץ גבוה מאו[illegible] שאלה היא מה היה קורה לאמ[illegible] התקשורת האלקטרוניים לולא ק[illegible] של דרג גבוה יותר, אליו ניתן להעביר את ניהולו של המו"מ שעלה על שרטון.

הצורכים והצורחים

עליית השכר היא תוצאה של מניפולציה סטאטיסטית. הממוצע עלה בגלל התוספות לבעלי שכר גבוה — טוען אפרים זילוני, נציג מפ"ם בוועדה המרכזת וחבר צוות המשא־ומתן על הסכמי השכר

העלייה בשכר, כפי שטוען שר האוצר משה נסים, היא מניפולציה סטאטיסטית ומיספרית ואינה מציאותית. כלומר, שכירים לא מקבלים שכר יותר גבוה. בעלי השכר הגבוה קיבלו תוספות והממוצע הכללי עלה — כך טוען אפרים זילוני, חבר הוועדה המרכזת של ההסתדרות מטעם מפ"ם וחבר הצוות של ההסתדרות המנהל את המו"מ על הסכמי השכר.

זילוני מזכיר כי תוקפם של הסכמי השכר פג ב־30 במארס 1987 ומועד חידושם הוא האחד באפריל, מאז עברו כמעט חודשיים וחצי, ועדיין אין שום התקדמות במו"מ. הבעיה אינה, לדבריו, שכל צד, כלומר, נציגי המעסיקים ומנגד נציגי ההסתדרות, מתבצרים בעמדותיהם אך המו"מ מתנהל. לדבריו, קיים נתק. הנתק נובע מתפיסה שונה. נציגי המעסיקים, היינו האוצר, טוענים שכל עלייה בשכר תביא לחידוש האינפלציה. נציגי ההסתדרות דוחים טענה זאת מכל וכל ומוכיחים כי שחיקת השכר הגדולה בשנת 1986 טרם הוחזרה לעובדים. למעשה יש פער של 10 אחוזים בין רמת השכר הריאלי ב־1984 לבין רמת השכר העכשווי, כדי לסגור את הפער מציעה ההסתדרות תוספת של 14 אחוז משכרם של עובדי המגזר הציבורי בדרגות הנמוכות והבינוניות. האוצר לא מקבל זאת. זילוני מוסיף כי הדרגות הנמוכות והבינוניות הן שנפגעו, הן שעומדות בקו האש הראשון, בעוד בעלי הדרגות הגבוהות קיבלו פיצוי מלא ברפורמה במס שבוצעה על־ידי האוצר באפריל השנה. את האוצר זה אינו מעניין, פלא שדווקא נציגי העובדים בסקטור הציבורי הם הקיצוניים ביותר במו"מ. זילוני חוזר וטוען כי כולנו בארץ חיים בכיכר של זכוכית וכל אחד רואה את הנעשה אצל שכנו, וכאשר בתוך החגיגה הגדולה שנערכה עתה בארץ עובדי המגזר הציבורי נמצאים בנסיגה, ואילו אחרים, עצמאים ובעלי שכר גבוה, משתתפים בפסטיבל הקניות הגדול — הם לא יכולים לעמוד בשקט ולוותר. הם כבר ויתרו, הם הראשונים שנאלצו לוותר כאשר החלה המדיניות הכלכלית ב־1 ביולי 1985.

הלשכה המרכזית לסטאטיסטיקה מבשרת על עלייה בצריכה. שר האוצר נתפס בנתונים אלה ואחריו כל מיני מומחים ועיתונאים. משום־מה נוח להם לשכוח את אלה שאינם נהנים, אלה שאין להם מתחת לבלטות ואין להם הון שחור. הם גם נטולי השפעה, משום שגם אם ישכחו זה לא ישפיע על אף אחד. הם מרגישים את עצמם כ"פראיירים" ואז באים נסיונות ההתארגנות הבדלניות. שלדעת זילוני הם לא ישיגו שום דבר כי להישג אפשר להגיע רק בצורה מאורגנת, בארץ — רק בהנהגת ההסתדרות. הוא מסביר כי המו"מ עם האוצר מתנהל בעצלתיים, עם דחיות, עם "לך תשוב", "ניפגש מחר", ועוד דחייה (ועוד דחייה), ומי שנפגע הם בעלי ההכנסה הנמוכה, שכירים ופנסיונרים. אם האוצר לא יבין עובדה זאת, תיפגע היציבות, שראשי המשק כל כך גאים בה ומתיימרים, כידוע, לא יוצא שום דבר.

יש מי שמצביע על ההבדלים שבין קיסר להברפלד. לדעת זילוני היו הבדלים כאלה בתחילת הפרק. קיסר הדגיש מספר נקודות חשובות והברפלד הדגיש נקודות אחרות. אלו אולי הבדלים של טמפרמנט, וטבעי שיהיו עוד הבדלים כאלה. עתה להסתדרות יש מטרה אחת, והיא הישגים ממשיים לשכירים בדרוג הבינוני־נמוך, הנמוך והגימלאים.

חיים מרגלית

המלחמה — גורל ביולוגי?

האדם שבוי ברפוסי תפיסה והכרעה מיושנים, שרכש אותם (בתהליך האבולוציה) בתנאים שנעלמו זה־מכבר. רק במסגרת זו הוא „לומד" להסתגל לתנאים שבהם הוא חי. למשל, כולנו נולדנו עם ידע על כוח הכבידה. אך כיצד נופלים אגוזי קוקוס או פתותי־שלג — עלינו ללמוד. ואולם הלמידה הזאת מוגבלת „ל„ממדים בינוניים". והסיבה לכך טמונה בתולדות התפתחות המוח, שיכול היה להתפתח אך ורק בגבולות ההישגים שהוכתבו לו על־ידי אברי החושים, שאת כושרם ועידונם העתיקים בהרבה לא מסוגל היה לעקוף. והנה, לסייגים אוולוציוניים אלה של ההכרה האנושית מקבילים — לדברי ביולוג־התרבות האנס מוהר מפרייבורג — גם סייגים של התנהגות מוסרית.

עם התפתחות חקלאות קשורה־למקום בתקופת האבן החדשה — טוענת „הביולוגיה של התרבות" — גברה בקרב עובדי־האדמה ומגדלי בעלי־החיים התוקפנות יותר מאשר אצל הציידים ומלקטי המזון של תקופת האבן הישנה. שכן, צריך היה להגן על טריטוריה ולכובשה. ולצד תוקפנות מוגברת זו — סבורים אנשי „הביולוגיה" הנ"ל — נעשר בני־אדם שוחרי־השלום בקרב המשפחה המורחבת והשבט. זה היה קשור במגמה הביולוגית הכללית המכונה „כושר כוללי". מושג הכולל מלבד כושר ההישרדות של היחיד גם את תרומתו להישרדות הקבוצה שאליה הוא שייך. ההנחה היא שהברירה הטבעית מעצבת את התנהגותם החברתית של בעלי־חיים בצורה המאפשרת מסירה נרחבת בכל האפשר של הגנים שלו. ללא התחשבות בכך אם הוא־הוא המוסר את הגנים או שותפיו לתכונותיו הגנטיים. יש, איפוא, יסוד ביולוגי לאלטרואיזם. אך יסוד זה מוגבל לקבוצה שהיחיד משתייך אליה. „עד כה לא מצאנו אצל שום יצור חי סימנים לאלטרואיזם שיחול ללא אפליה על מין שלם או אף על אוכלוסיה שלמה", אומר מוהר. והרי כיום, בעידן אפשרות ההשמדה ההדדית, אין די בכך שבני אדם יהיו שוחרי שלום ואלטרואיסטים כלפי „קבוצת ההתייחסות" שלהם. תהיה אשר תהיה, וכלפי קבוצות אחרות יתנהגו כמו אבותינו הקדומים, החקלאים הראשונים.

קיימת תורת התפתחות אחרת של המוסר זו (של לורנס קולברג), היוצאת לאו דווקא מן האבולוציה הביולוגית אלא מנקודת הראות של התפתחות היחיד. לדברי קולברג (איש אוניברסיטת הארווארד) ישנם בהתפתחות המוסרית של האדם שלבים, כרומה לאלה שקבע פיאז'ה בהתפתחות תפיסתו וחשיבתו: השלב העליון בהתפתחות זו הוא התפיסה בדבר הצדק הכלל־צדדי, המבוסס על ההנחה כי יש לראות כל אדם כשווה ובן־חורין. לפי אמת־המידה הזאת יש לקבל החלטות כאילו איש אינו יודע במי פוגעות תוצאות החלטותיו. קולברג מכנה שלב זה „פוסט־קונוונציונלי", והוא מצא, כי גישה מוסרית זו אכן קיימת כבר היום בין 25 אחוזים מכלל המבוגרים בשכבות אוכלוסיה שונות.

אם אכן ישנה מגמת התפתחות מסוג זה — אולי נוכל להיות, בכל זאת, אופטימיים לגבי העתיד?

„ולטווכה", ציריך

קופים מפיקי סמים

לרשות קופים ש„ראש" העדר שלהם מרכא אותם, עומדות כמויות גדולות יותר של חומר מרדים, המאפשר להם להתגבר על רוגזם. את זאת גילו לא־מכבר ד"ר ניק מארטנש ושותפיו באוניברסיטת אוקספורד אצל קופי־זנב נכנסים. הם בחרו דווקא בבעלי־החיים הללו משום שהם מפתחים בשבי מערכת הנהגה ודרגות מחמירה במיוחד. אשר ממנה מרבים לסבול הפרטים החלשים יותר. כדי להתנחם על השפלות אלו מפיקות בלוטות שבמוחם כמויות מסוימים של אנדורפין־ביתא, חומר טבעי דמוי מורפין. חומר זה אולי עוזר לסובלים לשאת את סבלם ביתר קלות. בכל שהקוף היה בדרגה גבוהה יותר בהיירארכיה הזאת, כן נמצא במוחו פחות אנדורפין־ביתא. ייתכן, איפוא, כי תיסכול חברתי מאלץ את הגוף להפיק, שלא במודע, סמים. אך ייתכן גם שקופים, אשר מפיקים מלכתחילה כמות גדולה יותר של סם, נהפכים דווקא בשל סימום־עצמי זה ל„מפסידנים"...

„ולטווכה"

למה המוח שלנו גדול כל כך?

ביליארד (מיליון מיליארדי) „ביטים" — כושר האיכסון של מאה מיליוני מחשבים אישיים, מן המודרניים ביותר — זהו גם כושר איכסון הנתונים של המוח האנושי. למי זה נחוץ? אפילו אנו, אנשי הציוויליזציה, איננו מסוגלים למצות כושר־ענק זה עד תום — ואם־כן, בשביל מה היה דרוש כושר־יתר זה לאבותינו הקדומים הציידים הפרימיטיוויים לפני מיליוני שנים? האם לא היה די להם במוח רגיל של זאב או של קוף? מדוע, המשיך המוח לגדול?

חוקר המוח הקרום, הפולני פיאלקובסקי, טען בכתב־העת „קארנט אנטרופולוג'י" כי זו „שאלת היסוד של התהוות האדם" וכי בידיו היפותיזה העשויה בהחלט לפותרה: באמצעות מוח ענק זה התגוננו הציידים האפריקנים הקדומים, ברצם משך שעות בערבה הפתוחה אחרי חיות־הציד, מפני מכת־חום. מרכזי ההכוונה שלהם, הרגישים לחום, היו מסוגלים ל„הודות לכושר הרזרווי, להתגבר על נזקים חלקיים. רק הרבה יותר מאוחר גילו בני־האדם כי המוח המוגדל שלהם מאפשר להם גם לתפוס רעיונות מופשטים ומורכבים. לפיכך רוח האדם הוא כבחינת תוצר־לוואי אקראי של האבולוציה הביולוגית.

פיאלקובסקי ביסס את התיאוריה שלו על חישוביו של המתימטיקאי האמריקני הגדול ג'ון פון נוימן, אשר לפיהם מסוגלת מערכת מורכבת לפעול גם אם חלק ממרכיביה יוצא מכלל פעולה — יש רק להגדיל בהתאם את מספר המרכיבים הללו, ובעיקר — את מספר הקשרים ביניהם. „עודף" כזה איפשר לאותם ציידים קרומים־שבקדומים להמשיך לרוץ, גם אם בחום הגובר יותר ויותר תאי עצבים פרשו מן השירות.

הסברים קודמים לגידול העצום של המוח — 100 סמ"ק כל 100,000 שנים — התבררו כמוטעים. אחד ההסברים גרס כי האדם, בתקופה זו, היה זקוק לאינטליגנציה גבוהה משום שהוא ו„עמיתיו" היו רוצחים ואוכלי אדם, ורק בעלי שכל מפותח יכלו להישרד בחברה כזו. כהוכחה לכאורה שימשו עצמות אדם מכורסמות מן התקופה הזאת, אך מאוחר יותר התברר כי בעלי העצמות הללו נפלו קורבן לחיות־טרף. הסבר שני היה התפתחות הכלים. אך התברר כי המוח התפתח הרבה יותר מהר מן הכלים האלה. או־אז נאחז פיאלקובסקי במושג „הפרה־אראפציה" (הסתגלות מראש), אשר לפיו אברים מסוימים התפתחו תחילה למטרות מסוימות, ומשהיו מפותחים יכלו לשמש לצורך אחר. כמו למשל האוזן: לדעת הביולוגים התפתח תחילה ברג קדום, שאכד, שק עם נוזל, שהיה קשור עם עצבים פרימיטיוויים. הנוזל באותו שק נע לפי כוח־הכבידה והאינרציה, ואיפשר כך לרג לחוש את מצבו במרחב ואת תנועתו. כאשר איבר זה התערן, נעשר העצבים כה רגישים עד שהכחינו אף בתנודות הנוזל שנוצרו על־ידי גלי־הקול. עתה היו בעלי החיים מסוגלים לשמוע והתפתח, איפוא, כושר חדש. את תיפקודה המקורי, כאיבר של שיווי משקל, לא קיפחה האוזן עד היום.

„פרה־אראפציה" מסוג זה מניח פיאלקובסקי גם לגבי האבולוציה של המוח. הנה התסריט שלו: כנייהאדם הקדומים רדפו בערבה החמה אחרי חיות הציד שלהם. מאחר שלא היה בידם נשק לטווח רחוק, נאלצו לרדוף אחרי טרפם עד אפיסת כוחותיו וזאת ביום, שכן בלילה הוצרכו להתחרות בציד עם אריות וברדלסים. הריצה הביאתם להזעה, עד שיטת צינון זו לא הספיקה עוד לאיזון טמפראטורה של 38 מעלות. והנה מגיב המוח ברגישות הרבה ביותר בין כל האיברים על התחממות, וככל שהוא מתחמם יוצאים יותר תאי־עצבים מכלל פעולה. ובכל זאת השיגו הציידים האלה את צידם (לרוב חיות־פרסות בינוניות), שכן בגלל גודלו עמד מוחם בחום. קושי בתיאוריה של פיאלקובסקי מהווה הנחתו, כי תחילה שימשו כל חלקי המוח למטרה אחת: הכוונת תיפקודים חיוניים. נשאלת, איפוא, השאלה כיצד יכלו להתפתח למרכזים לחשיבה מופשטת. החוקר הפולני טוען, ש„שינוי התיפקודים" התרחש מאוחר יותר: הכושר הייחודי לאדם להשפיע באמצעות אימון, במודע על תיפקודים חיוניים כפעימות הלב, לחץ־דם, נשימה וכו', הינו אולי שריד של התיפקודים (והיינו: דרכי הקישור) המקוריים...

„די צייט", המבורג

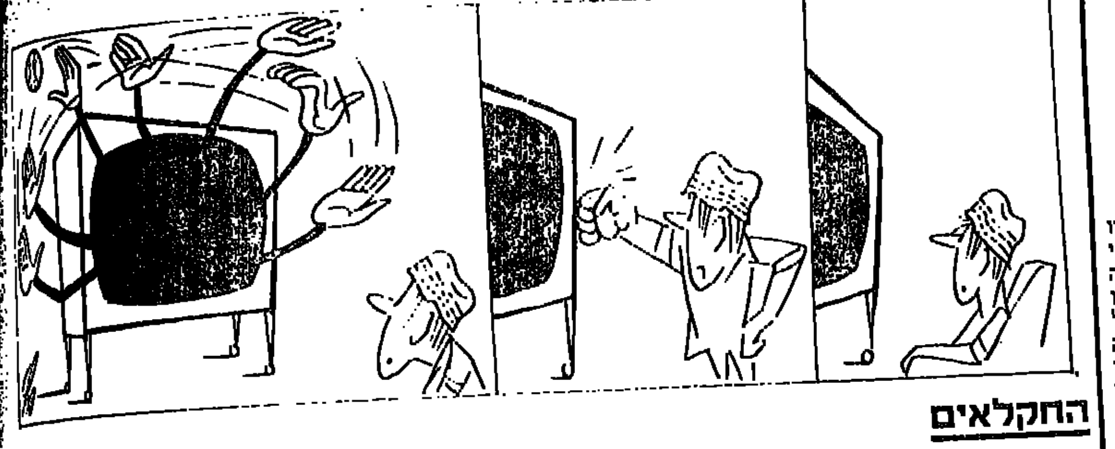

החקלאים

המילכוד — בהעדר שיטה ולא רק בשמיטה

שטח מזרע החיטה הוא 650 אלף דונם, מתוכם 460 אלף דונם בדרום, באשר רוב שטחי החיטה הם בנגב ומסתפקים במי גשמים ושטפונות — אומר רן שרייבמן, מחזיק תיק החיטה בארגון עובדי הפלחה, בציינו כי השנה גדלו שטחי החיטה ביותר מ־8 אחוזים לעומת השנים הקודמות, שהיו שחונות. גשמי הברכה הביאו להגדלת השטחים בעיקר באיזור באר־שבע.

לדבריו, גידול השטחים לא בא על חשבון הכותנה. סביר להניח כי בעמק יזרעאל, בעמק בית־שאן ובאיזור מנשה זרעו חיטה בשטחים שבהם גידלו קודם כותנה, אך, מרובר בשטחים שוליים.

החיטה, גידול חורפי, המסתפק במי הגשמים והשטפונות, מקטינה יבוא, שכן צריכת החיטה השנתית נעה בין 500־450 אלף טונות. היבול הרב־שנתי הממוצע הוא כ־180 אלף טונות. השנה, מציין שרייבמן, היו יבולי־שיא של כ־250 אלף טונות. אומנם בשנת 1983 היה יבול גדול מזה, כ־300 אלף טונות, אך שלוש השנים השחונות השכיחו את 1983.

אי־זריעה פירושו ויתור על האדמה

לדבריו, יש בעיה המוציאה מהחקלאים את הרצון לעבוד ולהתפתח והיא — יחס הממשלה, המכיר סחר בסוסים. משרד האוצר נוהג כבעל־הבית של המדינה. מו"מ עימו הוא בלתי אפשרי. גם היום, עם תום קציר החיטים, עדיין אין מחיר סופי לחיטה. יש הבטחה על 193 דולר לטונה. הבטחה, אך לא החלטה. כך אי אפשר לעבוד. אומר שרייבמן. לדעתו, המחיר המינימלי צריך להיות מוסכם בתחילת אוקטובר, לפני הגשמים ולפני חריש. במחיר צריכה להיות גלומה סובסידיה, שתאפשר גידול חיטה, ולא רק חיטה.

שרייבמן מורע לעובדה שמחירי החיטה בעולם נמוכים מאד. על אף העובדה שיבולי החיטה בעולם ירדו מכ־220 מיליון ל־195 מיליון טונות, קיימים מלאים עצומים במדינות השוק המשותף, בצפון אמריקה ובאסיה. המחיר הממוצע לטונה חיטה הוא כ־110 אלף דולר. האמריקנים מוכרים חיטה למדינות מסובסדות, כמו מצרים ובריה"מ, בכ־80 דולר טונה.

שרייבמן מדגיש, כי החקלאים בצפון אמריקה ובאירופה מקבלים מחיר מובטח עבור החיטה, המאפשר להם העסק הקניה. ואילו כאן אגף התקציבים כאוצר הוא מספרים בלי לבדוק אותם. לטענתו, הקלית הריאלית של גידול חיטה בארץ הוא 230 דולר לטונה: במחיר נמוך מזה לא כדאי לגדל.

את החיטה מגדלים על אדמות הנען טובות לגידולים אחרים, ואת האדמות האלה אסור להפקיר. אי־זריעה פירושה ויתור. האדמות לשדות מרעה לעדרי צאן ובקר, את האדמה ומאפשרים לנבדלים לפני עולעשבייה להשתלט, ואי־אפשר יהיה לחזור על כך בעתיד. אי־זריעה, פירושו לדברי שרייבמן ויתור על האדמה, והאוצר צריך לחשוב גם מחשבה לאומית. לבעלי כ־תה קמח מותר לעשות חישובים עסקיים מלבה למשרד האוצר אסור.

אין מדיניות חקלאית

שרייבמן מספר על זן החיטה החדש, בנה „השיטה", שטופח על־ידי פרופ' כלום ממכון וולקני ואשר בשטחים טובים הניב 800 ק"ג לדונם. זוהי חיטה נמוכה. בשנים הקרובות יגדילו השטחים הזרועים בזן זה ויביאו לגידול ממוצע יותר גבוה מבעבר. אך, כאמור, בעיה לברך על יבול גבוה, נמצאים החקלאים במילכוד. המילכוד הוא לא רק בשנת שמיטה, אלא בחוסר השיטה, שכן חרף כל ההגדרות והתכניות — אין מדיניות חקלאית.

בשנת תשמ"ה הגיעו שטחי הכותנה ל־600 אלף דונם. בשנת תשמ"ו ל־450 אלף דונם. השנה הוכר תחילה על ירידה ל־430 אלף דונם עכשיו כבר ידוע כי נזרעו 410 אלף דונם בלבד. כלומר ירידה של 34% בשטחים. את שטחי הכותנה תופסים באופן חלקי גידולים כמו חימצה, חמניות, תירס. אלה הם גידולים בעייתיים, ולא דווקא מהכותנה: האגרוטכנית. שטחי החימצה גדלו בקיבוץ ניכר בשלוש השנים האחרונות, מכ־10 אלפים דונם ל־33 אלף דונם. הצריכה השנתית היא בסביבות 8,000־7,000 טונות והיבול הממוצע לדונם 200 ק"ג. המחיר — כ־600 דולר לטונה. המחיר בשוקי העולם הוא כ־500 דולר לטונה. למעט חימצה מתורכיה תנכנה במחירים זולים במיוחד, שכן גידולי החיה בתורכיה נפגעו קשה מקרינה רדיו־אקטיבית בעקבות אסון צ'רנוביל.

שרייבמן מציין, כי הקציר כולו ממוכן. גם המגדלים ישמרו על פרופורציות נכונות, יש עתיד לגידול. אלא שאצלנו, כרגיל, יש בעיה — אין גוף מאורגן העוסק בשיווק. קיימת חברה פרטית, של האחים חממה, הפועלת על בסיס עסקי, ואם יתברר לה שכדאי לייבא חימצה זולה, הם לא יהססו לעשות זאת. עובדה ההופכת את החימצה למסוכנת מבחינת המגדלים. המשביר המרכזי, לדבריו, מסרב לעסוק בנושא הזה. מנכ"ל המשביר, שלמה אייזנר, אמר כי אם ארגון עובדי הפלחה מוכן לשלוח ארם שיעסוק בנושא, המשביר יאות לטפל.

מצב דומה קיים בגידול החמניות. השנה מגדלים גרעיני חמניות לפיצוח על 50 אלף דונם, וזהו הגידול שתפס שטחים גדולים של כותנה. בחמניות טופחו זנים חדשים, שגידולם פשוט והם חסינים. בפני מזיקים ומחלות. הקציר — מכאני. החמניות נרכשות על־ידי מספר סוחרים פרטיים ויש אף יצוא לספרד. המחיר בשנה שעברה הגיע ל־1,000 דולר הטונה למגדל. בעונה הנוכחית יש ירידה במחירים, ל־750 דולר לטונה. היבול הממוצע — 140־130 ק"ג לדונם. במשקי הנגב זרעו השנה 20 אלף דונם חמניות, בלי השקייה, והם יקבלו בין 70 ל־80 ק"ג לדונם, וגם זה עוד כדאי. הצריכה השנתית — כ־8,000 טונות.

שרייבמן מדבר על גידולים חקלאיים שאפשר היה לגדל בארץ במקום ליבאם, כמו שעועית, קטניות ואפונה. כדי לגדל אותם יש צורך במחקר וכטיפוח זנים. בינתיים אין עוסקים בכך; אין די אמצעים. לדבריו, אפשר היה לעסוק בגידולים חקלאיים לתעשיית השמן, שעד כה מייבאים אותם, כגון ליפתית, שמגדלים בקנדה והיכולה להחליף את הסויה כחומר גלם בתעשיית השמן. בליפתית יש אחוז שמן גבוה יותר מאשר בסויה והיא מתאימה כגידול חורפי.

חיים מרגלית

הורביץ קונה הכל

לכאורה יש כאן סיפור קלאסי על הציונות, מהסבא האידיאליסט שהקים את נהלל כדי לחזור לעבודת האדמה דרך הבן שהפך מחקלאי מצליח לתעשיין משגשג, וכלה בנכדים שעלו עם הספקולציה ונפלו על חרב הריבית והקפאת שער החליפין. לכאורה יש כאן משל על העבר ההירואי, הציוני, היצרני והצודק לעומת ההווה ההרפתקני והספקולטיבי.

הפיתוי ליפול במלכודת הזאת הוא גדול, אבל האמת המרה היא שנפילת בני הורביץ היא קודם כל סיפורו של כישלון עסקי מהסוג הרווח, הרגיל, הייתי אומר אפילו הנורמאלי, במציאות של ישראל במחצית השנייה של ה־80'. זהו סיפורו של שגעון גדלות עסקי, של מגלומניה, של גוף גדול, שמן ונפוח העומד על רגליים רזות, חלשות ורקיקות. בעולם המונחים הכלכלי רווחת השאלה שהפכה קלאסית: באיזה עסק אנחנו? כאשר ביזנס גדול מתחיל להתרחב מעבר לגבולות סבירים, או כאשר הוא מבקש להתרחב מעבר לגודל הנתון, הוא מחפש תשובה לשאלת המפתח הזאת.

כך, למשל, כאשר ביקשה חברת „עלית" להרחיב את עסקיה לפני שנים מספר, היא ענתה על השאלה הזאת במקום את התשובה הרגילה — אנחנו בעסק של ממתקים וקפה — אנחנו בעסק של ממתקים ומשקאות. והחלה בשיווק אגרסיבי של תה ושל אבקת שתייה ממותקת. אגב, במקרה הזה של „עלית" התשובה נחלה כישלון חרוץ. אין יותר „תה־עלית" וה„זיפ" נעלם מהמרפים.

הצרה עם הבנים של הורביץ, שהם מעולם לא שאלו את עצמם מה בעצם הם רוצים. לזכותו של האבא אפשר לומר, שהוא ידע בדיוק את גבולות כוחו ולא חרג מתחום המתלבות והגלידה, שגם היא כידוע קשורה קשר טיטמתי הזוק לחלב. יותר מאיש עסקים יהודי ממולח מוכירים בני הורביץ את אחיו השעיר של יעקב, שידו היתה בכל ויד כל בו. בלוחות המודעות הקטנות בעיתונים מפרסמים סוחרים זריזים מודעות בנוסח: „נסים קונה הכל", ירושות, תכולות בתים עזובות ועוד. התנהגות ההורביצים דומה יותר ליותי ויואב קונים הכל, מאשר לשם היזמרני והמנופח שהיה לחברה שבבעלותם, „יריב אחזקות", שמצלצל כמו משהו רציני מחו"ל („הולדינג קומפני"), שעה שבעצם מדובר בעסק יםי־תיכוני מאד — מבית מטבחיים, דרך חברה להספקת גרעינים ועד לחווה לגידול ירקות בפורטוריקו.

בעצם, מה שיוני ויואב ביקשו לעשות זה להגשים את החלום היהודי הישן, הגלותי, הכליכך לא־ציוני — לקנות בזול ולמכור ביוקר. הצרה עם ההורביצים, שזה התהפך והם קנו ביוקר ומכרו בזול. בראיון לאחר העיתונים אמר יוני, האח הבכור: „אילו היה לי אז את השכל שיש לי היום, לא הייתי נכנס להשקעות האלה". הצרה איתו, שגם היום יש לו את השכל שהיה לו אז.

ויש גם נקודה נוספת שיש בה יותר משמץ של צרק פיוטי. האבא (יגאל) היה מהתומכים והנלהבים של התכנית הכלכלית של יולי 85 (תכנית פרס־מודעי), שהתבססה על ריבית רצחנית ושחיקת שכר עמוקה. הילדים האמינו לאבא, לקחו הלוואות בשקלים בנושאי ריבית והתחיימו על חוזי שכירות בדולרים. הימרו על כך שהקפאת הדולר לא תחזיק מעמד, ונכשלו בהימור, ועכשיו יש להם טענות לכל העולם. חבל שאין להם כמה ריקות פנויות להעיף גם מבט במראה ולחזות בהורמנות זאת בפרצופה של החברה הישראלית כולה, נכון לקיץ 1987.

לוי מורב

רבעון ראשון 87

48% רווח נטו לאוצר החייל

הרווח הנקי של בנק אוצר החייל — הנמצא בבעלות משותפת של אנשי הצבא, עובדי מערכת הביטחון ובנק הפועלים — ברבעון הראשון של 87 הסתכם בכ־1.1 מיליון ש"ח, והתשואה נטו על ההון העצמי הגיעה, בחישוב שנתי אפקטיבי, ל־48 אחוז.

הדו"חות הכספיים של הבנק משקפים הרחבה בהיקף הפעילות. המאזן לסוף מארס גדל בכ־15 אחוז והסתכם בכ־403 מיליון ש"ח. ההלוואות לציבור גדלו בכ־16 אחוז ל־194 מיליון ש"ח. פקדונות הציבור גדלו כ־23 אחוז, ל־256 מיליון ש"ח, וההון העצמי גדל בכ־10 אחוזים והסתכם בכ־12 מיליון ש"ח.

א.נ.

העורך הכלכלי: צבי טימור

כלכלני בנק הפועלים על המשק:

מצב של רגיעה ויציבות

בחודש אפריל התרבו הסימנים, שכבר ניכרו בחודש הקודם, של רגיעה מסויימת בפעילות המואצת במשק, כך מוטברת הירידה בשיעור כ־12 אחוז בצריכת החשמל בתעשייה, בהשוואה למארס. נתוני היבוא מצביעים על האטה מסויימת, וגם גביית המע"מ ירדה לרמה של המחצית השנייה של 1986 — כך מסכמים אנשי המחלקה הכלכלית של בנק הפועלים את ההתפתחויות במשק ב„סקירה כלכלית".

כלכלני הבנק אומרים, כי התופעה הבולטת ביותר בתחום הכלכלי בחודשים האחרונים היא היעדר אירועים בולטים. כניגוד לחודש אפריל כשנים האחרונות, שהיה מאופיין בעליות מדד חריגות, ולהערכתם רגיעה זו תימשך לפחות מספר חודשים נוספים.

בחודשיים האחרונים עלה מדד המחירים הסיטוניים בשיעורים נמוכים יותר משיעורי עליית מדד המחירים לצרכן — באפריל ב־1.1 אחוז ובמאי ב־0.4 אחוזים ולעומת עליית מדד של 2.2 אחוזים ו־0.67 אחוזים בהתאמה). נתון זה משתלב עם הציפיות לרמת אינפלציה מתונה בחודשים הקרובים.

בתחום התעסוקה מציינים כלכלני בנק הפועלים, כי זה כשנה ניכרת יציבות במספר חודשי העבודה, בעוד שבהזמנות לעובדים יש מגמה של גידול מתמשך, שהגיעו באפריל לרמה הגבוהה ביותר מאז תחילת 86. גידול זה בביקוש, לצד רגיעה בביקושים המקומיים, נותנים תקווה לגידול ביצוא בעתיד.

קיימים סימנים להתייצבות רמת התצרוכת הפרטית וייתכן שאף ניכרת מגמה של ריסון. מדד המכירות במסחר הקמעוני המאורגן ירד במארס לרמה הנמוכה ביותר זה שנה, וגביית המע"מ ירדה באפריל לרמה הנמוכה ביותר בחצי השנה.

יבוא הסחורות שומר על רמה גבוהה של כ־750 מיליון דולר בחודש, וביצוא ניכרת מגמת התאוששות. הריביות הגבוהות המשתלמות בישראל גורמות תנועות הון לארץ, ויתרות המט"ח עלו מדי חודש מאז אוקטובר 86 ולמעט נובמבר, מועד בו התקבל מענק הסיוע מארה"ב.

בתקציב המדינה ניכרת יציבות, הן בהוצאות ללא ריבית והן בהכנסות. גיוס ההון ניכר למדי, דבר שגורם לספיגה מתמשכת מאז תחילת השנה כמעט מדי חודש. הגרעון המצטבר השנה הוא בסביבות האפס. בתחום הנכסים הפיננסיים והלא־צמודים ניכרת מגמה של המשך הגידול, הן בפקדונות השונים והן באשראי החופשי.

אודי נחשון

הבנקים צופים הורדת הריבית ע"י בנק ישראל

בסוף השבוע שעבר שוב הפחיתו הבנקים את הריבית על הפקדונות השקליים. הריבית לפקדונות תפ"ס נעה עתה בין 11 ל־14.5 אחוז לשנה, כלומר עד 1.2 אחוזים לחודש. הריבית על הפק"מ עומדת עתה על 15־13 אחוז לשנה, כלומר עד 1.25 אחוזים לחודש. הריבית על פקדונות ג'מבו מגיעה ל־15.5 אחוז לשנה.

בבנקים צופים, כי בעקבות מדד מאי, והציפיות למדדים נמוכים יחסית בחודשים הקרובים, יוריד בנק ישראל על הפחתת הריבית הבסיסית במשק („פריים") לרמה של 15 אחוז לשנה.

א.נ.

המו"מ על השכר

השכר בשירות הציבורי מעוות והדירוג סתום

החודש יכנס למהלך גבוה המו"מ לקביעת השכר לשנה או לשנתיים הקרובות. מדיניות השכר מהווה אחד הקטעים החשובים ביותר של המדיניות הכלכלית והיא נוגעת למספר מירבי של אנשים.

מדיניות השכר מתחלקת לשני מגזרים, לסקטור העסקי ולסקטור הציבורי. בסקטור העסקי תנאי השכר נקבעים פחות או יותר על־פי כוחות השוק ופריון הייצור. התפתחות השכר במגזר העסקי תאמה במשך השנתיים האחרונות בקירוב את התפתחות הפריון, לאחר ירידה של 9.7 אחוזים ב־1985 חזר השכר לקדמותו ב־1986, ביחס ל־1983 בכלל המגזר העסקי, קיימת ירידה ל־2.3 אחוזים לשנה בשכר המגזר העסקי. כלומר, בהתחשב בגידול פריון העבודה של כ־2 אחוזים לשנה יש מקום לתוספת של עד 10 אחוזים, בעיקר בענפי התעשייה והמסחר. כל זאת, בתנאי שבנק ישראל יגרום השוואות עלויות ההון בישראל עם השיעורים הנהוגים בחו"ל על בסיס דולרי. המשק עשוי להתקרב לכך, אם בנק ישראל לא יאט את התהליכים של ירידת שיעורי הריבית המתרחשת על־פי כוחות השוק. בנק ישראל, בדרך כלל, רק מכניס מקלות בגלגלי קביעת הריבית על־פי השוק ועליו להימנע מכך ולהתאים את עצמו לתנאים.

הגידול בשכר הפנוי — מקיטון במס

בנק ישראל עצמו נאלץ להודות כי למסע שלו כנגד השכר לא היה בסיס עיוני. על־פי נתונים חדשים, מגיע השכר הפנוי ל־48 אחוז מכלל ההכנסה הפנוייה במשק. אומנם רמה זו גבוהה במידה מסויימת (בכ־10 אחוזים) מהרמה הממוצעת של 84־1980, אך גם הפריון גדל (באותם ענפים בהם ניתן למדוד פריון) בשיעור דומה. העלייה בשכר הפנוי הושגה בעיקרה כתוצאה מהקטנת שיעורי המיסוי ולא ע"ח ייקור עלות העבודה. צעד זה של הורדת שיעורי המס ננקט במתכוון, לשם עידוד הצמיחה והפריון. ניתן אומנם להצטרף לביקורתו של בנק ישראל בהקשר לאופי הרפורמה במס: ניתן היה לנצל את הרפורמה בצורה טובה יותר ולרכז את הטבות המס בדרגות הביניים, הנוגעות למאות אלפי עובדים ולא רק לעשירון העליון, מכל מקום, ההשפעה המצטברת של הורדת המסים היא העלאת השכר הפנוי והקטנת הלחץ על השכר.

אולם במרכז העניינים כיום לא עומד השכר בסקטור העסקי אלא השכר בסקטור הציבורי, ובעיקר בממשלה. השכר הריאלי במגזר הציבורי ירד בהשוואה ל־1984 בכ־10 אחוזים. במשרדי הממשלה מסתובבים עובדים ששכרם נמוך משכר המינימום שנקבע בחוק. סולם הדרגות מעוות לגמרי ורוב העובדים מצטופפים במספר דרגות. הדינמיקה נעצרה והשירות סתום. לאור עובדות אלו, המוכרות היטב גם לשר האוצר וגם לראשי אגף התקציבים, תמוהה ביותר עמדתם הגורסת הסתגרות מכל ניהול של מו"מ.

ראשית, אין ספק שאין שום סיבה הגיונית להרחיב את הפערים מעבר לסביר בין הסקטור העסקי לבין הסקטור הציבורי. דבר זה רק פוגם בהעסקת עובדים יעילים ומוכשרים בשירות הציבורי. הפערים כיום גדלו ל־30 אחוז מעבר לפער המקובל, סביב 10 האחוזים.

צמצום הסקטור הציבורי — רק ע"י ביטול פונקציות

ההנחה, כי הלחץ על השכר בשירות הציבורי יביא לשינוי מבני במשק ולצמצום מספר המועסקים בשירות הציבורי, אין לה על מה להסתמך. הדבר הזה לא התרחש זה עשרות שנים בהן ניסו מדיניות זו. שיעור המועסקים בשירותים הציבוריים נשאר יציב. ניתן לקבוע, כי שיעור המועסקים בשירות הציבורי נובע בעיקרו של דבר מהפונקציות המוטלות על שירות זה. החטיבות הגדולות של העובדים הן בשירותי החינוך, הבריאות, המשטרה, התקשורת וכמובן בשירותי הביטחון. כל עוד לא יבוטלו פונקציות, לא יצטמצם מספר העובדים. עיקר הצמצום יושג כאשר הרמטכ"ל החדש יצליח ליישם את התוכנית לבניית צבא מודרני וקומפאקטי.

האוצר היה צריך לנצל את ההזדמנות של המו"מ לשכר על מנת לתקן את העיוותים במערכת. הכי פחות מובנת היא דחיית ההצעה של קיצור שעות העבודה השבועיות והנהגת שבוע עבודה בן חמישה ימים. כל העולם עבר כבר לחמישה ימי עבודה בשבוע. אי־קיצוץ שבוע העבודה יביא רק, בטווח הארוך, להגדלת מספר המובטלים. בטווח הקצר הוא מביא לשכר ירוד וליעילות עבודה נמוכה. ברוב הפונקציות הניהוליות כל עובד יכול לעשות בחמישה ימים מה שנעשה כיום (או לא נעשה כיום) בשישה ימים.

האוצר רק יכניס את מערכת יחסי העבודה להתחממות מיותרת. לפני כמה חודשים קיסר הציע לאוצר הצעה נדיבה למדי, ונסים דחה אותה כי חשב שזה יקר מדי. היום אין מי שסבור שקיסר מסוגל לחזור על הצעה זו, כי איגודים מקצועיים יפרשו מההסתדרות וינהלו מאבקים עצמאיים וחריפים יותר. בעבר היו כאלה שסברו כי קיום הסתדרות יחידה גורם את מונופול האיגוד המקצועי ומייקר את העבודה. מהניסיון של מדיניות הייצוב ניתן לקבוע, שקיומה של ההסתדרות ממתן את מאבקי השכר ומקטין את ההתחרות בין קבוצות עובדים. לכן התנהגות שר האוצר היא מוטעית. ככל שיעבור הזמן כן יעלה המחיר. בסופו של דבר, אי־אפשר להתעלם משאיפותיהם של עובדי שירות הציבורי לקיים רמת חיים מקובלת וסבירה.

יעקבי מזמין האמריקנים להשתתף בדיון על הלביא

בשיחה שקיים עם השר יעקבי גילה סגן שר החוץ האמריקני וייטהד התענינות רבה בדיונים ובהתלבטויות בישראל בנושא פרוייקט הלביא. וייטהד אמר ליעקבי, כי ארה"ב לא תיזום כל דיון משותף בנושא ולא תביע דעתה בפומבי, עקב הרגישות הרבה בישראל. אולם לדבריו, אם תמצא ישראל לנחוץ לקיים דיון משותף, כולל בנושא האלטרנטיבות, ייענו האמריקנים לבקשה כזאת.

יעקבי, שאינו מסתיר את ביקורתו על תהליך קבלת ההחלטות ביחס ל„לביא", אמר כי יעביר את דברי וייטהד לממשלה. הוא ציין, שבירור משותף מעין זה יועיל לקראת קבלת ההחלטה הסופית בממשלה.

בנושא אחר הביע סגן שר החוץ, וממלא מקומו בהעדרו — לראשונה מפי פקיד בכיר במימשל — את בטחונו שהסיוע האמריקני לישראל ישאר ברמתו הנומינלית הנוכחית (3 מיליארד דולר לשנה), על אף בעיות התקציב של ארה"ב. הוא הודה בשחיקת ערכו הריאלי של הסיוע, הנובע מירידת ערך הדולר ומהאינפלציה בארה"ב.

דליה רפאל, וושינגטון

פרופ' איתן ברגלס:

לא השכר דומיננטי בגידול הצריכה אלא העדר מדיניות חיסכון

דו"ח בנק ישראל, שפורסם באחרונה, מציין את השכר כגורם העיקרי בהסבר התצרוכת, הרווחים והצמיחה. ניתרוח יותר מעמיק יאמר, כי יתכן שבתחילת השנה השכר היה גורם חיצוני, אבל במשך השנה נראה כי לביקושים הגואים היתה השלכה ישירה על עליית השכר, כך שזו אינה יכולה להיחשב עוד בעלייה אקסוגנית, בלתי תלויה בתהליכים במשק. העדר מדיניות חיסכון היא אחד הגורמים לירידה הניכרת של החיסכון ב־1986, מרמה של 19.5 אחוז מהתוצר ב־85־82 לרמה של 11.5 אחוז מהתוצר ב־86 — אמר בסוף השבוע פרופ' איתן ברגלס, יו"ר דירקטוריון בנק הפועלים ונשא איגוד הבנקים, בהופיעו במועדון המסחרי בתל־אביב.

פרופ' ברגלס המחיש את העדר מדיניות החיסכון כיום במספר דוגמאות:

★ האיום על קרנות ההשתלמות בהפקעה ובמיסוי גרם לכך שרוב הכספים המגיעים לפדיון מוצאים מיד. לדבריו, הטיעון שהכספים הנפדים מועברים לתכניות אחרות נכון רק חלקית.

★ יש מגמה להוציא מהבנקים את הייעוץ לניירות־ערך. תוך התעלמות מהעובדה שעיקר החיסכון מרצון, למעלה מ־90 אחוז ממנו, נעשה כבנקים.

★ עיקר החיסכון הפרטי נעשה באמצעות תכניות החיסכון בבנקים, וגם לגביהן יש לעיתים לשלטונות גישה לא חיובית, כאשר הם מנסים לעודד את הציבור לקנות ניירות־ערך במקום תוכניות חיסכון.

★ בהרחבת האשראי הצרכני יש הרבה מן החזרה לנורמליות, אולם בהקשר זה השאלה היא, האם לא צריך היה לעשות שחרור זה בהדרגה, ואולי באופן חלקי, על מנת להקטין את הפגיעה החריפה בחיסכון.

★ הונהג שינוי בצורת החישוב של הזכויות בקופות הגמל, שאין לה השפעה על התשואה בטווח הארוך, אך היא מגדילה את הסיכון בתשואה. שינוי השיטה עלול לעודד חוסכים מרצון בקופות הגמל להוציא את כספם מהקופות, וחלק מהכספים האלה עשוי לשמש גם לצריכה.

פרופ' ברגלס אמר, כי המסקנה המתבקשת היא, שדרושה מדיניות חיסכון הרבה יותר מגובשת. „כל מי שער לקושי בקיצוץ ההוצאות, ולהשלכות השליליות של גידול במסים, יגיע למסקנה שאין לפנות לדרך זו לפני שמוצו האפשרויות לעידוד החיסכון", אמר ברגלס.

אודי נחשון

מבזקים כלכליים

■ הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה אישרה להפקדה תוכניות שיאפשרו בניית כ־2000 יחידות דיור מצפון לשיכון ל'. מדובר בשטח בן 341 דונם, כן יהיו לעירייה 50 דירות, שיועמדו לרשות זוגות צעירים על־פי קריטריונים שייקבעו.

■ בנק לאומי יתן למזמיני כרטיס ויזה בינלאומי לשנה הנחה של 25% ממחיר הכרטיס לתקופה מוגבלת. במקום 60 ש"ח לשנה ישלמו לקוחות בל"ל 45 ש"ח בלבד.

■ דובר קופ"ח מכבי, יוסף פריאל, מסר כי שופט בית המשפט המחוזי בתל אביב הוציא צו המורה לקופ"ח הכללית לצוות על כל מרפאות החוץ של מוסדות האשפוז שלה להעניש שירות לכל מבוטחי „מכבי", כשם שהדבר נעשה כלפי מבוטחי כל שאר הקופות. השופט רחה את הטענה כי סירוב הטיפול נעשה מסיבות חיסכון, שכן כל שאר המבוטחים בקופות אחרות מקבלים טיפול והיוצאים מן הכלל הם רק מבוטחי „מכבי". הצו יכנס לתוקפו החל מהיום. חצו הוא זמני ועוד יתנהל בנושא דיון משפטי מלא.

■ בית התוכנה „אשרז" הכריז באחרונה על מערכת חדשה, „אשי־קיבוץ", המיועדת לניהול פיננסי ומשקי של קיבוץ. המערכת, הבנויה בצורה מודולרית, מיועדת לענות על כל צרכי הקיבוץ — מענפי החקלאות, התעשייה והשירותים ועד טיפול בתקציב האישי של החברים. לדברי ליאורה כץ, מנהלת השיווק של „אשרז", חבילת התוכנה החדשה היא ייחודית ביעוריה, היקפה ויישומיה ומטרת סיתוחה — מיחשוב כל הקיבוץ על מכלול צרכיו תחת קורת גג של בית תוכנה אחד. לדבריה, זו התוכנית המקיפה היחידה המוצעת כיום בשוק לקיבוץ ולמפעלי התעשייה שלו.

למערכת „אשי־קיבוץ" ארבע יחידות מרכזיות. שתיים מהן מטפלות בפעולתו הכלכלית, בניהול המטעל, תחנת הדלק, בית ההארחה או בריכת השחיה שבבעלות הקיבוץ, ואחת בפעולה החברתית והצרכנית המיוחדת לקיבוץ, כמו למשל תקציביהם האישיים של החברים.

■ בעונת התיירות הקרובה, מאוקטובר 87 ועד אפריל 88, צפויה עלייה של כ־20% בתיירי טיסות השכר לאילת — כך עולה מסיכום החוזים שחתמו מלונאי אילת עם כל חברות השכר הקיימות והחדשות לקראת העונה הבאה. מספר החדרים שנדרשו גבוה ב־20% ממספרם בחורף האחרון. דובר התאחדות המלונות בישראל מסר, כי לחברות השכר הקיימות מצטרפות בעונה הקרובה מספר חברות חדשות המבקשות להביא תיירים לאילת.

■ בנק דיסקונט הודיע על הפחתת שיעורי הריבית על משיכות יתר ללקוחות פרטיים, וכן על הלוואות הניתנות בריבית קבועה ומשתנה. למקבלי משכורות ולקוחות פרטיים מועדפים, הנהנים מקו אשראי בסכומים שבין 500 ל־2,000 ש"ח, תופחת הריבית בשיעור שנתי של 3% ותהיה 3.25%־2.5% לחודש (שיעור שנתי 39% — 30%).

הריבית בגין הלוואות לבעלי עסקים וללקוחות אחרים בריבית קבועה לתקופות פרעון של עד 6 חודשים תופחת בשיעור שנתי של 6% ותהיה החל מ־2.75% לחודש (שעור שנתי 42% — 33%).

בהלוואות לכל מטרה הניתנות בריבית משתנה לתקופה של עד 36 חודשים תופחת הריבית בבנק ריסקונט לשעור חודשי החל מ־1.25% + פריים (כיום 2.75% לחודש), בהתאם לסוג הבטחונות ולתקופת החזר האשראי.

■ בנק הפועלים משפר את תנאי תבנית „תאופציות תבטוחה", המבטיחה הגנה מלאה מפני עליית המדר ופיחות למצטרפים לתכנית חיסכון עד אמצע נובמבר, ומאריך את הפעלתה לתקופת זמן נוספת.

התכנית מיועדת בעיקר לבעלי מניות בנקאיות חסומות, שיגיעו לפדיון בחודש אוקטובר השנה, המבקשים להבטיח לעצמם כבר מעכשיו את מלוא הפרשי־ההצמדה למדד או לשער הדולר על כספים שיפקידו בתכניות חסכון עד אמצע נובמבר.

גלגלי הבורסה

הנפט נגד הזרם

מכל ענפי המניות החודשיות היה אתמול רק אחד שבלט בעליות שעריהן — ענף חיפושי הנפט. בכל המניות החודשיות האחרות נרשמו 296 עודפי היצע, לעומת 62 עודפי ביקוש. לעומת 269 שערים שירדו, עלו 53. במניות החסדר היו 10 עליות, לעומת 2 ירידות. בשוק איגרות החוב עלה ערך השוק של הצמודות למדד ב־0.37%. בעוד הצמודות למט"ח ירדו ב־0.24% בממוצע.

הציבור הוציא אתמול מקרנות הנאמנות כ־6 מיליוני ש"ח.

בנק ישראל יציע היום לציבור שתי סדרות נוספות של איגרות חוב צמודות למדד, בערך נקוב כולל של 35 מיליון ש"ח, מזה 20 מיליון ש"ח מסוג „שגיא" לחמש שנים במחיר מינימום של 95% ו־15 מיליון ש"ח מסוג „גליל" לעשר שנים במחיר מינימום של 90% מע"נ.

במילווה קצר מועד נעו התשואות החודשיות בין 1.27% ל־1.38% והתשואות השנתיות בין 16.3% ל־18.5%, תוך מחזור של כ־9.3 מיליון ש"ח.

במסחר בשערים משתנים לפני הצהריים ירדו 21 שערים ו־2 נשארו בלי שינוי. הירידות הגדולות ביותר — כ־3% — נרשמו בשופרסל ב' ובכלל 10. ללא שינוי נשארו שערי וילק ואלדן ע"ש. נערכו 270 עסקות בתמורה כספית של 5 מיליוני ש"ח.

במניות החופשיות בלטו העליות (ב־%): דלק נפט 1 — 15.0; דלק נפט א' — 12.6. לעומתן ירדו ב־10%: לאומי משכ' ש' ומ', ספנות רג' ש', סהר, כל יקר נת, גולדפרוסט 5, לכיש, אלקטרה 5, אליאנס, סולק 1. פריקלס אופ' ירדה ב־10.2%, שניהר אופ' ירדה ב־14.6%. ספנות 0.5 ירדה ב־10.1%. מכל מניות חיפושי נפט ירדה רק אחת — של פראויל ב' — ב־0.9%. מכל המניות החופשיות האחרות עלתה ב־10% רק ברטון 5. ערך השוק של המניות החופשיות ירד אתמול ב־3 אחוזים. מניות חיפושי נפט עלו אתמול ב־6.17% בממוצע.

במניות ההסדר נעו העליות בין 0.2% (דיסקונט א') ל־3.1% (מזרחי מ'). הפועלים ש' עלו באחוז אחד. לעומתן נרשמו ירידות רק במניות בל"ל ב־0.1% ושל מימון סחר 1 ב־0.2%. תשואותיהן השנתיות נעו בין 13.22% (אי די בי רג') ל־13.94% (דיסקונט א'). הפועלים ש' — 13.27%. מניות ההסדר עלו אתמול ב־0.46% בממוצע.

במניות הבנקים המסחריים שמחוץ להסדר נעו הירידות בין 2% (אוה"ה) ל־6.1% (הספנות 0.1—). פי בי ירדה ב־4.4%. לעומתן עלתה רק מ"ר 1 של בנק כללי ב־0.8%.

בשוק איגרות החוב נרשמו עליות עד 1% בצמודות למדד ב־100%. בצמודות ב־80% למדד בלבד היו תנודות עד חצי אחוז. בסוג „ברירה כפולה" נרשמו עליות עד 2% ויציבות.

פסטיבל שפיים | מחול ראשון

פיוטי ליל קיץ

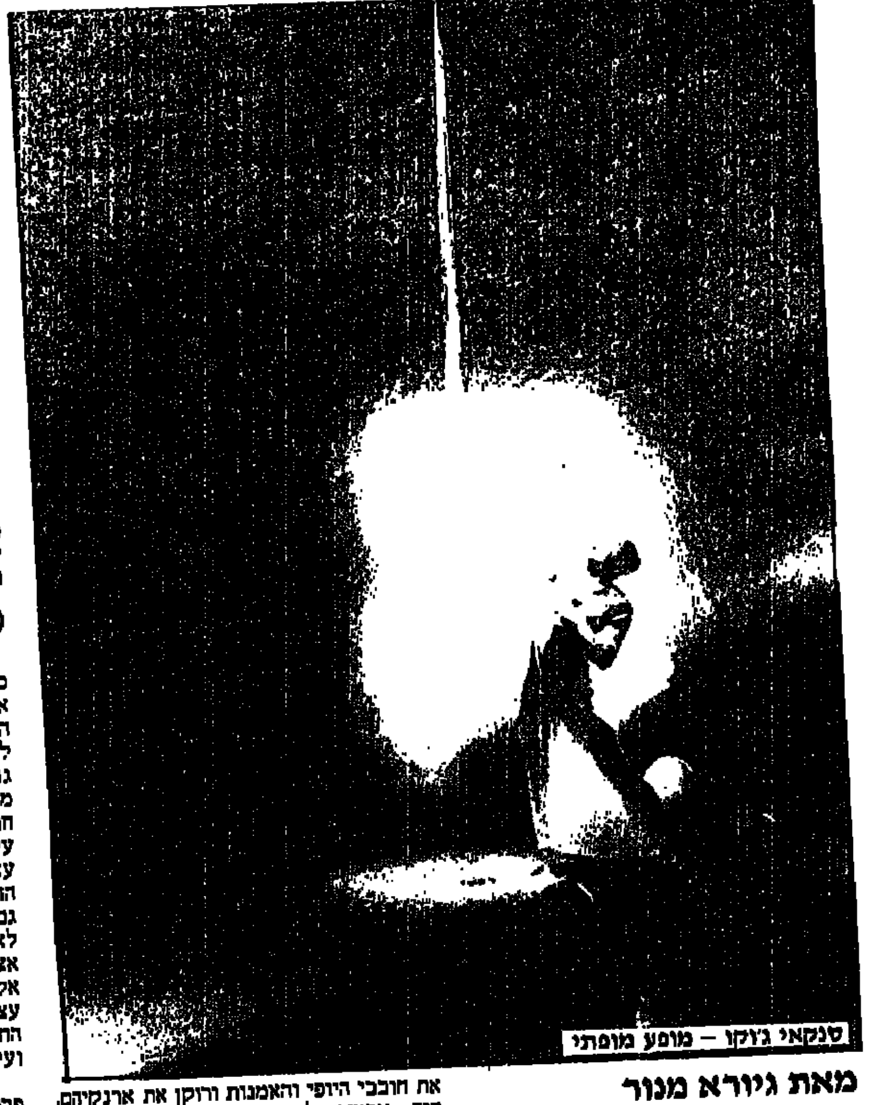
סנקאי ג'וקו – מופע מופתי

מאת גיורא מנור

"סאנקאי ג'וקו" עשו זאת שוב. אחרי ותבניתם הראשונה, "קינקאן שונן", בה הופיעו בארץ ושבו את לב צופיהם בתערובת המיוחדת במינה של העזה, סימבוליות דראמטית אניגמטית ואסתטיקה יפנית. קשה היה לדעת למה לצפות, משעבו עתה עם מופע חדש, אותו יצר אמאגאטסו, הראשון בין שווים בלהקה, אחרי שקרה להם האסון בסיאטל, ארה"ב, בו נהרג אחד מארבעת המופיעים.

מה שהתחולל באמפיתיאטרון של קיבוץ שפיים במופע "הביצים עומדות מרוב סקרנות", הוכיח בעליל, שלהקה זו מסוגלת להשתנות ולפתח את סגנונה.

האמצעים הראשוניים, הבסיסיים של הקיום — מים, חול, אור — משמשים אותם בצורה מרהימה ביופיה. הבימה מכוסה שכבה דקה של מים, שהשתקפויותיהם מרצדות על המסך האחורי כמין סרט מופשט: מצדי הבימה, כבאחוזים בביטון של מבנה האמפי, מגיעים לאיטם המבצעים, וצלליות ידיהם מטפסות אל גג הבית.

בתמונה אחרת, שוכב אחד הבחורים ליד ביצה ענקית, כשל בת־יענה, מוארת וזוהרת, ולידו ביצה דומה, מתנועעת כמוטלטלת מעל פירמידה קטנה ומרויקת של חול בהיר, כמין שעון קוסמי. החול המעוצב והמשטח הבוהק מזכירים את אמנות הגינון היפנית המסורתית.

לבסוף נוטל הבחור את הביצה, וצועד אל זרם המים הנשפך מהתקרה כפס של כסף מומר בקולות מים. והטיפות ניתזות מהביצה כמזרקה מפוארת, ובשיא היופי הזה נשברת הביצה ונופלת שברים שברים אל המים. זהו רגע של שיא אסתטי.

בחלקה השני של הבימה נשפך חול, כמעט לכל אורך המופע, שנמשך כ־90 דקות, כגשם זהוב, ניגוד לכטסית המרשרשת בעדינות של זרם המים.

לפעמים הבימה חשוכה, והרקדנים המ־כונסים בתוך המים נראים כגושי מלח במערה תת־קרקעית ובזו אגם כהה ומאיים.

יכולתי להמשיך לתאר עוד תמונות, עוד פיוטים קטנים על טבע ואדם, ועל אדם כחלק מן הטבע, כי המופע מלא גישה כמעט פנתאיסטית, אם תרצו, שפינוזאית, אל העולם. איני בטוח שיש כאן איזו פילוסופיה נרקרת, וכל אחד יוכל לספק לעצמו את ההרהור שלו, שהם לגיטימיים ממש כאלה של כל אחד אחר, שנוכח בחלום ליל־קיץ יפני זה.

השינוי והחידוש בגישתו של הכוריאוגרף אמאגאטסו היא העדינות, הזהירות הייתי אומר, בה הוא בונה עכשיו את התנועה. זהו מופע מופתי, ואני משוכנע, כי לו התקיים במועד אחר, לא בסיומו של פסטיבאל שהתיש את חובבי היופי והאמנות ורוקן את ארנקיהם, היה אפשר לקיים הרבה יותר הופעות מהשתיים, זו בשפיים וזו בתיאטרון ירושלים.

שמי הלילה וכוכביהם, ריח העצים והגינות שסביב לאמפי בשפיים, עוד הגבירו את תחושת השירה, ויצרו מצב־רוח המעורר קליטת רשמים נהדרים כאלה. "הביצים הסקרניות" של סאנקאי ג'וקו הם מהמופעים שנשמרים בלב לאורך זמן, כי אמנות התנועה הבימתית אמנם נגוזה עם רדת האור או המסך, אבל אם היא גדולה באמת, רישומה נשמר בנשמת הצופים.

תיאטרון | רצח פסיכולוגי

רצח פסיכולוגי

"מדמואזל ג'ולי" מאת אוגוסט סטרינדברג בתיאטרון חיפה

מאת חנה רוזנטל

...ואז עלה השחר. בידה התער שנתן לה ז'אן (יוסף אבו וורדה) יצאה ז'ולי (ליאורה ריבלין) מובסת אל האסם... בכנסייה שרה המקהלה על עריפת ראשו של יוחנן הקדוש ובמטבח צילצל בחוזקה הפעמון של הרוזן...

"העלמה יוליה" או "מדמואזל ז'ולי" מחזה מאת אוגוסט סטרינדברג. בימוי — גדליה בסר. בתיאטרון העירוני חיפה.

אם הקומי הוא הציפייה הבלתי מוגשמת לנשגב, הרי כך הוא מותה של יוליה. קרבן ללא גאולה, שלא יוכל להפוך לטראגי ויישאר בתחום האירוני בלבד — ציניות חריפה של סטרינדברג. ליל יוחנן הקדוש, חגם של האוהבים, בו מטשטש הגבול בין המעמדות, מעין שוויוניות מדומה. כאילו תיתכן האהבה הדיסהרמונית בין המשרת לבין בתו של הרוזן, אדונו. לא בטרקלין, זו דרמה שמתרחשת במטבח, מתפתחת בקצב מהיר מאוד מפיתוי — לאורגזמה של משגל בין יוליה לבין ז'אן, ומכאן ואילך הכל בסימן נפילה.

מאבק הישרדות

האדם של סטרינדברג נידון לסבל. כנטורליסט הוא מקביל את המאבק הקורע את נפשו של הפרט ואת חייו — יוליה הסובלת מבעייה של זהות קשה במיוחד — למאבק שבטבע. מבחינה מינית יוליה שונאת גברים. זאת ירשה מאימה. מאידך היא מתנהגת כגבר, על פי חינוכו של אביה. חרדתה מפני המיפגש המיני, שתוצאתו עלולה להיות ילד לא רצוי, כפי שהיתה היא עצמה, מתערבת במשיכה חזקה אל ז'אן, החיצים שהיא יורה בו חוזרים אליה, כבומרנג. גם במאבק המעמדות היא חסרת סיכוי. היא לא בטוחה, אם היא כאימה שלא היתה בת אצילים, או כאביה הרוזן. רצונה לזעזע את אלה האחראים לבילבולה מתבטא בהרס עצמי, ובאותו זמן חולם ז'אן לעלות בסולם החברתי, אלא שהיא ענף רקוב מלהאחז בו, ועל כן נעזבה.

היסודות הפסיכולוגיים האלה, הקדם־פרוידיאנים, שמשתמש סטרינדברג, נועדו לשכנע את אנטואן, שיעלה את מחזהו ב"התיאטרון הנטורליסטי" שלו ושל זולא בפריס. סטרינדברג מדבר על מחזאות אנליטית, דרוויניסטית העוסקת במאבק ההישרדות. כך הגורל המר של יוליה הוא תוצאה של חינוך וסביבה, יחסי לידה ותולדה בין יוליה והגנטיקה שלה.

הגישה הנטורליסטית מעצבת במה, שעליה רהיטים ממש, הציפור נערפת על הבמה (בחיפה מסתפקים ברמה) בגירסה הראשונה אמורה היתה גם יוליה לשחוט את עצמה על הבמה. אחר כך חזר בו סטרינדברג. כעבור עשרים שנה יחזור בו מחוקי הנטורליזם, ויישקע בעולמו הפנימי על חוקיו, בנפש ובהזיותיה, בחלום ובטירוף.

ליאורה ריבלין – מדמואזל ג'ולי: ניוון, יהירות ובלבול

רולטה רוסית

על ז'ולי שלו אומר הבמאי, גדליה בסר: "יוליה ניתנת להבנה רק אם כבר מן ההתחלה מתייחסים לנוירוטיקה שלה. אצלה הכל מוקצן, לא נשלט. יש בה ניוון, יהירות, בלבול ערכים. חוסר רגישות למה שקורה לה ולסובבים אותה: זו תוצאה של חינוך קלוקל. הכעס הגדול שיש בה נגד זה בא לידי ביטוי בהרס עצמי ואם היא מתחילה, לכאורה, בנורמות של אנשים נורמלים, השכיבה עם ז'אן מעבירה אותה את הגבול לאי־שפיות, אל מימוש רעיון ההתאבדות, איתו נכנסה לבמה. היא בחרה בז'אן לפרטנר למשכב ולמוציא לפועל.

אם בודקים את המשחקיות של יוליה מן הסוף אל ההתחלה רואים שכל החיים שלה הם רולטה רוסית, משחקת במוות. מגלים את המתאבדת ולא רק את הבחורה הקפריזית האווילית. שלא כבמחזותיו האחרים מרחם כאן סטרינדברג על יוליה ועל ז'אן; שני אנשים, שזועקים שיאהבו אותם, שירצו בהם — עוברים מין ויא דולורוזה אנושית, שמקורה באיזה מימסד חברתי שרובץ עליהם כצל של דורות, שלא יכולים להילחם בו.

בין השלושה, כריסטין (סאלווה נקרה) היא האשה הטיפוסית של סטרינדברג. ערמומית, צבועה, לא כטווה שמאמינה נוח, אך משתמשת בה בקונצנזוס חברתי. מצד אחד היא מתייחסת אל ז'אן ארוסה באמהות, ומצד שני חונקת אותו. סוגרת את כל האופציות של ההיחלצות שלו ושל יוליה. ז'אן יפול על הרגלים אך ישאר ללא חלום.

קיץ — חורף

בסר רוצה להוציא את החג שבמחזה החוצה, במחול האיכרים בתפאורת, בשטף הצמחים. גם בדרמויות. כמו שיוליה משחקת במוות, כך משחק ז'אן בחיים, לחשוף את החושניות שלו, שתהיה אירוטיקה באויר. רוצה שתהיה התעוררות חריפה של עננים מחוסר שינה, מתח של התהוללות שהיה גרוי הנובע מעייפות גוף ונפש — קצנים שיהלמו כל הלילה.

הצבע שישלוט בתפאורה של אדריאן ווקס ובתאורה של יחיאל אורגל הוא צהבהב. הגבורים בלבן ובשחור, וכריסטין — בתכלת. בתלבושות של ערנה סוכול. בסר מקווה שהצגה תעבור על הנוירוזות של האנשים באולם, במישור החברתי, הפסיכואלי, האנושי.

מבט ראשון | צבעי הרוח

צבעי הרוח

מאת דורית קדר

במוזיאון חיפה תערוכת ענק של האמן הצלם אנסל אדמס. (התערוכה תיערך משך כל חודש יולי.)

מספר אמירות המלוות את התערוכה משמשות כנקודות התייחסות משמעותיות המוסיפות בהבנת המוצג המופלא הזה. (כדאי מאוד לקרוא את התכנים באנגלית, שכן התרגום לוקה מאוד בחסר ונעדר שאר־רוח.)

אדמס מצטט מספרו של ריף וולדו אמרסון בנושא הטבע, לאמור: "הטבע תמיד לובש את צבעי הרוח. אל מול הטבע תענוג פראי עובר באדם למרות כאביו הגדולים". שני רעיונות עיקריים מוסקים מכאן: א. אדם שאינו רוחני לא יראה בטבע את אשר רואה האדם הרוחני: הטבע הוא כמיכל ענק שכל אחד דולה ממנו על פי רמתו הרוחנית. ב. הטבע הוא מקום מרגוע עילאי לאדם. מולו המכאובים הגדולים ביותר ישוכו לצדדים...

מאותו ספר אדמס מביא ציטוט נוסף: "עומד על האדמה העירומה, ראשי נשטף באוויר מבורך, הנני מרומם עד לחלל אינסופי. כל אנוכיות עילגת נעלמת. אני הופך לאישון שקוף. אני מאומה, אני רואה את כל זרמי היקום העוברים דרכי. אני חלק מחלקת האלוהים".

אמרסון קרב כאן לתפיסת הזן־בודהיזם ולתפיסת הטאו הסיני העתיק, לאמור — איננו חלקים נפרדים ומנוכרים. כל דבר קשור ברעהו. יש מעין נשמת ענק של היקום, שהיא מעין יחידה בלתי־נפרדת. האדם שמגיע לרוחניות יתר מצליח, אם כן, למחוק את שרידי האנוכיות המאפיינת את התבדלותו מהעולם. המונח "נירוואנה" משמעו — מחיקת שרידי האני כדי שהעולם יזרום אל תוך האדם והאדם אל תוך העולם. נירוואנה — הווה אומר העדר מחסומים הגורמים לניכור. ולפירוד בין "טבע היקום" לבין "טבע האדם".

אמרסון מתייחס לטבע כמקור בלתי־נדלה: "לעולם לא ילבש הטבע הופעה דלה ולעולם האדם החכם לא יחמוס את סודותיו ויאבד את סקרנותו על־ידי מציאת שלמותו. "האדם החכם, אם כן, לא ימצא את שלמות הטבע כי על־ידי מיצוי השלמות יוריד את הטבע ל"שלמות" האנושית שלו, הצרה והסופית. הוא יידע את הפער המפריד בין גישתו הסופית לבין תפיסת הטבע האינסופית ולא ישלח את עצמו להקים גשר ולאחד את קצוות התהום המהותית המפרידה. יחד עם זאת יטען אמרסון, שאותו טבע על פרחיו, בעלי החיים שבו, הרי ישקף את חכמת האדם בעיצומה, כמו גם את פשטות הנעורים שבו...

המחשבות הנעלות, התחושות והריגושים עולים בליבו ועיניו של הצופה המבין והרגיש לנוכח המיגוון העשיר שפותח בפניו אדאמס. הטבע הנשגב, המיסתורי, העדין והנחבא אל כליו, המרומם, השקוף, המתערפל ומערפל, מים של מעלה לעומת מים של מטה, מראות ובבואותיהן, הררי חול והררי לובן שלגים, בוצות ענן מרחף וצל עץ בריוני קמעה, כוח אדיר של צוקים ולבלוב המשמיע צלילים ירוקים של עלווה קלילה, צללים מרקדים בין גזעים ומחול עצים בחיק שחור של לילה, ירח המגלה את נימיהם ועורקיהם של מעי הסלעים הגדולים, זמזום גוני קליפת העץ הגדול לעומת גלי עננים הנשפכים באון מחריש אוזניים על צוקי יערות רחוקים, שקיפות של נטיף הלובש צורה של עטין פרה דשנה וסו עלי השושן, מאבק זרימת תנועת המים לעומת יציבות יבשתית שהיא לכאורה בלבד... הזדקרות צמח מידברי כפיראמידה ייחודית ובדידות הענף שממנו תצורות של גולגולת ארבל גם שירת צמחי המים המעודנים ששרדו לספר את שיר ההלל שאין לו סוף בשחורים לבנים הבאים בשמם של כל הצבעים.

תערוכת חובה.

תערוכה שמהווה ניגוד מוחלט לה היתה זו של יובל דניאלי בגלריית הקיבוץ (על פי דבר האמן, ספריית־הפועלים מתעתדת להוציא לאור ספר על יצירותיו). מסעי הצלב של דניאלי — ובעיקר אמורים דברים לגבי העבודות הגדולות, כאשר הקטנות יותר נוטות לסכמאטיזציה מסוכנת — הן תוצר של חשיבה פוליטית עמוקה, שאינה לובשת התייפייפויות הנודפות ריח של תמימות מדינית.

אנסל אדמס במוזיאון חיפה

אצל דניאלי המשוגעים אכן מתאחדים בשני הקצוות והאגרוף הקמוץ המתנשא מעלה הוא נחלתו של הקיצוני הפלשתיני הרוצח ילדים בשם החופש, כמו גם זה של האמור להיות רב אשר בארה"ב הוא שכן בבית משוגעים ואצלנו אוסף נשמות של טועים ותוהים למיניהם ומחדיר בם שנאת עמים, המנוגדת לעקרונות המקודשים ביותר של היהדות...

מסעי הצלב הם אלו של הג'יהאד החומייניסטי והאיסלמי הקנאי, כמו ג'יהאד של ארץ־ישראל השלמה, המעדיפה להרוג את בניה ולא לוותר על אף "שעל של אדמה קדושה"...

האמן הפסימיסטי־ריאליסטי הזה מראה בשפה בוטה ביותר את ריקודי עובדי האלילים מכל הסוגים... הוא פונה להשראה לגויה (לא לשווא, אמן פילוסוף גדול זה שקד להראות את הרע שבשני הצדדים ולא ליפות צד אחד על חשבון רעהו), פונה כפאראוקס לריקוד החיים של מטיס. אבל אצל דניאלי הצלבנים הן בובות סכמאטיות הפועלות בסרט נע ללא חלל וזמן מוגדר. הן מתאימות לכל הזמנים ולכל המקומות. הן אנונימיות כאינדיבידואלים ומרימים נס של דגלי אמונה המשתנה לאורך הדורות... אין נצחון במסעות הצלב ועל כן ניקה — אלת הנצחון־היפה — נותרת קצוצת ראש.

דרך הציור היא ימי־ביניימית, ראשונית, סכמאטית ולפעמים "אבירית", כדי להקיע חשכת הראציו, ומרומי המוח האנושי. כדאי בהחלט להוציא לאור ספר, אבל בחירת הציורים חייבת לעבור סינון כדי שרק אותן העבודות הזורמות מהבטן תוכנה בתיעוד ההולם.

חברה חדשה

אוטובוס הכיבוש

מאת גדי יציב

לכבוד שביתת האוטובוסים החלטתי לספר כאן שלושה סיפורים על הכיבוש. כל הסיפורים אמת לאמיתה, וכולם קשורים ליחסים בינינו לבין הערבים. כולם התרחשו באוטובוס. כולם קשורים לחברה החדשה שמתעצבת ונוצרת כאן. אף אחד מהם לא אופייני כמובן, ואין לי שום מוסר השכל ללמד אתכם תוך־כדי סיפור.

סיפור ראשון: האברך ובת־השייח'

למען האמת, מעולם לא התלהבתי מהסברים פסיכולוגיים לתופעות חברתיות. הסברים כאלה רווחים, כידוע, מאוד. את הפאשיזם, למשל, ניסו להסביר פסיכואנליטיקאים שונים כ"שרשרת של תהליכים פסיכוסוציאליים פאתלוגיים". בייחוד נודעו הסבריו של ווילהלם רייך על הפאשיזם כתוצר של הדחקה מינית בחברה סמכותית. לא שיכנעו אותי כל התיאוריות הללו, לא לגבי היחסים בין שכבות ומעמדות חברתיים, ולא לגבי היחסים בין העמים. אף־על־פי־כן, הנה תשמעו סיפור, מעשה שהיה, שגורם לך לחשוב על כל העניין פעם נוספת.

באחד הימים עליתי בירושלים על אוטובוס הנוסע לתל־אביב שנותרו בו רק שני מקומות פנויים, זה אחר זה: האחד ליד בחור צעיר, דתי, לובש שחורים, והאחר ליד סתם בן־אדם. התיישבתי ליד הסתם־בן־אדם. אחרי עלתה אישה, בגיל העמידה ומעלה, וניסתה להתיישב במקום הפנוי היחיד שנותר לה, ליד הבחור הדתי. היא ניסתה להתיישב, אני אומר, כיוון שעוד לפני שהשלימה את הניסיון נשא אליה הבחור מבט מתחנן ואמר לה: "לא נוח לי". הוא אמר את זה בנימה שקטה, לא־תוקפנית, כמבקש על נפשו. האישה היתה משועשעת מאוד: "את היצר הרע אני מעוררת בך" — היא אמרה לנו בקול־רם ובשביעות־רצון מתגרה. כל הנוסעים בקו ירושלים־תל־אביב מכירים כבר את הסיפור הזה, ואיש לא הגיב אלא בחיוכים דקים. אז הסתובב הבחור הדתי, התבונן בי רגע כחוכך בדעתו, ומייד ביקש ממני כמפציר "אולי אדוני מוכן להתחלף עם הגברת" ועוד הוסיף ואמר: "אסור לי. זה מן התורה". האישה סימנה לי משהו כמו "בוא נגמור כבר עם כל הקומדיה הקטנה והטיפשית הזאת" — ואנחנו החלפנו מקומות. כשהתיישבתי ליד הבחור הדתי עוד אמרתי לו, כדי לסגור את כל העניין כמשפט־סיום, "קצת מבוגרת בשביל היצר הרע שלך, לא חושב?" "מן התורה", השיב לי הדתי, "אני מקווה שלא העלבתי אותך".

מפה לשם התחלנו לשוחח מעט, מילה פה מילה שם, עד שהתברר לי ששכני לספסל לומד באחת הישיבות הידועות לשימצה, בעיר העתיקה, בגלל התגרויות של תלמידיה בערביי הסביבה. ניסיתי, לפיכך, לתהות על עמדתו, מה מניע אותו, מה הוא חושב על שכניו, עלינו, על כל מה שמקיף אותו. הבחור, הסתבר לי, באמת שונא. הוא שונא מאוד אנשים רבים מאוד. הוא שונא ערבים, את כולם, משום שהם "עמלק". והוא גם שונא "מערכניקים", "שלום־עכשיוניקים", "קיבוצניקים", קומוניסטים ואפיקורסים. יש עוד מישהו שאתה שונא? שאלתי. כן, את חסידי וויז'ניץ', השיב לי בסבר רציני וחמור מאוד. מה איתם? לא חשוב, זה בינינו, הוא אמר לי, אבל לפעמים הם מתנהגים כמו עמלק.

מטען כזה של שנאה לא ניתן כמובן לפרוק בנסיעה קצרה אחת, אבל החלטתי להתעניין בשנאה לערבים. התברר לי שזו שנאה אמנם נחרצת, אבל תיאורטית מאוד. בלתי־אישית, כאילו הוא מתייחס אל האצטקים שחיו אי־פעם בדרום אמריקה. דיברת פעם עם ערבי? שאלתי. "לא", הוא הסביר לי, "אף פעם, אבל צעקתי עליהם הרבה". החלטתי להתייאש מן השיחה, ושתקתי.

כעשר דקות לפני שהגענו לתל־אביב הוא אמר לי פתאום: "אבל יש להם בחורות יפות מאוד". כמה יפות מאוד? זה התחיל להיות מעניין. "מאוד־מאוד יפות", הוא אמר שנית. התבוננתי בו. היתה לו כמיהה בעיניים, והיה נדמה לי שאני מבחין במין געגועים כאלה שתופסים בן־אדם כאשר הוא מעלה בדעתו את הבלתי־ניתן־להשגה. "בייחוד אחת", אמר לי פתאום בלי ששאלתי. "הבת של השייח'". איזה שייח'? שאלתי. מה פתאום שייח' בירושלים? "כן" הוא אמר "הבת של השייח'". אני רואה אותה כמעט כל יום".

מה היה לי לומר? שוב שתקתי.

"כתבתי עליה משהו", הוא אמר לי. "תראה לי" ביקשתי אותו. היינו כבר בתוך תל־אביב. ואת חמש הדקות הנוספות הקדשתי לבקשות והפצרות — ואילו הוא הקדיש אותן להשבעתי. בשם כל היקר לי — שלא אזהה אותו כמחבר השיר — בשום תנאי ובשום מקרה. אני הבטחתי לו שאפרסם את השיר. אם הוא טוב, והוא בתמורה, הבטיח לי, ברצינות אמיתית, שהשיר כעת שלי הוא, ואם יחברו לו מנגינה — כל התמלוגים שלי. לקחתי אותו לבית־קפה קטן בתחנה המרכזית, כשהוא המקום הנקי היחיד בים הלכלוך של האיזור הזה, ושם הכתיב לי שיר מוזר אשר שמו "האברך מברך את בת השייח'". מאז עברו כארבעה־חמישה חודשים, ובכל הזמן הזה ידעתי שאתן לשיר הזה פירסום כלשהו, והנה אני עושה את זה עכשיו. שימו לב איפא, וחברו לו מנגינה: "בצאתך ממעונך/ בעיר־ידיא עירך/ ובעוברך ברחובך/ לברך־לבודך/ בלי ידיד ותומך/ שביסך על מיצחך/ צעיפך על כתפך/ וסלך בידך/ זה אני האברך/ שניצב למולך/ בגרונו מחנך/ משתאה ומחייך/ משתוקק אל נפשך/ מתאווה לגופך/ מאזין לקולך/ ולוחש אל אוזנך/ כי תמיד יזכרך/ בליבו ינצרך/ מלכתי, בת השייח/ זה אני משרתך/ בלי למה ואיך/ את ליבו כאן שופך/ אוהבך — האברך". נו, מה אתם אומרים על זה? האם עדיין אתם בטוחים שכל ההסברים הפסיכולוגיים ליחסים בין עמים הם הבל ורעות־רוח?

סיפור שני: תעודת זהות עכשיו

באוטובוס מתל־אביב לירושלים. ביום חמישי שעבר, יום חם למדי, היה מותקן מזגן־אוויר — ורק בגלל היתרון הזה העדפתי אותו על פני מונית־שירות. מולי ישבו שני צעירים ערבים, כבני עשרים, משוחחים בעליצות. במושב לפניהם נימנם לו חייל, בן גילם, בשירות סדיר, רובה "גליל" מונח לו על ברכיו. גם אני התחלתי לנמנם, עד שטפח עלי משב רוח חזק. אחד הערבים הצעירים פתח את החלון שעל־ידיו. הרמתי יד לבדוק את מיזוג־האוויר. והתברר לי שחדל לפעול. פתחתי גם אני את החלון שעל־ידי. אז התעורר באחת החייל הצעיר — והסב ראשו בעצבנות מופגנת אל שני הערבים וצרח עליהם: "לסגור את החלון!" "המיזוג לא פועל", הסביר לו אחד מהם. החייל התרומם ממקומו ונתן בהם מבט מאיים: "אמרתי לך לסגור, חתיכת חרא" "המיזוג לא פועל", אמר שוב הערבי. "סתום את הפה", צעק החייל, "ותן תעודת זהות". שני הערבים היססו. "תעודת זהות" צעק החייל. שני הערבים החווירו, חרקו שיניים — אבל שלפו תעודות זהות. "אתם לא חייבים לעשות את זה", אמרתי להם. "אתה סתום!", אמר לי החייל. הוא לקח את תעודות הזהות, ורשם את מספריהן על קופסת סיגריות שהוציא מכיסו. כשהחזיר להם את התעודות אמר להם "נתראה בבית־המשפט הצבאי". וצנח חזרה אל מושבו כאילו־נירדם. "אל תדאגו", אמרתי לשני הבחורים הצעירים. "שום דבר לא יקרה לכם. תהיו רגועים, ותשאירו את החלון פתוח". שניהם הביטו בי בתמיהה. "אני מפחד", אמר אחד מהם ומיהר לסגור את החלון. "אתה לא מבין את המצב". אמר לי השני, "הם באים על הבוקר ולוקחים אותך".

רציתי לדבר איתם עוד, אבל שניהם סימנו לי בתנועות־ידיים כי מוטב לשתוק. כל הדרך, עד לירושלים. הם לא החליפו מילה ביניהם — ופניהם היו חיוורות מאוד. הבטתי בחלון שלי, הפתוח לרווחה, וחשבתי שהם ואני חיים בשתי ארצות שונות, והקו הירוק חוצה בינינו. גבוה ובלתי־עביר. תכננתי שיחה תקיפה וחינוכית־מאוד עם החייל כשיתעורר, בסוף הדרך. התיכנון היה לשווא. קצת לפני תום הנסיעה התעורר החייל. הוא התמתח, הסתובב לאחור, בדק אם החלון סגור כמיצוותו, ואחר כך, שבע־רצון מאוד, פנה אל הצעירים הערבים בזו הלשון: "יאללה חבר'ה, עבדתי עליכם, אתם דווקא בסדר גמור, היתה לי קריזה. תסלחו לי, האז" שני הבחורים עדיין היו המומים. הם התאמצו לחייך משהו, אבל התוצאה היתה כמו חריקת־שיניים וזעם אצור. החייל פנה אחר־כך אלי: "ואתה אל תתערב לי טוב? חשבת שאני כהניסט, חשבת. האז עכשיו אני זוכר אותך שנתת לנו הרצאה בבית־הספר לפני שנתיים, ותדע לך שאני חושב בדיוק כמוך. דווקא היית בסדר גמור בהרצאה ההיא. בסדר גמור. אני אומר לך". הוא קם, נטל את הרובה בידיו, פנים עייפות מאוד, טפח לי שלא מרצוני על הכתף, ובדרכו אל הדלת עוד הספיק לקרוא לעברי: "גם אני שלום־עכשיו".

סיפור שלישי: בדיחה בינלאומית

בדרך מגבעת־חביבה הביתה אני עולה בחזרה על האוטובוס לירושלים הריק למחצה. בנמל התעופה בן־גוריון עולה זוג אמריקאים, כבני ארבעים־חמישים. עם שתי מזוודות כבדות, והופעה אמריקאית, כמו בסרטים. כשהם גומרים לשלם לנהג, מכריז הגבר באנגלית: "שלום לכולם. מה שלומכם, אנחנו בסדר גמור, שמחים מאוד להיות כאן, זאת מרתה אישתי ואנחנו מניו־יורק סיטי". זה מסוג ההופעות המגוחכות שרק אמריקאים מסוגלים לתת. הנוסעים הגיבו במשהו כמו "מעניין את הסבתא שלי," והאישה דחקה בגבר הקולני שלה להתיישב ולסתום את הפה. לאחר שהוא התיישב, מנסה הגבר להציע סיגריות לכל היושבים בסביבתו. אך מסבירים לו שאסור לעשן. בכל זאת, הוא אינו נואש, וממשיך לדבר בקול־רם. בביכול אל אישתו, אבל למעשה כדי להסב אליו תשומת־לב. לא מצליח. לבסוף הוא פונה אל בחור צעיר שיושב במושב לפניו. הבחור, צעיר מאוד, חולצה לבנה, עניבה, משקפיים עבות, קורא ספר באנגלית. "יש כפרים ערביים כאן בדרך?" שואל האמריקאי את הבחור. ומצביע אל עבר החלון. באי־רצון בולט מרים הבחור את עיניו, מהספר שבידיו ועונה לו בקיצור: "היו כפרים ערבים — אבל כבר אין", וחוזר אל סיפרו. "טוב מאוד שאין כבר ערבים", קורא האמריקאי בקול־רם. "אתם צריכים לירות בהם. בכולם" ("יו שוד שוט זם אול"). הבחור נראה כמהסס. אחר־כך הוא מביט באמריקאי הנלהב ואומר לו בשקט: "אפשר להתחיל איתי. גם אני ערבי." האמריקאי פוער את הפה בתימהון, "נו קידינג" הוא אומר. "לא מאמין לך. אתה לא נראה כמו אחד מהם". הבחור הערבי, כמו בשאט־נפש, שוב איננו מרים את ראשו מן הספר. האישה האמריקאית נוחתת אל הבחור הערבי: "אל תיקח את זה באופן אישי". היא אומרת לו. "הוא רק רצה להיות ידידותי". "או, כן" אומר הגבר האמריקאי, עדיין בקול רם מאד: "תאמין לי, מיי בוי, אני בצד שלכם. לא רק אצלכם יש יותר מדי יהודים, גם בניו־יורק יש יותר מדי מהם. הלוואי והייתם יודעים איך להיפטר מהם, ומלמדים אותנו את זה".

הבחור הערבי איננו מגיב תחילה. אחר־כך הוא מרים לאט־לאט את הראש ואומר לאמריקאי בשקט "אתה מסריח כשאתה מדבר. אתה יודע? מסריח מאוד". הוא מתרומם וקם. עושה בידו תנועה כאילו הוא סותם את האף. מביט ורואה שאני מקשיב בעניין רב. ועובר להתיישב במושב שלפני.

"אל תיקח אותו ברצינות", אני אומר לו, "סתם דפוק בראש". "זה בעל־הברית האסטרטגי שלך". הוא אומר לי בקול שקט, ומפנה אלי את גבו. חוזר לקרוא בסיפרו. גם אני חוזר לעיתון שבידי. לפני הכניסה לירושלים, מגיע אלינו האמריקאי, כולו חיוכים. והוא מנפנף בידו בכרטיסים כלשהם. "היי" הוא קורא לנו. "אין לכם חוש הומור, או מה איתכם. אני עיתונאי, הנה הכרטיס". והוא מתקרב, ניצב בין שני המושבים שלנו, ולפתע, בלי אזהרה, הוא מניח את שתי ידיו על כתפי שנינו, יד על כל כתף, ומכריז "מרתה — עכשיו!" — הבזק מצלמה. ואישתו מצלמת את שלושתנו. "לתמונה הזאת אני קורא — הוועידה הבינלאומית לשלום במזרח־התיכון" הוא מכריז, והוא מצחיק את עצמו וצוחק־צוחק־צוחק. "תראה", אני אומר לבחור הערבי. "אנחנו מצחיקים אותו וגם הוועידה מצחיקה אותו מאוד". הבחור הערבי הזה רציני עד אימה, באמת חסר חוש הומור. "גם אותי זה מצחיק מאוד" הוא אומר לי. "אם תחשוב על זה ברצינות תראה שכולנו בארץ המחורבנת הזאת בדיחה אחת גדולה, בדיחה בינלאומית לשלום".

שעת האמת — לעכשיו

הפעם באמת "שעת האמת" הגיעה. עת ההכרעה למדינה ולחברה הישראלית. יצטרכו להחליט בחודשים הקרובים (ואולי שבועות) לאן פנינו מועדות. נוצרו סיכויים ריאליים, שאולי לא ישובו לקיום ועידה בינלאומית למזה"ת, לפתרון סכסוך הדמים המתמשך בין ישראל וערב. ברור, שתהא זאת ועידה מייגעת וארוכה, ויתכן מאוד, שלא יימצא פתרון לכל הבעיות בשלב זה.

אולם אין ברירה אחרת. או ישיבה מעייפת ומסובכת ליד השולחן עם השכנים הערבים. ובראש בראשונה עם נציגי הפלשתינים (עם חסרי המולדת) וביחד עם חמשת המעצמות הגדולות. או פרוץ מלחמה חדשה, הרסנית יותר ואיומה מאשר הקודמות. שעוד תוליד מלחמה חדשה. מכיוון שמצב הסטטוס קוו אינו מתמיד, שעון החול של הזמן אוזל והמצבים משתנים ומתחלפים לבקרים.

מנהיגי הליכוד והימין עושים בקדחתנות את הכל על מנת למנוע בחירות מוקדמות, שהנושא העיקרי שלהן יהיה "שאלת מלחמה ושלום" ועריכת ועידה בינלאומית. ספק אם מפלגת העבודה (המערך) באמצעות תמרונים ומניפולציות (קניית חברי כנסת) יכולה להביא לכך, שבכנסת הנבחרים שלנו יהיה רוב משמעותי לקבלת החלטה על הקדמת בחירות וההליכה לוועידה בינלאומית. הכרחית כאן השפעה גדולה ופעילה על דעת קהל.

הדרך הטובה ביותר ליצירת לחץ ציבורי אדיר והמוני, למען השלום הנכסף והכרעה דמוקרטית באמצעות בחירות בהקדם, היא הפעלת תנועת "שלום עכשיו". עתה, לחץ ציבורי וגיוס כל קורטוב של רצון טוב למען השלום הם בבחינת משימה לאומית דחופה.

"שלום עכשיו" הוכיח, בעבר הלא רחוק, שהוא התנועה המסוגלת להוציא רבבות ואף מאות אלפי אזרחים לרחוב. הוא הוא הארגון העל־מפלגתי, שמטרתו הבלעדית הבאת שלום. שלום שיבוא לא בימות המשיח, אלא עכשיו במהרה בימינו אנו. מטרה זאת, קוסמת, מושכת ומאחדת רבים.

ברם, הפוליטיקה עכשיו היא עניין מדי רציני וגורלי מכדי להשאירו בידי הפוליטיקאים, שרבים מהם נושחתים ואטומי מוח. עכשיו, יש לתת את הארגון והריכוז בידי "שלום עכשיו".

בוודאי, אין לזלזל גם בעבודה ובדיונים של הכנסת, מצד מחנה השמאל והמרכז הדמוקרטי, אך חשובה מאוד ובעלת השפעה היא הפעילות החוץ פרלמנטרית של "שלום עכשיו". צריך לשקול היטב את הדברים ובימים אלה.

יהודה שויבין, חיפה

גטו דהיישה

נדמה לי שדהיישה היה גטו גם לפני 1967 ובגלל מלחמת ששת הימים דהיישה נשאר גטו.

כל קבוצת אוכלוסייה המשרתת בעבודות שאינן לכבוד קבוצה אחרת מרגישה את עצמה כמו בגטו. כך גם כל אדם שאינו יכול לקבל מקום עבודה מסויים בגלל אי־השתייכות מפלגתית. וכך בנו חברה חדשה.

משה לטה, נוף־ים

ותיקי השוה"צ ברומניה

קבוצה של יוצאי תנועת השומר הצעיר ברומניה התארגנה לצורך תיעוד תולדות התנועה, ריכוז כרטסת של חניכיה, קיום מפגש ארצי בשנת ה־40 למדינת ישראל, הוצאת ספר שייקף את פעולות "השומר הצעיר", "בני עבודה" ו"משמר" ברומניה (כולל בסרביה, בוקובינה וטרנסילבניה), עד חיסולם בשנת 1949, על־ידי השלטון הקומוניסטי. מפעל במימדים כאלה אינו יכול להצליח אלא בעזרת שיתוף פעולה של מספר גדול ככל האפשר של "שומרים".

לשמחתנו, קיבלנו את חסותו של המרכז לתיעוד וחקר של השומר הצעיר בגבעת חביבה. כדי שנוכל ליצור קשר ראשוני, אנו פונים לכל מי שפעל באחת מחטיבות התנועה ברומניה להודיע בכתב את כתובתו ומספר הטלפון הנוכחיים לאברהם (בומי) בראל, מרכז לתיעוד וחקר של השומר הצעיר, גבעת חביבה, ד.נ. מנשה 37850.

אשכול ודיין

בעקבות הראיון עם אלמנתו של אשכול, נזכרתי, כי ערב מלחמת ששת הימים שהיתי בארה"ב ובמהדורות החדשות הראו את פניו הרציניות של אשכול, שמהן נשקפו יאוש ותבוסה. למחרת היום הודיעו על מינויו של דיין לשר הביטחון. והנה הופיע על המירקע אדם בוטח בעצמו. נינוח עם חיוך רחב. הופעתו הטבעית והאופטימית חוללה מהפך פסיכולוגי, שינתה מיד את האווירה.

גם אם יוכיחו שדיין לא תרם דבר מבחינה מבצעית, עצם הופעתו המיוחדת והבלתי נשכחת בתקשורת הקנתה לו מקום של כבוד בתולדות המלחמה.

מיכאל גולן, כפר־סבא

לקראת הדיון היום במזכירות בעקשנות הבלגית

יו"ר ההתאחדות "יציע פשרה בפרשת אוחנה

● כדורגל

מאת אשר גולדשלגר

מזכירות ההתאחדות לכדורגל תדון היום בסרבנות בית"ר ירושלים לשחרר את שחקנה אלי אוחנה, לבלגיה, ללא כל מגבלות והתחייבויות מטעם ההתאחדות.

שאול סוורי, יו"ר הנהלת ההתאחדות, אמר אמש כי ההתאחדות תמצא פשרה לגבי אוחנה, בלי לחרוג מהקווים האדומים שהציבה לעצמה, ומאידך, מבלי שהנבחרת הלאומית תיפגע.

סוורי הבהיר כי ניתן לקצר את שהיית אוחנה במסגרת הנבחרת במשחקים הקדם־אולימפיים, כלי שהדבר יפגע בנבחרת ועל־ידי־כך לא תימנע האפשרות מהשחקן לשחק באירופה.

סוורי אמר עוד: „אין לנו מטרה ליצור חסימה לגבי שחקני נבחרת המעוניינים לשחק באירופה".

יו"ר ההנהלה ביקש שלא להיכנס לפרטים כיצד תתאפשר הפשרה בעניינו של אוחנה.

הכדורגלן אמר אמש כי אינו מאמין כי יווצרו בעיות במתן השחרור לקבוצת מאלין הבלגית וכי שוחח עם ראשי ההתאחדות, שהבהירו לו כי תימצא פשרה בעניינו.

לאחר ויכוח החליט הפועל על הקפאת הזרים

מזכירות מרכז הפועל אישרה אתמול את הודעת מזכ"ל הפועל, יצחק אופק, על החלטתו להקפיא את הדיון בנושא שילוב כדורגלנים זרים, בעקבות הודעת גוש מכבי־בית"ר על התנגדותו להמשך תהליך צמצום הליגות ל־12 קבוצות.

חבר המזכירות זאב שחר התנגד להצעת אופק וטען שלא צריך לקשור את החלטת גוש מכבי־בית"ר בדיון של הפועל על שילוב זרים. שחר הדגיש כי יש לקבל החלטה בעד שיתוף זרים ללא קשר לעמדת מכבי.

מיכאל אלמוג, שעמד בראש הוועדה מטעם הפועל, שדנה בנושא הזרים, אמר כי יש למצות את הדיון בהפועל ולקבל החלטה. רק אחר־כך להמנות את שיתוף הזרים בתהליך הצמצום.

יעקב ישי, מחזיק תיק הפועל בוועד הפועל, לא נטל חלק בדיון, אמר כי בכל מקרה לא יהיו זרים בכדורגל בעונה הקרובה וגם בעתיד אינו יכול לומר שישולבו זרים. לדבריו, יש קודם כל לצמצם את הליגה הלאומית ל־12 קבוצות כדי להגביר את המתח והעניין.

„שילוב זרים בכדורגל ימעיט את היכולת של פיתוח כוחות מקומיים, ובעתיד ילחצו העסקנים להביא זרים באתלטיקה, שחייה ועוד" — אמר ישי.

מנסדורף ובלום מתמרקים לאירוע הגדול

בקר נגד נובאצ'ק בפתיחת משחקי וימבלדון — היום

● טניס

אלוף וימבלדון בשנתיים האחרונות, בוריס בקר, בן ה־19 ממערב־גרמניה, יפתח היום ב־4 אחה"צ, שעון ישראל, את האליפות ה־102 בוימבלדון, ב־משחק נגד הצ'כי קרל נובאצ'ק.

לאחר משחק זה במגרש המרכזי יתמודדו פאט קאש מאוסטרליה, המדורג 11, עם האמריקני מרטל פרימאן, ולאחריהם יתחרו מיכאל פרנפורש משבדיה עם רוברט סגוסו מארה"ב.

באותה עת ישחק במגרש מספר 1, איוון לנדל, מדורג שני, עם קריס־טיאן סאצ'יאני מרומניה, שעלה מה־מוקדמות.

גבריאלה סאבאטיני, מדורגת שביעית, תיפגש עם גרבן מארה"ב, וטים מאיוט (10) יתחרה עם הצרפתי ז'אן־פיליפ פלוריאן.

במגרש מספר 2 ישחקו: סטפן אדברג (4) — סטפן אריקסון; ברד גילברט (12) — סטיוארט בייל (בריטניה); וילאנדר (3) — גרי מילר (דרום־אפריקה).

הישראלי עמוס מנסדורף ישחק נגד הבריטי ניק פולווד, וגלעד בלום יתמודד עם הגרמני ולפגנג קנן(?).

סן־אנטוניו רוצה ברובינסון על־אף שלא ישחק שנתיים

מאת שלמה מלחי,
מיוחד ל„על־המשמר"

החתמת השחקנים מהקולג'ים לאן.בי.אי. תיערך היום בניו־יורק.

בסיבוב הראשון תהיה ללוס אנג'לס קליפרס שלוש בחירות (מספרים 4, 19 ו־13), ושתיים לכל אחת: סן־אנטוניו (1, 23), סיאטל (5, 9) ושיקאגו (8, 10).

ללוס־אנג'לס לייקרס, יוסטון, דנבר רטרויט ומלווקי לא תהיה זכות בחירה בסיבוב הראשון, מאחר שויתרו עליה תמורת שחקנים.

ההסכם בין השחקנים לליגה המקצוענית פג ב־17 ביוני, ולפי הסכם זמני אסור להחתים על חוזה כדורסלנים שהחוזה שלהם פג, או שחקנים חדשים מהקולג'ים, עד ה־1 באוקטובר, אלא אם יושג הסכם חדש, מה שנראה מרוחק ביותר היום.

בשנת 1983 נחתם ההסכם הנוכחי לאחר ששיחקו כמעט עונה שלמה ללא הסכמים. יצויין שבכדורסל, בניגוד לבייסבול ולפוטבול, לא היתה אף פעם שביתת שחקנים.

שני כוכבי ארה"ב לאליפות העולם בספרד, דייויד רובינסון וטיירון דוגאס, ישתתפו בבחירה. בסן־אנטוניו, הבוחרת הראשונה, כבר הודיעו כי תבחר ברובינסון. זאת על־אף שלא יוכל לשחק בשנתיים הבאות בגלל שרותו בצי האמריקני.

נקבעו נבחרות האתלטיקה

מאת יצחק אשל

איגוד האתלטיקה קבע אמש את הרכב נבחרות ישראל, גברים ונשים, שייצאו בסוף השבוע לשתי תחרויות, אחת בצפון־אירלנד, בה ישתתפו סקוטלנד, צפון־אירלנד, קטלוניה מספרד וישראל ותחרות הד־אומות בוולס, יחד עם סקוטלנד, צפון־אירלנד, וולס וקפריסין.

● גברים: אתי אילוז, אלון אליקים, יואב שרון, יהודה מורלי (הפ. ירושלים); דב קרמר, שם־טוב סבג (איילות); שלמה אזולאי (הפ. עמק־חפר); שמעון פרסקי, אילן גולדווסר (אס"א ת"א); דורון שיטרוק, אריה גמליאל (מכבי ת"א); צפריר מינצר (הפ. העמקים); יוסי גולינסקי, עופר גרשון (הפ. באר־שבע); יואב שרף (מכבי חיפה); רמי לברן (רמת־השרון); עמי ברן ודני נמט (הפ. כפר־סבא).

● נשים: זהבה שמואלי, מיטל בראל (רמת־השרון); גילי דישון, פועה בייגר, עדית מורלי, גבי רוזן (הפ. ירושלים); אורית קולודני (הפ. כפר־סבא); איריס גלעד, אורית פרידלנר (הפ. ת"א); עדנה לנקרי (הפ. הגליל־העליון); מזל שלום (הפ. באר־שבע); דליה נבות (הפ. העמקים); סיגל גונן (אס"א ת"א) וצילה אשר (מכ. ת"א).

המבורג נשארת

במשחק ה„פליי־אוף" על השתתפות בליגה הראשונה בעונה הקרובה בגרמניה, ניצחה קבוצת התחתית של המבורג את סנט־פאולי (השלישית בליגה השנייה) — 3:1 ותמשיך עוד עונה בבונדסליגה.

וינקרנץ — מאמן לאומי עד למשחקים האולימפיים ביוני 1988

המינוי בנשיאות איגוד הכדורסל פה אחד * „שגינו כשוויתרנו על מיקי ברקוביץ'" * הליגה תיפתח ב־22 בספטמבר

● כדורסל

מאת יצחק ויסהוף

בעקבות המלצת הוועדה המקצועית של איגוד הכדורסל אתמול, אישרה אמש נשיאות האיגוד פה אחד את מינויו של משה וינקרנץ כמאמן נבחרת ישראל, עד חודש יוני 1988 — מועד המשחקים הקדם־אולימפיים שייערכו בהולנד.

יו"ר הוועדה המקצועית באיגוד הכדורסל, איתן חפר, אמר אתמול כי הוועדה שגתה כאשר ב־21 באפריל אישרה את החלטתו של המאמן הלאומי דאז, צבי שרף, לשחרר את הכדורסלן, מיקי ברקוביץ מהשתתפות במשחקי אליפות אירופה שהתקיימו ביוון.

„הוועדה תעמוד בתוקף כי מעתה ואילך ישחקו השחקנים הטובים ביותר בנבחרת" — הדגיש חפר.

יו"ר איגוד הכדורסל, יורם אוברקוביץ, אישר את המלצת הוועדה המקצועית להקים קרן כספית לעידוד שחקני הנבחרת, אשר פרטיה וניהולה יובאו לאישור הנשיאות.

עוד החליטה הוועדה המקצועית וקיבלה את אישור הנשיאות, לפתוח את משחקי הליגה ב־22 בספטמבר 1987.

פגישה כבר הבוקר

הבוקר ייפגשו המאמן הנבחר, משה וינקרנץ, עם יו"ר הוועדה המקצועית ותעובד תוכנית לאימון הנבחרת. האימונים ייערכו בסופי שבוע, ולקראת משחקי אליפות אירופה, דרגה ב', תתכנס הנבחרת למחנה־אימון בן עשרה ימים בארץ.

איתן חפר אמר בתום ישיבת הנשיאות כי ועדה של שלושה איש, שתורכב משלום גרינבוים, אמנון אבידן וממנו עצמו תנסח את הסיכומים והמסקנות שיובאו בפני הנשיאות בצורה מסודרת.

הוועדה המקצועית הביאה לנשיאות שורה של ניסוחים כאשר בין היתר נאמר כי „תוצאות משחקי הנבחרת נבעו מגורמים שבחלקם היו מקצועיים ובחלקם ספורטיביים (מזל וכו')". כן נאמר כי „תוך כדי המשחקים סבלו שחקני הנבחרת מעליות וירידות חדות במשחקם. משחק ההתקפה לקה בחוסר תנועה של השחקנים ורוב הזריקות נעשו תוך כדי לחץ. כמו כן אחוז הקליעה מקו העונשין היה נמוך ביותר, ולכן הפסידה הנבחרת על נקודות רבות. הורגש חסרונו של מנהיג בעל נסיון שיוכל לסחוב את הנבחרת על גבו. הגבוהים לא הגיעו למצבי קליעה, ולא קיבלו מספיק כדורים. הגנת הנבחרת לא מצאה פתרונות לקלעי החוץ של היריבים שקלעו לעתים באין־מפריע".

איבדו הבטחון

נקודה נוספת שהועלתה התייחסה להפסד ישראל למערב־גרמניה בהארכה. „לאחר הפסד זה לא יכלו השחקנים הישראלים להתגבר על הכשלון ובטחונם התערער. עובדה זו גרמה להפסדים נוספים".

יצויין כי דברים אלו נאמרו גם ע"י המאמן היוצא, צבי שרף.

יו"ר האיגוד יורם אוברקוביץ הדגיש כי הוא מניח שאימוני הנבחרת יחלו ב־1 באוגוסט.

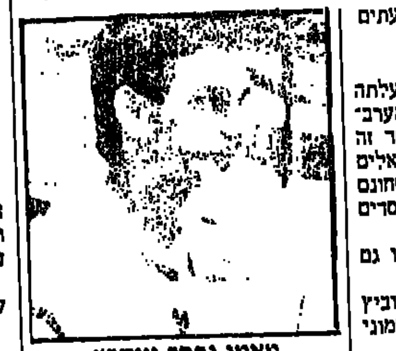

מאמן נבחר וינקרנץ

משה וינקרנץ לאחר מינויו: אחריות כבדה ותקווה להצלחה

מאת יצחק ויסהוף

מאמן הכדורסל משה וינקרנץ (33) זכה אתמול למחמאה הגדולה ביותר לה יכול לזכות מאמן. כל חברי נשיאות איגוד הכדורסל בחרו פה אחד במאמן הפועל ת"א לשמש בשנה הקרובה כמאמן נבחרת ישראל, העומדת כיום על פרשת־דרכים.

על כתפיו של וינקרנץ הוטלה המשימה להחזיר את נבחרת הכדורסל למשחקי דרגה א' באירופה. קרש־הזינוק יהיה באחת המדינות: תורכיה, בולגריה, שוויץ או בלגיה, שם ייערכו משחקי דרגה ב'.

משה וינקרנץ החל לאמן נוער בקבוצת מכבי דרום. בשנת 1977 אימן את נבחרת הקדטים של ישראל, ושנה לאחר־מכן את נבחרת הנוער. הקידום היה מהיר: נוער במכבי ת"א, ולאחר־מכן במשך ארבע שנים מאמן מכבי דרום. ההצלחה הזניקה אותו לעבר הליגה הלאומית, בה אימן במשך שנתיים את בית"ר ת"א. אחר־כך היה עוזרו של צבי שרף במשך שלוש שנים במכבי ת"א. השניים המשיכו יחד בנבחרת ישראל, ולאחר שנתיים תמה האידיליה בין שרף לוינקרנץ, שהחל באימון הפועל ת"א. ההצלחה עם הפועל ת"א (מקום שני בליגה) סללה למאמן הצעיר את הדרך לתפקיד המאמן הלאומי, לאחר שחוזהו של המאמן צבי שרף תם.

— מספר שעות לאחר המינוי, האם יש לך תכניות לגבי הנבחרת?

● וינקרנץ: לא רציתי לחשוב כלל על הנבחרת. רציתי קודם להיבחר. לאחר שקיבלתי את המינוי אשב עם עצמי בלילה ואתחיל לתכנן תכניות.

— האם חשבת כבר על שחקנים שתזמין?

● וינקרנץ: לא רוצה לשלוף מהמותן. עדיין לא דנתי בנושא זה עם איש ומוקדם לזרוק שמות.

— האם תארת לעצמך שתוך משנה לאחר סיום תפקידך כעוזר המאמן הלאומי תיחשב למספר אחד?

● וינקרנץ: לא הגבלתי את עצמי לתקופת המתנה לזמן מסויים. חשבתי שפעם אולי אאמן את הנבחרת, וגם לא התביישתי לומר זאת. למען האמת הופתעתי.

— מוטלת עליך אחריות כבדה?

● וינקרנץ: עלי ועל השחקנים מוטלת המשימה לחזור לדרגה א'. נקווה שנעמוד בה, ונצעיד את הכדורסל קדימה.

— האם תאלץ שחקנים שלא ירצו לשחק בנבחרת להופיע?

● וינקרנץ: צריך לשקול בקשת כל שחקן לגופו של עניין. לבדוק כל בעייה ואז להחליט.

— האם הפועל ת"א לא תפגע מהמינוי?

● וינקרנץ: אשתדל כמה שפחות לפגוע בהפועל ת"א. כל האימונים יהיו בארץ בסופי־שבוע.

— מה אתה מאחל לעצמך?

● וינקרנץ: שנצליח לעמוד במשימה בכבוד.

ברקוביץ' וג'מצ'י תרמו לנצחון אירופה בבולגריה 82:129

מיקי ברקוביץ' ודורון ג'מצ'י תרמו יחד 26 מ־129 הנקודות שקלעה נבחרת אירופה, אשר לאתמול בסופיה, במשחק־הנצחון על נבחרת בולגריה — 82:129, לציון פרישת הכדורסלן הבולגרי הוותיק אנאסטס גלומייב.

כבר במחצית הראשונה היה יתרון מוחלט לאירופה — 39:62.

רק 2500 צופים חזו במשחק שנערך בסופיה. ג'מצ'י ששיחק עם יד חבושה, בגלל פציעתו במשחק בין מכבי ת"א ונבחרת אירופה לכבוד לו סילבר, נזהר שלא להיפגע. על־אף זאת הצטיין וזכה לשבחים מפי מאמן נבחרת אירופה, הצ'כי פאבל פטרה, שלא חסך מחמאות גם ממיקי ברקוביץ, שהוסיף כי צירופו לנבחרת היה מעשה נכון, שהוכיח את עצמו.

ברקוביץ' וג'מצ'י קלעו כל אחד 13 נקודות.

את שאר הנקודות לאירופה קלעו: גאליס 18; ריבה 17; פטרוביץ 15; מאגניפיקו 14; וורנקוביץ 11; סמיטס 11; דקורי 10 ויאנאקיס 7.

לבולגריה הרבו לקלוע: אמיורקוב 16; גלושקוב 13; זנקוב 11 וקואב 11.

הבולגרים הזמינו למשחק, על דעת עצמם, את השחקן הסובייטי טאראקנוב, שהגיע לסופיה, אולם מנהל נבחרת אירופה, ליאון ואנדל, סירב לאפשר לו לשחק בטענה כי ברית־המועצות הודיעה שלא תשגר את שחקניה לנבחרת אירופה.

במשחק שפט השופט הישראלי ברוך זליגר עם הפולני פאצ'וחה.

נבחרת אירופה ניצחה בכל שלושת משחקיה בתל־אביב, סלוניקי וסופיה.

המטרה: בית נוח

משלחת של שבעה אנשי־כדורסל תצא מחר ומחרתיים לבודפשט כדי להשתתף בקונגרס פיב"א.

חמישה מהם חברי ועדות של פיב"א: יוסף ענבר (כספים); שמעון מזרחי (תקנון); אליהו עמיאל (נשים); יעקב שאלתיאל (נערות) ועמי שלף (קט סל), וכן יו"ר האיגוד, יורם אוברקוביץ, והמזכ"ל אברהם זייף.

אוברקוביץ מסר כי יעשה כל מאמץ להשיג לישראל בית נוח במשחקי דרגה ב'. „כיום חייבים לחשוב כיצד חוזרים מהר, ובצורה נאותה, לדרגה א'".

אוברקוביץ ציין עוד כי הוא בעד המשך שיתופם של שני שחקנים זרים בליגה הלאומית בכדורסל: „נושא הזרים עמד במבחן־כוחות, ולפני שנתיים קיבל פסיקה של בורר".

דו־שיח חריף

במהלך ישיבת נשיאות איגוד הכדורסל פרץ אתמול ויכוח חריף בין אנשי מכבי והפועל.

אנשי מכבי טענו כי המאמן צבי שרף הפך לקורבן, ושהציבור בארץ רואה בו את האשם העיקרי בכשלון הנבחרת.

דני קורן, יו"ר מחלקת הכדורסל של הפועל ת"א, ענה, שאל: [illegible]

סימס חדש ייבחן בהפועל ת"א

מאת יצחק ויסהוף

טוני סימס, שחקן שחום־עור, ששיחק בעבר בנבחרת קנדה ובעונה שעברה בשורות קבוצה ממדרגת מחלוקה השנייה, הגיע אתמול לישראל כדי להיבחן בשורות הפועל ת"א.

סימס שגובהו 1.98 מ' משחק כשחקן־חוץ והוא בעל יד טובה.

הבוקר ב־11 יעבור סימס מבחן ראשון באולם הפועל ת"א, והנהלת הקבוצה תחליט תוך יומיים אם להחתימו.

אוסטרליה נוצחה בגמר ב„פנדלים"

הנבחרת האולימפית של אוסטרליה בכדורגל, יריבת ישראל למשחקי סיאול, נוצחה אתמול בגמר טורניר גביע הנשיא בסיאול על־ידי נבחרת דרום־קוריאה, בדו־קרב בעיטות־11 — 5:4.

60 אלף צופים חזו במשחק. המשחק נסתיים במועדו בתיקו 1:1, והתוצאה לא שונתה גם בהארכה.

בחצי־הגמר ניצחה אוסטרליה את מצרים — 3:4 בבעיטות־11, לאחר 0:0 ב־120 דקות.

פאראגוואי — ארגנטינה 0:1

אלופת העולם בכדורגל, נבחרת ארגנטינה, נחלה הפסד שני רצוף, והפעם בבואנוס־איירס, על־ידי נבחרת פאראגוואי — 1:0.

שער הנצחון היה עצמי, והובקע על־ידי גרה.

שמשון והפועל ר"ג לרבע־הגמר בקט־רגל

מאת משה רוזנברג

שמשון ת"א והפועל רמת־גן עלו אמש מבית ב' לרבע־הגמר באליפות הקט־רגל.

במשחקים שנערכו באולם האוניברסיטה בת"א נכחו 400 צופים.

הפועל רמת־גן הביסה במשחק הפתיחה את מכבי ת"א — 1:5. גיבור הנצחון היה עווי צדקה, שהבקיע ארבעה שערים. עומר אוסוכסקי השלים החמישייה, יחון גורלי כבש השער למכבי ת"א.

שמשון ת"א, המופיעה בהרכבה החזק ביותר, הכניעה 0:4 את בית"ר ת"א, משעריהם של יוסטוב שקרון (2), אבינועם עובדיה ונסים ברדה.

במשחק רב־שערים ניצחה הפועל רמת־גן את בית"ר ת"א — 4:7. שערים להפועל ר"ג: אוסוכסקי 3; צדקה 2 ויובל נעים 2. לבית"ר ת"א: משה איפרגן 2; שלמה עמר ורון פז.

במשחק האחרון שוב ניצחה שמשון ת"א את מכבי ת"א — 4:7, משעריהם של אפרים ארביב (3), שוקרון, אבי חדד, צהל ארמוני ועצמי. יעקב פרץ, למכבי ת"א: גורלי 2; אלי אשר ואבי אייזנברג.

הערב ייערכו המשחקים המוקדמים בבתים ג' (בירושלים) וד' (ברוממה) ומחר בחולון (בית א').

אין 14 בטוטו

350 אלף שקל יהיה הפרס הראשון השבוע בטוטו לאחר שבשבת לא נמצא איש שניחש את כל 14 התוצאות הנכונות.

4 משתתפים ניחשו 13 תוצאות נכונות וכל אחד יקבל כ־15,400 שקל; 49 מנחשי 12 תוצאות נכונות יקבלו 1250 שקל; 524 מנחשי 11 תוצאות נכונות יקבלו 115 שקל ו־4220 מנחשי 10 תוצאות נכונות יקבלו 14 שקלים.

● מזכירות מרכז הפועל אישרה את הרכב ועדת הסקר והמינויים לקראת האסיפה הכללית של איגוד הטניס. בראש הוועדה יעמוד זאב שחר, וחברים בה: עמי שלף, מיכה שמבן, ניסן וורדומיצקי, שלמה שושני, יצחק קרמר, זימרה ברן ואהרון הנרלמן.

דרקסלר קפצה לרוחק — 7.34 מ'

כמה הישגים מהטובים השנה בעולם, נקבעו ביום הראשון למפגש הבין־ארצי, בין ברית־המועצות ומזרח־גרמניה, בקרל־מרקס שטאדט.

ארבע מהתוצאות הטובות בעולם נקבעו על־ידי נשות מזרח־גרמניה: הייקה דרקסלר קפצה לרוחק — 7.34 מטר (הישג הנופל ב־11 ס"מ משיאה העולמי); סאבינה בוש, שיאנית העולם לשעבר ב־400 משוכות, עברה המרחק ב־53.80 שניות; ונאנסקי, בשמה הקודם זאקזה, זרקה דיסקוס — 74.08 מטר (ההישג השני בטיבו אחרי השיא העולמי של הצ'כית זדנקה סילהאבה — 74.56 מטר); זילקה גלאדיש רצה 200 מטר ב־22.03 שניות והקדימה ב־15 מאיות את השותפה לשיא העולמי הייקה דרקסלר.

ויקטור בריזגין מברית־המועצות הציב את ההישג הטוב ביותר של אצן אירופי ב־100 מטר — 10.12 שניות.

בין הגברים ניצחה ברית־המועצות — 102:121, ובין הנשים מזרח־גרמניה — 73:106.

המזרח־גרמני אקסל נואק קבע בקארל־מרקס־שטאדט את ההישג הטוב ביותר בעולם בהליכה ל־20 ק"מ — שעה ו־19:12 דקות.

קולק תרם משכורת חודשית למוזיאון ישראל

חברי המועצה הבינלאומית של מוזיאון ישראל התרגשו ממחוותו של ראש עיריית ירושלים טדי קולק, כאשר בהתרמה סומבית למען מחושב רישום יצירות האמנות של המוזיאון, הרים את ידו ותרם משכורת חודשית מלאה למטרה זו.

טדי קולק הוא יו"ר המועצה הבינלאומית של המוזיאון. בעבר תרם יצירות אמנות וחפצים ארכיאולוגים לאוספי המוזיאון ולתערוכות רבות. מעורבותו ופעילותו למען המוזיאון ידועה בעולם, ובגיוס תורמים וידידים אין לו מתחרה.

בימים אלה הגיעה המחאתו האישית — יחד עם ההתרגשות שחשו ראשי המוזיאון ממחווה אישית זו וגודל התרומה הפרטית — לא הסתירו אלה פליאתם ממשכורתו הצנועה של ראש עיר בישראל.

אנשי המוזיאון מקווים שראשי עיר נוספים בעולם יצטרפו למחוותו האישית של טדי ויתרמו אף הם למוזיאון.

מכתב ההוקרה של המוזיאון לטדי קולק כלל הבעת תודה מיוחדת לרעיית ראש העיר תמר קולק, שתיאלץ „לגמור" את החודש ללא משכורתו של בעלה.

● לב דיזנגוף — מפגע סביבתי

תושבי הרחובות הסמוכים ל„דיזנגוף סנטר" מתלוננים על הרעש החמור הנגרם ע"י תחנת הרדיו המקומית „רדיו סיטי" בניהולו של שדר „קול ישראל" לשעבר, רמי יצהר.

המוזיקה המושמעת במאות רמקולים הפזורים בבנין הופכים את החיים ממש לגיהנום, טוענים התושבים בפנייתם למלר"ז. במיוחד מציק הדבר בחגים.

מלר"ז פנתה לעיריית ת"א בדרישה להורות על בדיקה מקצועית ולחסל את המפגע.

יוסף שמי

לכל מאן דבעי

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

הננו מודיעים בזאת כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אישור להיתר חריג מדירת מגורים חדר הסקה של ... לדירי סמנה ביעות לתקופה של חמש שנים בנכס מלבש מס' 22, גוש 6936 חלקה 5"ו.

תיק בנין 7/361־022
בקשה מס' 870029

כל קונה או בנין או המחזיק בהם שיש לו הנגזה מההיתר/אישור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לוועדה המקומית לתכנון ולבניה ת"א־יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המפורטת לבקשה בכתב ומנומקת. ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הוועדה הנ"ל.

י. כספי, סגן ראש העירייה
יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה — תל־אביב־יפו

עירית חיפה
משרד מהנדס העיר
הוועדה המקומית לתכנון ולבניה
העיר חיפה

רחוב ביאליק 3, חיפה, טל. מס' 04־640775
סר—292

הודעה על־פי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על־ידי: מר כרמי ויקטור — לאשר בדיעבד בניית מרפסות ותוספת קומה חלקית ברח' ביתלחם 18 חלקה 43 בגוש 10923 כרמל־צרפתי.

הבקשה כרוכה בחריגות בכליות לדרושים הקדמיים.

אפשר לעיין בבקשה באגף לפיקוח ורישוי על הבניה, בבנין העירייה, רח' ביאליק 3, חיפה, בימים: א', ג', ה', בין השעות: 08.00—11.30.

המעוניין להגיש התנגדות לבקשה, ימציאה לפי הכתובת דלעיל, תוך 15 ימים מיום פרסום הבקשה.

איתמר יעוקין
מהנדס העיר

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

מרחב תכנון מקומי, קריות

נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965 כי במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה קריות הוגשה בקשה להקמת מבנה בן שני אגפים מחוברים ביניהם ברח' ברק 35 קרית מוצקין, גוש 11561 חלקה 53.

מהות הסטייה: חריגה של 72.10 מ"ר מאחוזי הבניה המותרים ...

כל המעוניין רשאי להגיש התנגדות למשרדי הועדה המקומית, שד' ויצמן 3 קרית מוצקין, תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו.

ע. לוי, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה קריות

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה קרית־אתא

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה ... נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל, כי לוועדה המקומית לתכנון ולבניה קרית־אתא, הוגשה בקשה ע"י מר ל. כפרי, למתן הקלה בגוש 11017 חלקה 147 ברח' שבטי ישראל, קרית אתא. (תיק בנ' 1263/76).

מהות ההקלה: בנין מסחרי: בנית 37% בקומת קרקע במקום 30%.

אפשר לעיין בבקשה במשרד מהנדס העיר, הפיקוח על הבניה, בימים שני ורביעי, בשעות 16.00 עד 18.00.

כל מי שיש לו התנגדות למתן ההקלה הנ"ל, רשאי להגיש את התנגדותו המנומקת בצורת תצהיר (בדואר רשום), תוך 15 יום מתאריך פרסום הודעה זו, למשרד מהנדס העיר, עירית קרית־אתא, ת"ד 1, קרית־אתא.

אינג' י. יזרעאלי, מהנדס העיר
מהנדס הועדה המקומית

חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה

עירית הרצליה

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965 נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל, כי לוועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה הוגשה על־ידי: שם: השכנאים בע"מ כתובת: רחוב הס 36 הרצליה בקשה המתייחסת לקרקע שבמקום: שם הישוב: הרצליה רחוב מאזה גוש 6538 חלקה 192, 191 ומהווה הקלה לגבי המותר באיזור בו מבוקשת ההקלה האמורה, דהיינו: הקלה של 6% דהיינו: 56% במקום 50% המותרים.

כל המעוניין יכול לעיין בבקשה הנ"ל במשרד הוועדה המקומית ברחוב סוקולוב 10 הרצליה בימים ובשעות שהמשרד האמור פתוח לקהל. וכל הרואה עצמו נפגע ע"י אישור הבקשה הנ"ל יוכל להגיש התנגדות מנומקת למשרדי הוועדה המקומית האמור בכתובת הנ"ל תוך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.

אלי לנדאו, יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה נתניה

ניתנת בזה הודעה כי לוועדה הוגשה בקשה לאישור בנייה ותוספת לבית קיים/בניית בית מגורים חדש, על חלקה 77/79 בגוש 8271 רח' הרב קוק, בחריגות הקלה: 376.2 מ"ר מגורים ומחסנים צמודים לדיירי הקומה בשטח 89.44 מ"ר, תוספת לדירות בקומה בשטח 89.44 מ"ר, תוספת שטח לדירת הגג 0.30 מ"ר, תוספת ספח לבריכת־שחיה בקומת עמודים בשטח 136.71 מ"ר.

את התכנית ניתן לראות במשרדי הוועדה.

התנגדויות אפשר להגיש משך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.

י. אלרואי, יו"ר הוועדה המקומית

עירית אשדוד
הוועדה המקומית לתכנון ולבניה
הודעת פרסום / שמוש חורג / עפ"י הוראות סעיף 149

לחוק התכנון והבניה — תשכ"ה־1965 בהתאם לסעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965, נתנת בזה הודעה כי הוגשה לוועדה המקומית, בקשה / להתרת שמוש חורג / מתכנית מפורטת מס' 102/03/3 (תיק בניה שח־112).

שם המבקש שושן לליאן מעונו הרי הגולן 11/33 אשדוד. מהות הבקשה: התרת שמוש חורג ממגורים לסלון לכלות.

בחלקה 3 בגוש 2077 ברחוב רוגוזין 6/1 אשדוד. כל המעוניין יוכל לעיין בבקשה ובתכנית המצורפת אליה ללא תשלום, במשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבניה אשדוד, בשעות קבלת קהל. כל הרואה עצמו נפגע או עלול להפגע כתוצאה מאישור / שמוש חורג / רשאי להגיש התנגדות מנומקת בשני העתקים במשרדי הוועדה המקומית הנ"ל, תוך 14 יום מפרסום מודעה זה.

א. אזולאי, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה אשדוד

מרחב תכנון מקומי

„שורקות"

חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965

בהתאם לסעיף 149 לחוק — הרינו מודיעים בזאת, כי הוגשה בקשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה „שורקות" למתן הקלה בגוש 3519/3521 מגרש 15 — בית גמליאל.

מהות ההקלה:
1. הוספת יחי' דיור להורה. 2. הגדלת % בניה במסגרת 3.5%.

כל מי שיש לו התנגדות לתכנית המשנה, רשאי להגיש את התנגדותו המנומקת בכתב תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו, למשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבניה „שורקות", דואר נע ברנר 60948.

ציון כהן
יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה — שורקות

מה ● מתי ● מה ● מתי ● היכן

טלוויזיה

08.00 טלטקסט – עד כאן – חדשות 08.03 שעת כושר 08.40 בלי סודות – שורוק 2 09.00 אנגלית ה' 09.20 חשבון פשוט ד' – שברים שקולים (כ) 09.55 מאתיים שניות למועצת החלב – דפי מידע – טלטקסט 10.10 אנגלית ד' 10.30 הגיל הרך – רגע עם דודלי – זהירות טונעת אסון 11.00 ערבית מרוכזת (ר"ה) – אלבת (ואל) עתיק 11.15 אנגלית ו' 11.30 ארץ מולדת – כמורות ומים למולדת (כ) 14.00 טלטקסט – עד כאן – חדשות 14.03 שעת כושר 14.18 קסים קסם – שרים ורוחות 14.38 רכבת התפתעות – סרט אנימציה 15.00 גבורת פלפלת – הארנבות העזובות 16.10 קשר משפחתי – עמית כהן הוא נער עיוור הלומד בבית חינוך בירושלים. הוא ומשפחתו משוחחים עם זיוית אברמסון על חייהם 16.50 שעת כושר 18.00 המונדיק בערוץ חמשת המייל – פרק 28: קריאת תיגר 17.00 ערב חדש – מנחה: רפי רשף 17.30 „דובי'כפת לי" – הפרק השביעי: „ראש העיר ליום אחד" פרופ' לביקור מתחפש לילד וגורם לשינויים בתוצאות הבחירות, כדי שיוכל להיות ראש העיר של הילדים 18.00 „הילדים מרחוב דגרסי" – הפרק התשיעי: קרן נאמנה להבטחה – קרן אינה מתעניינת בעניינים ה„בוערים" בכיתתה, כי אם בעניין אחד בלבד: כיצד תשיג כסף לקנות את הגלגיליות שראתה בחלון הראווה 18.30 קיצור החדשות (ערבית) 18.32 סקירת תכניות (ערבית) 18.35 ספורט (ערבית) 19.30 חדשות (ערבית) 20.00 כותרות מבט 20.02 „אלנרו" – שעשוע מוסיקה עם שובבות ומצב רוח משתתפים הפעם: נגנית האורגן אליזבט הולות, להקת פיקוד המרכז, הקריקטוריסט, יוסף בם, הפסנתרנית חרות ישראלי, המנחה יצחק שמעוני, חמישה מתמודדים והתזמורת הסימפונית ירושלים – רשות השידור בניצוחו של יצחק שטיינר 21.00 מבט לחדשות 21.35 „ההנהלה בלחץ" – סדרה קומית אנגלית הפרק האחרון: 22.00 „זה הזמן" – תכנית אירוח שבועית מנחה: רם עברון 22.50 „מיאמי – מחלק מוסר" – שם הפרק: אין יציאה. 23.35 פסוקו של יום חדשות הלילה 19.00 עד סוף – הדייר סטרייטס בהופעה בלונדון (ערוץ 2) 19.40 בלט – „ורח השמש" – (ערוץ 2) 20.00 תעודה – הפירות בחצור בשנת 1965. עם יגאל ידין (ערוץ 2) 20.45 ויראומסף (ערוץ 2).

רדיו

קול המוסיקה

06.02 „צלילי בוקר" 07.09 „בהאזנה נינוחה" 09.00 „קונצרט בוקר" – רספיגי: מחולות עתיקים מס. 11 איבר: קונצ'רטו לחליל ולתזמורת; דבוז'ק: סרנדה לכלי נשיפה; שוסטקוביץ': סונטה לצ'לו ולפסנתר; לונארט לוגרן: סוויטת בלט לכלי נשיפה; גריג: קונצ'רטו בלה מינור לפסנתר ולתזמורת; סיבליוס: סימפוניה מס' 1 במי מינור. 11.57 „פינת השיר" – משירי לאה גולדברג: 12.00 „מן הסרטייה" 13.05 „בהאזנה נינוחה" 16.00 „הסברה מוסיקלית" – „ווצק" של ברג * תכנית מס' 11 (ש"ח). 16.00 „מאולמי הקונצרטים שלנו" – הפילהרמונית. לורין מאזל. הקלטה היכל התרבות 25.11.84. סולו: חיים טאוב; ובר: „אוברון" * פתיחה הינדמית: קונצ'רטו לכנור; סיבליוס: סימפוניה מס' 2. 18.00 „רגש על הביצוע" – על אחת כמה וכמה. 19.00 „בין חברים": מעולם מטעמי המוסיקה: מיצירות: פרוקופייב, מק דאוואל, ברהמס, ביזה שוברט, קלמן וסיבליוס. 20.05 „אינטרלוד" – רצף מוסיקלי. 20.27 „פינת השיר". 20.30 „מאולמי הקונצרטים בעולם" – שנת ליסט ברדיו הונגריה. התז. הסימפונית של רדיו הונגריה * דורטי: קונצ'רטו לפסנתר ותז; ליסט: סימפונית * דנטה: ליסט: 6 שירי מקהלה. 22.30 „פעם ועוד" – קלאס דה פריין * ריסקטוס התז. הפיל. של רדיו הולנד ק. וינטנטרי. 23.00 „בחוזרי יצירות" – הנדל: סוויטות לצ'מבלו: מוצרט: הרביעיות לכלי קשת.

רשת א'

07.30 „רדיקל". 08.05 „הפונה כחוגה". 08.27 משפט דמיאניוק – שידור חי מ„בנייני האומה" בירושלים. 13.05 שירים עבריים. 13.30 חדשות ויומן בצרפתית. 13.45 חדשות ויומן באנגלית. 14.06 „בראש צעיר" – מגזין יומי לילדים ולבני נוער. 15.27 „השכלה וגעת לכל". 15.57 משפט דמיאניוק – שידור חי מ„בנייני האומה" בירושלים. 19.05 „עיונים בפרשת השבוע". 19.30 שירים לעולים. 22.05 „לכל אדם כוכב" – עם האסטרולוג אילן סקר.

רשת ב'

07.00 „הבוקר הזה". 07.55 „ספרות על הגל". 08.05 „עושים עניין" – עם גבי גזית ושלום קיטל. 08.55 „עושים עניין" – עם גבי גזית ושלום קיטל. 09.55 „ספרות על הגל". 09.05 „ביקור בית" – עם חיים קינן. 09.55 „ספרות על הגל". 10.05 „כל צבעי הרשת" – מגזין יומי. 12.10 „אלף־אלף ב„בית" – עם אהוד מנור. 12.55 „ספרות על הגל". 13.05 „בחצי היום" – חדשות וזמונים. 13.55 „ספרות על הגל". 14.05 „לראות או לא לראות" – יומן חדשות לתרבות ולאמנות 14.30 „בת צחוק" – הור והומור. 14.55 „ספרות על הגל". 15.05 „רגעי קסם". 16.05 „שירים ושעורים". 16.55 „ספרות על הגל". 17.05 „יומן כלכלה". 17.30 „על מספרים ואנשים" – מגזין המשק והחברה. 17.55 „ספרות על הגל". 18.05 „שעה חופשית" – מגזין שבועי לענייני חינוך. 18.45 „היום בספורט". 18.55 „ספרות על הגל". 19.00 „היום הזה". 19.35 „דיון ודברים" – מגזין לענייני חוק ומשפט. 19.55 „ספרות על הגל". 20.05 „כולם הזמירות" – מצעד הפזמונים המסורתיים.

22.05 „פינת הנ'או". 23.05 „מעשהי לילה".

גלי צה"ל

08.05 אוניברסיטה משודרת * מדרש ואגדה * סדרי בית הכנסת והדרשה. מרצה: דר' חננאל מאק. 06.30 „פיקוחים עין" – התרבות הראשונות של היום עם בירב אופיר. 07.07 שבע אפס שבע – עם אלכס אנסקי. 08.00 בוקר טוב ישראל – שעת אקטואליה. 09.05 „אלה בוקר" – עם אלי ישראלי. 10.05 „הפסקת 10". 11.05 „נכון לעכשיו" – עם רזי ריכה. 13.05 „מקום טוב באמצע" – עם שמואל שפירא וגבי אלדור. 14.05 „דו רה יומי" – עם רובי לנץ ודני קרפל. 15.05 „מסע הקסם המיסתורי" – „כל מה שאתה זקוק לו זו אהבה". 16.05 ארבע אחרי הצהריים – שעה של שירים עבריים. 16.54 באופן מילולי – פינתו של אבשלום קור. 17.00 „ערב טוב ישראל" – עם דן שילון, יעל דן וגוני סכיה. 18.05 „פסרא וסייסא" – ירחון לענייני ספרות צבאית. 18.45 „משולש" – עיונים יומי בענייני השעה. מנחה: יוסי עוזרד. 18.57 הודעות לחיילים. 19.05 „שירים מכאן" – שירים עבריים עם שירה גרא. 20.05 „פגישה ספרותית" – ראובן מירן בפגישה עם חיילים בבסיס החינוך „שערי אברהם". נש"חו 21.00 מבט לחדשות. 21.30 אוניברסיטה משודרת * מדרש ואגדה. נש"חו 22.05 „על הדבש ועל העוקץ". 23.05 „עשרים וארבעה שעות שהיה" – עם ירון וילנסקי. 23.55 „שירת הצות" – עם המשורר ניסים סהר. 00.08 ציפורי לילה – עם גילת פואג. 02.05 לא רוצים לישון.

05.05 צלילי בוקר. שידורי צה"ל 19.2 05. „רדיו רדיו" – עם יואב קוטנר. 20.05 „סבבבסים" – אינפורמציה, ראיונים, מטוחים רדיו ומוסיקה. 22.05 „על הדבש ועל העוקץ". 23.05 „קול הנ'או הזה".

רשת ג'

06.11 „בחורה לאוויר" – להיטים ותיקים. 07.07 „שיר בבוקר בבוקר" 09.05 „מה, כבר תשע?" 10.05 „שבעים מי יודע". 11.05 „אהבה יומיומית". 12.05 „רק מוסיקה". 13.05 „רק בימי חול". 14.06 „זמרון חורר". 15.05 „חריגים, חריש ובחודשיים" 16.5 „הצגה יומית" 18.06 „היה היה" מצעד פזמוני העבר. 20.05 „לי ולך" – שיר וברכה. 21.05 „קצת אחרת" – פופ מתקדם – עם אורלי מורג. 23.05 „הלילה הוא שירים".

קולנוע

תל־אביב

9.10 .7.15 .4.10
אבתרי: מחוץ לתחום 9.40 .7.15 .5
אוהלי: ילדים חורגים לאלוהים 9.30 .7.15 .1
בן־יהודה: זכרונות מיבדה הקרב 9.30 .7.15 .5
גת: סיפור מהחיים 9.15 .6.15 .1.15
גורדון: נישואיה של מריה בראון 9.30 .7.00
דקל: קרוקודיל דנדי 9.10 .7.15 .5
דרייב אין: קווטרמן 7.10
חוד: קווטרמן 9.10 .7.15 .5
לימור חדש: פלאטון 9.10 .7.15 .4.10
מוזיאון ת"א: מותו של סוכן 9.10 .7.30
סינמה 1: מעבר לשיא 9.10 .7.15 .5
סינמה 2: זכרונות אהבה מפירנצה 9.10 .7.15 .5
פאר: ימים של תהילה 9.10 .7.30 .5
פארים: בטי בלו 9.10 .7.15 .2 .12
ברוך דרומה 23.00
רב־חן:
חן 1: בי"ס למעבר אזרחי 9.10 .7.10 .5
חן 2: חנות קטנה ומטריפה 9.45 .7.25 .5
חן 3: אני והחברה 9.45 .7.40 .5
חן 4: אנשי הפח 9.45 .7.40 .5 .2 .11
חן 5: אל תקרא לי לבן 9.45 .7.40 .5 .2 .11
שחף: ימי הרדיו 9.30 .7.00 .4.30
תל־אביב: הפטריוט 9.30 .7.15 .5
תכלת: החנות מעבר לפינה 9.35 .7.00 .4.30

רמת־גן

אואזיס: בנקו 9.30 .6.40 .4
לילי: שבוע עדין 9.10 .7.15
ארמון: בי"ס למעבר אזרחי 9.45 .7.10 .5
רב־חן:
גן 1: קרוקודיל דנדי 9.40 .7.20 .5
גן 2: מעשה פראי 9.40 .7.20 .5
גן 3: אני והחברה 9.40 .7.30 .5
גן 4: חנות קטנה ומטריפה 9.15 .6.15

ירושלים

אדיסון: מעבר לשיא 9.10 .7.15 .4.10
אורנע: בי"ס למעבר אזרחי 9.15 .4.10
בית אגרון:
העכבר שאנג 22.00
העוקץ 24.00
כסית: שם הוורד 9.30 .7.00 .4.00
ארנגיל: הרומן של באוקספורד 9.15 .7 .4.10
מיטשל: ילדים חורגים לאלוהים 9.00 .7.00
כמור: קריאת העורב 9.10 .7.00
הבירה: סיפורים שסיפרתי לאמא 9.15 .7.15 .4.30
אורין:
אור 1: רמון חי 9 .6.10 .4
אור 2: מעשה פראי 9.00 .7.00 .4.30
אור 4: בטי בלו 9.00 .6.30
אור 5: ללא רחמים 9.00 .7.00 .4.30
עדן: שמחי ברו למורה 9.00 .7.00 .4.30
תיאטרון ירושלים: פלו 21.45 .18.45

חיפה

אירה: פיטע מוכבל וילדה קטנה 9.15 .7.00 .4.10
חן: קרוקודיל דנדי 9.00 .6.45 .4.30
עצמון 1: ימי הרדיו 9.15 .7.00 .4.30
עצמון 2: שיחות בלוכלוכות 9.10 .7.15 .4.45
עצמון 3: מעבר לשיא 9.15 .7.00 .4.30
פאר: בי"ס למעבר אזרחי 9.15 .7.00 .4.30
רון: הוודינו 9.00 .6.30 .4
אסנה: כיר וננגי 9.15 .7.00 .4.30
אילה: שם הורד 9.15 .6.45
קרן אור המהודר: נערת ליווי 9.15 .7.00

נתניה

שירין: בי"ס למעבר אזרחי 9.15 .7 .5
סבירון: כולם נפלו על הראש 9.15 .7 .5

חולון

מגדל: ילדים חורגים לאלוהים 9.30 .7.15 .5
מגדל: בי"ס למעבר אזרחי 9.00 .6.00
ארמון: הבוקר שאחרי 9.30 .7.10 .5

בת־ים

עצמאות: ילדים חורגים לאלוהים 9.10 .7.15 .5

הרצליה

היכל: טיפול נמרץ 9.30 .7.15 .5.00
מלון דניאל — האודיטוריום: הפורדת 21.10 .19.15

באר־שבע

חן: שמחי ברו למורה 9.10 .7.10 .4.10

פתח־תקוה

היכל 1: ימי הרדיו 9.10 .7.15 .5
היכל 2: ילדים חורגים לאלוהים 9.10 .7.15 .5
היכל 3: קווטרמן 9.10 .7.15 .5

עפולה

מושתרון: ג'ק פלאש 8.10

רעננה

אירות: מעבר לשיא 9.00 .7 .4.10

גבעתיים

הדר: ילדים חורגים לאלוהים 9.10 .7.15 .4.10

ראשון־לציון

רון 1: קווטרמן 9.10 .7.15 .4.30
רון 2: בקצב הבצען 9.30 .7.15 .4.30

עכו

אודיטוריום: מעבר לשיא 6.00

כפר־סבא

בית בילו הפרטוקול הרביעי 10.00 .8.00

תיאטרון

צוותא
לתרבות מתקדמת
יום ב' 22.6 בשעה 16.30
אפוקליפסה משיחית
פרופ' משה אידל על פרספקטיביות במשיחיות
בשעה 21.00
באלדי אוליאר, אהרל'ה קנוננסקי – 'מפגש'

הבימה
התיאטרון הלאומי
הערב יום ב', 22.6
אילוף הסוררת: 18.00 21.00
חדוד וניה: 20.30
חקונטרבס – בימרתף: 20.30
מידלה אפרת —
בתיאטרון חיפה: 20.30

שרותים ● עזרה ● תחבורה

תורנות בתי־מרקחת

בת־ים
מור — הכובה רייס 20.

חולון
אהרון — הופיין 32.

ירושלים
רמות אלון — ג. בבחורי רמות.

נתניה
קופ"ח מאוחדת — הרב קוק 13.

פתח־תקוה
קופ"ח כללית — חיים עוזר.

רמת־גן
השרון — שד' ירושלים 31.

תל־אביב
לב העיר — אחד העם 69.
קופ"ח כללית — אבטטרום 7.

חיפה
יבנה — אבן סינא 1.

רחובות
כללית — בני משה.

רעננה־כ"ס
הדר — הבונים 12, רמת השרון.

תורנות בתי־חולים

תל־אביב והמרכז

● בית החולים ע"ש שיבא תל־השומר — כל המחלקות — כל השבוע.
● בית החולים בילינסון, פתח־תקוה — כל המחלקות — כל השבוע.
● בית החולים ע"ש רוקח תל־אביב — בימים ב', ד', ו' — כירורגיה ופנימית, ילדים — כל השבוע.
● בית החולים איכילוב, תל־אביב — בימים א', ג', ה' שבת — כירורגיה ופנימית.
● בית החולים וולפסון, חולון — כל המחלקות — כל השבוע.
● בית החולים אסף הרופא — כל המחלקות — כל השבוע.

נתניה

● בי"ח לניאדו נמצא בתורנות למקרים דחופים — כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים

ביקור חולים — ילדים, הדסה ע"כ — כירורגית, אורטופדיה, א.א.ג. שערי צדק — עיניים, פנימית. משגב לדך — נשים.

מוקד קופ"ח כללית

המוקד יספק מידע טלפוני בימים א'-ה' בין 08.00-20.00, בימי ו' 08.00-15.00. טלפונים: 03־433500 ,03־433100.

יד ביד — אוזן קשבת בטלפון לילד ולנוער — קו לנוער במצוקה
ירושלים — 02־241354
ת"א — 03־226027 (24 שעות)
חיפה — 04־229488 (11.00־20.00)
גליל מערבי — 04־922222

קו פתוח להורים במצוקה
בימי ב' ו־ה' — טל. 222703.

„קו פתוח" — אוזן קשבת לילדים ובני־נוער (24 שעות) 03־221080

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשיניים שליד ההסת' לרפואת שיניים בישראל

בתל־אביב — בימים א'—ה' בין השעות: 21.00—23.00, בלילות שבת וערבי חג בין השעות: 24.00—18.00, בשבתות ובחגים בין השעות: 15.00—21.00.
הכתובת: רח' ברקוכבא 49, טל' 284649.
בחיפה: רחוב הגפן 26, קומה ג', טל' 523566. פתוחה מדי יום ביומו, כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00 בערב.

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה

המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 24.00-9.00. אחרי חצות בתאום טלפוני בלבד.
דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד המעברים) קומה א', טל: 03־285922, 294869.

מרכז סיוע לקורבנות אונס

לרעננה ואזור השרון, טל' 052־32452 בימים א'—ה' בשעות 17.00—21.00.

עזרה ראשונה נפשית

ער"ן ירושלים — טל' 02־227171
ער"ן תל־אביב — טל' 03־5461111
ער"ן ילדים ונוער, ת"א — טל' 03־261111
ער"ן חיפה — טל' 04־672222
ער"ן באר־שבע — טל' 057־418111
ער"ן נתניה — טל' 053־35316

סילוק מטרדים

מוקד עת"א למקרים דחופים — טל' 106.

מד"א

ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101. רמת־גן, בני־ברק, גבעתיים — טל' 781111; לוד/רמלה — 101, טל' 08־221022; עפולה — טל' 065־93334; טבעון — 101; טלפון נהריה — 04־931401, נהריה — טל' 04־923333; בת־ים — טל' 5511111. באר־שבע — טל' 057־74767.

משטרה

ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקוה — טל' 100. באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת — טל' 100. אילת — 244; חדרה — 22444.

רכבות

מירושלים לבני־ברק וחיפה:
בימים א'־ה': 16.00
בימי ו' וערבי חג: 11.30

מחיפה לבני־ברק וירושלים
א'־ו': 7.00

מתל־אביב לחיפה:
בימים א'־ה': 6.00, 7.00, 8.00, 8.16, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00.

מתל־אביב לנהריה:
בימים א'־ה': 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00.

מחיפה, בת־גלים, לתל־אביב:
בימים א'־ה': 6.00, 6.30, 7.10, 6.30, 10.00, 11.05, 12.30, 13.10, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 19.10.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 6.30, 7.30, 8.10, 10.00, 11.10, 12.10, 13.30, 14.30.

מנהריה לחיפה ולתל־אביב:
בימים א'־ה': 6.30, 9.05, 10.40, 14.55, 16.13, 18.58.
בימי ו' וערבי חג: 9.05, 10.35.

* הרכבת תופעל בימי א' בשבוע ויום אחרי חג בלבד.

טלקס

• מכחישים הקמת שכונת וילות על שטח „אתא"

יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ובנייה בקרית־אתא, שלמה אייזנברג, אמר אתמול, כי לוועדה לא הוגשו כל תוכניות לבניית שכונת וילות על מאה הדונמים עליהם עומד היום בית־החרושת „אתא".

אייזנברג הגיב בכך על פרסומים לפיהם אישרה עיריית קריית־אתא תוכניות לבניית וילות וקוטג'ים על שטח של מאה דונם עליו ממוקמים כיום מבנה התעשיה של מפעל „אתא", על־ידי קבלן מאיזור הקריות.

אייזנברג אמר לכתבנו, כי לוועדה לא הוגשה שום תוכנית כזו וגם אם תוגש היא לא תאושר במידה והמאמצים לשיקום המפעל יוכתרו בהצלחה.

יואב אביב

• מבוא חמה תובע את „מקורות"

קיבוץ מבוא חמה תובע מ„מקורות" 66 אלף ש"ח. בכתב־התביעה נאמר, כי חברת „מקורות" הפקיעה בריכת דגים של המשק לצורך הקמת מכון שאיבה והתחייבה לפצות את הקיבוץ על ההפסדים שנגרמו לו בשל כך.

למרות כל האישורים שהמציא הקיבוץ על ההפסדים שנגרמו לו סירבה „מקורות" לפצותו כפי שסוכם.

טרם הוגש כתב־הגנה על תביעה זו.

שלמה גלזר

• צפוייה עלייה בתיירות לאילת

התאחדות המלונות מוסרת, כי בעונת החורף הקרובה, המתחילה באוקטובר 1987, צפויה עליה בכ־20 אחוז בתיירות טיסות שכר המגיעות לאילת.

נתונים אלה סותרים ידיעות בדבר נטישת אילת ע"י חברות תעופה המפעילות טיסות צ'רטר. שתי חברות שחדלו לטוס לאילת, „סוטאייר" ו„טוריסקופ" לא ניצלו את מיכסת המקומות שהובטחה להם.

נמסר, כי צפוי גידול במספר הטיסות מסקנדינביה ומבריטניה.

יוסף שמי

• מחשב מודולרי לקיבוצים

בית התוכנה „אשרז" מציעה לקיבוצים מערכת חדשה הבנויה בצורת מודולרית לניהול ענפי החקלאות והתעשייה ולטיפול בתקציב האישי של החברים.

כל המיחשוב ייעשה תחת קורת גג של בית תוכנה אחד, אמרה ליאורה כץ מחברת „אשרז". היא הוסיפה, כי אין צורך במיומנות מיוחדת כדי להפעיל את המערכת.

למערכת „אש־קיבוץ" 4 יחידות. 2 מטפלות בפעילות הכלכלית, אחת בניהול המפעל, תחנת הדלק, בית הארחה או בריכת שחיה ואחת בפעילות החברתית והצרכנית המיוחדת לקיבוץ, כמו התקציב האישי של החברים.

יוסף שמי

שערי מטבע־חוץ בנק הפועלים — 19.6.87

		בנקנוטים		העברות והמחאות		שערים
	יחידה	קניה	מכירה	קניה	מכירה	יציגים
סל מטבעות	1	—	—	1.6686	1.6893	1.6781
דולר אמריקני	1	1.56	1.63	1.5921	1.6119	1.6020
מרק גרמני	1	0.86	0.90	0.8745	0.8854	0.8789
לירה סטרלינג	1	2.56	2.68	2.6030	2.6355	2.6145
פרנק צרפתי	1	0.25	0.27	0.2613	0.2646	0.2631
ין יפני	100	1.08	1.14	1.1033	1.1171	1.1083
גילדן הולנדי	1	0.76	0.80	0.7763	0.7860	0.7801
פרנק שוויצרי	1	1.03	1.08	1.0537	1.0668	1.0587
כתר שבדי	1	0.25	0.26	0.2507	0.2538	0.2522
כתר נורווגי	1	0.23	0.24	0.2377	0.2406	0.2392
כתר דני	1	0.23	0.24	0.2325	0.2354	0.2338
מרק פיני	1	0.35	0.37	0.3601	0.6346	0.3621
דולר קנדי	1	1.17	1.22	1.1879	1.2027	1.1953
דולר אוסטרלי	1	1.11	1.19	1.1474	1.1617	1.1565
ראנד דר' אפריקני	1	0.47	0.80	0.7897	0.7995	0.7947
פרנק בלגי	10	0.41	0.44	0.4220	0.4272	0.4240
שילינג אוסטרי	10	1.22	1.28	1.2409	1.2564	1.2508
לירה איטלקית	1,000	1.18	1.26	1.2089	1.2239	1.2148

רפי לוי „מזמר" במשפטו:

דיין קיבל עתיקות וקולק לחץ לתת רשיונות בנייה

שמם של משה דיין ז"ל, טדי קולק ראש עיריית ירושלים ואליאס פריג' ראש עיריית בית־לחם הוזכרו פעמים רבות במהלך עדותו של רפי לוי, מי שהיה ממונה על מחוז ירושלים מטעם משרד־הפנים. רפי לוי עלה אתמול על דוכן העדים במהלך משפטו הנערך בבית־המשפט המחוזי בירושלים.

רפי לוי מואשם ב־11 סעיפי אישום של ניצול מעמדו, לקיחת שוחד, הפרת אמונים, עסקות במט"ח ללא היתר ושיבוש הליכי חקירה.

במהלך עדותו טען רפי לוי, כי משה דיין ז"ל יצר קשר עם משפחת קנדו מבית־לחם, לאחר שזו העבירה לאחר מלחמת ששת הימים קטעים מהמגילות הגנוזות לידי ישראל. הוא אמר, כי משה דיין נהג לקבל פריטים ארכאולוגיים כמתנות ממשפחת קנדו.

במשך שעות ארוכות עמד רפי לוי על דוכן העדים ואמר, כי במקרה אחד הגיע דיין בלווייתו לחנותם של בני משפחת קנדו בבית־לחם, הצביע על שני כדים ואמר: „אחד מהם בשבילך והשני בשבילי. אני סירבתי לקבל את הכד שעליו הצביע דיין", סיפר רפי לוי בעדותו.

הוא אמר, כי את תעודות המעבר החופשי בגשרי הירדן, אותן העניק לבני המשפחה עשה כדין. מאחר והם נמנו על ראשי העדה הנוצרית בבית־לחם. הוא אמר, כי העניק להם תעודות, לא משום קשריו ההדוקים עמם, אלא משום שעמדו בקריטריונים. כמו כן אמר, כי העניק רשיון־נשק לאחד מבני המשפחה, מאחר ועמד באמת־המידה של היותו תושב ירושלים.

רפי לוי טען בעדותו, כי טדי קולק ואליאס פרג' הפעילו עליו לחצים כדי שיעניק רשיונות בנייה לבני משפחת קנדו מבית־לחם, למרות שהתכוונו לבנות באיזור האתר הארכאולוגי בו מצוייה אמת המים העתיקה בירושלים.

רפי לוי סיפר על קשריו עם הכומר המכונה „כומר א'" ואמר, כי קידומו של כומר זה בכנסיה „לא היה עסק פרטי שלי, היה לכל הגורמים עניין בקידומו". הוא אמר, כי לא קיבל ממנו שום דבר חריג וכאשר הביא לו דברים, קיבל הכומר המכונה „א'" תשלום על דברים אלה. (עתי"ם)

הוארך מעצר דוד סויסה — חשוד בעשרות התפרצויות

מאת זהבה מרום, כתבת „על המשמר"

דוד סויסה ממזכרת בתיה, בנו של נציב שירות בתי־הסוהר לשעבר רפי סויסה, נעצר אתמול לחמישה ימים בבית־משפט השלום ברחובות בחשד בהתפרצויות ברחובות.

בא־כוח המשטרה, רס"ר דוד סולומון, טען, כי ב־26 בפברואר השנה פרץ דוד סויסה לדירה ברחובות והופתע על־ידי בעלת הבית. הוא נאבק עימה, גרר אותה לפתח הדלת ובעט בה וברח מבלי לגנוב דבר.

בעקבות תלונת האשה הורכב קלסתרון הדומה לחשוד אולם במסדר תמונות לא הצליחה האשה לזהותו בוודאות.

רס"ר סלומו אמר, כי סויסה חשוד במעורבות בעוד 40 התפרצויות דומות.

סויסה נעצר ביום ו' אחרי שעמד במסדר זיהוי והאשה זיהתה אותו. בחיפוש שנערך בביתו החרימה המשטרה רכוש ותכשיטים החשודים כגנובים.

מכחיש החשדות

עו"ד חיים משגב, המייצג את החשוד, טען בפני השופט שלא ייתכן שדוד סויסה ביצע מעשים אלה. מדובר באותם הימים שבהם נולד בנו, וכעבור 4 ימים אחר ההתפרצות לדירה התפרסמה תמונתו של סויסה בעתון, עם תמונות מברית המילה. „איך זה שהמתלוננת לא זיהתה אותו או"? היקשה עורך־הדין.

הוא הוסיף, כי בידי המשפחה קבלות המוכיחות שבעת שבוצעה הפריצה ערך החשוד מסע קניות עם אשתו. את הרכוש שנמצא בביתו הסביר עורך דין משגב בכך שאביו של החשוד פתח לו חנות לשעונים ומתנות על מנת לשקמו.

השופט ישעיה ניסים אמר, שלמשטרה יש כפי הנראה „יותר מקצה חוט" ויש לאפשר המשך החקירה. הוא ציווה לעצרו ל־5 ימים נוספים.

האב רפי סויסה, שהיה בבית המשפט ועקב בדאגה אחרי הדיון אמר, כי זו הפעם הרביעית שעוצרים את בנו והוא מקווה שיזכה גם הפעם כי הוא חף מפשע. הוא דחה את הצעת הסניגור להגיש ערעור לבית־המשפט המחוזי על מעצר בנו.

כזכור, ריצה דוד סויסה מאסר על עבירות סמים בכלא הצרפתי ואביו פעל רבות כדי לשחררו.

גיתית איזראלוב „הסתבכה" ונמנעה מלהשיב לשאלות

גיתית איזראלוב, המואשמת ברצח בעלה יוסף על־ידי הטבעתו באגם בפארק הירקון „הסתבכה" אתמול בתשובותיה לתובע עו"ד אברהם טל בחקירתה הנגדית ולא השיבה לשאלות רבות שהציגו לה השופטים.

היא נשאלה אם סיפרה למישהו על כך שבעלה היה חייב לה, לטענתה, 8,000 דולר שהוא הוציא ממכונת הכביסה בדירתם, בתוכה החביאה את הכסף.

היא אמרה שלא סיפרה על כך לאיש. היא לא סיפרה לבעלה שהחביאה את הכסף במכונת הכביסה. בעלה החזיר לה לטענתה 1000 דולר בשקלים בעת שנפגשה עמו במלון „הילטון" בלילה בו נרצח, בין ה־25 ל־26 בינואר 1986.

היא סיפרה בחקירתה הראשית שמכרה את דירתה ברמת אביבים באוגוסט 1985 וקיבלה תמורתה 70,000 דולר.

היכן הכסף? נשאלה. ותשובתה היתה: „אינני זוכרת בדיוק". לאחר מכן אמרה שחלק מן הכסף היה מחוץ לבית וחלקו בבנק.

השופט צבי הכהן: כמה היה בבנק? הנאשמת לא השיבה.

היא נשאלה כיצד ידעה כשבאה לארץ ב־25 בינואר 1986 שיהיו לחבריה דולרים בשבילה. היא אמרה כי ידעה שהכסף היה מוכן, והוסיפה שנסעה מלונדון לפאריס ואח"כ לישראל.

השופטת חנה אבנור: למה לא חזרת לארץ מלונדון. למה נסעת קודם לפאריס?

הערה: היה לי שם חבר.

ש.: או למה לקחת את הילדה? בתשובותיה על שאלה זו ואחרות הסתבכה הנאשמת ופתחה בסיפור ארוך כיצד חשבה תחילה לחזור לישראל עם הילדה, אבל בפאריס התחרטה והחליטה לנסוע לבדה ורק להביא 17,500 דולר מן החברים שלה בת"א ולחזור מיד לפאריס.

השופטת: אל תספרי לנו סיפורים. אם אינך מוכנה להשיב, תאמרי לנו. הימנעות מתשובה מהווה אף היא תשובה.

הנאשמת הוסיפה וטענה כי נוכחה לדעת שלא כדאי לה לחזור ולכן רק באה לשהייה קצרה כדי לקבל הכסף.

(עתי"ם)

בפלילים

שוחרר קצין המשטרה החשוד בניהול בית בושת

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר"

קצין המתקנים של משטרת מרחב חיפה, פקד לב מינץ, החשוד בניהול בית בושת במסווה של מכון עיסוי, שוחרר אתמול בערבות בתום חקירתו.

פקד מינץ נעצר בשבוע שעבר ע"י המשטרה לאחר פעולות עיקוב ובילוש כחשוד בניהול בית בושת במסווה של מכון עיסוי בשם „רומי" ברחוב ארלוזורוב בחיפה. יחד עימו נעצרו בוריס בסלמן ומרינה אוסטרובר מקרית־ים החשודים אף הם בניהול בית הבושת.

בא־כוח המשטרה טען בבית־המשפט, כי חקירת שלושת החשודים הסתיימה ואין למשטרה התנגדות לשיחרורם בערבות.

שופט השלום כאמל חיר הורה על שיחרורם בערבות של 15 אלף ש"ח כל אחד.

ארבע צעירות החשודות במתן שירותי מין במכון העיסוי שוחררו בערבות בסוף השבוע שעבר.

כזכור, פוטר פקד מינץ משירותו במשטרה לאחר מעצרו. לכתבנו נודע ממקורות בכירים במשטרה כי בידיה ראיות כבדות לכאורה נגד פקד מינץ.

קפצה מקומה שנייה מאימת סכין מאהבה

תושב נצרת (40), נעצר ע"י משטרת זבולון כחשוד בדקירת הידועה בציבור שלו, שנאלצה לקפוץ מדירתה ואושפזה בבי"ח.

במוצאי שבת, סמוך לחצות שמעו דיירי שכונת צור־שלום בקריית־ביאליק קריאות לעזרה הבוקעות מדירה ברחוב בורלא 3. למקום הגיעו אמבולנס של מד"א והמשטרה. הם מצאו את אחת מדיירות הבית, אשה בת 36, כשהיא מוטלת בחצר הבית שותתת דם. האשה אושפזה בבית־החולים רמב"ם בחיפה.

חקירת המשטרה העלתה את החשד כי הגבר, תושב נצרת, דקר את האשה על רקע סכסוך ביניהם והיא קפצה מחלון דירתה בקומה השנייה. החשוד נכלא לחקירה ויובא היום בפני שופט שלום בחיפה.

(עתי"ם)

לאריה אסתר ובני המשפחה

אתכם באבלכם הכבד במות

חיה

קיבוץ רשפים

לבני ומשפחתו

אתכם באבלכם במות האם

עדה לוסטמן

בית מצר

אנו משתתפים באבלו של חברנו

עמיאל

במות עליו אמו

עדה לוסטמן

בית המעפיל

למשפחת ליטבק ולקיבוץ רשפים

למושב חינוכי גלבוע

המומים וכואבים בכאבכם בהלקח

עדי

קיבוץ ניר דוד תל־עמל

למשפחת ליטבק

בקיבוץ רשפים

משתתפים בצערכם־צערנו

עם מותו ללא עת של

עדי

קבוצת „חבצלת"

וקיבוץ בית אלפא

למשפחה ולקיבוץ מענית

אתכם באבלכם

במות

יצחק פרלמן

בית מצר

המומים וכואבים

על מותו ללא עת של חברנו

שמעון (סטיוארט) מן

שנספה בתאונת דרכים

משתתפים בצערם של

ההורים בניכר ושושנה ברוך והמשפחה

בית עברון

בעקבות המלצת היועץ המשפטי לממשלה

שריר יודיע כנראה היום על החלטתו להסגיר את נקש

חריש: אין כל עילה לאי־מתן צו ההסגרה

מאת כתב „על המשמר" לענייני משפט

שר־המשפטים אברהם שריר עשוי להודיע כבר היום על החלטתו בעניין הסגרתו של וויליאם נקש לצרפת. אתמול סירב שריר להתייחס לנושא זה וציין כי הוא מעיין בחוות דעתו של היועץ המשפטי לממשלה.

גורמים משפטיים אמרו אמש, כי להערכתם שר־המשפטים לא יוכל עתה לקבל כל החלטה אחרת, אלא להסגיר את נקש. זאת משום שגם היועץ המשפטי לממשלה, גם פרקליט המדינה וגם צוות של משפטנים בראשות המנכ"ל חיים קלוגמן המליצו להסגיר את נקש לצרפת.

היועץ המשפטי לממשלה יוסף חריש ופרקליט המדינה יונה בלטמן קראו לשר שריר להפעיל במהירות את סמכותו לפי סעיף 18 לחוק ההסגרה ולהורות על הסגרתו של נקש לצרפת.

במכתב ששיגר חריש לשריר הוא מדגיש, כי אחרי שעיין בדו"ח הצוות בראשות מנכ"ל משרד־המשפטים, שבדק את הטענות בדבר חשש לחייו של נקש אם יוסגר לצרפת, הוא סבור שממצאיו של הצוות הם „שקולים, ברורים ומאוזנים".

היועץ המשפטי מוסיף, כי „מכיוון שכך ומכיוון שהיסוסים לגבי הסגרתו נבעו מן הסכנה שנשקפת לנקש בכלא הצרפתי אם יוסגר, הרי מתחייב מדו"ח הצוות כי בטלה כל עילה לאי־מתן צו ההסגרה ועליך ללמוד ולהפעיל במהרה את סמכותך ולהורות על הסגרת האיש".

רינה נקש, רעייתו של וויליאם נקש, פתחה אתמול בשביתה ליד משרד־המשפטים. במברק ששיגרה אל השר שריר היא קוראת לו לשפוט את בעלה בארץ. לדבריה הצוות שמינה שר המשפטים התעלם מהראיות המצביעות על הסכנה המוחשית הצפויה לנקש בכלא הצרפתי אם יוסגר.

תל־אביב טובעת באשפה

תמונת מצב הזבל בטיילת בתל־אביב. (צילום: יעקב שאלתיאל)

ערימות אשפה ומצבורי גרוטאות, המהווים חגיגה לחתולים ולאקרובטים מבין הולכי הרגל וחוויה פחות נעימה לאוהבי הנקיון והסדר — כך נראו אתמול רחובות תל־אביב, עקב עיצומיהם של נהגי מחלקת התברואה.

העיצומים הננקטים זה היום החמישי החלו לתת אותותיהם, והם מורגשים בכל פינה בעיר. ברחובות קטנים כגדולים, פנימיים ומרכזיים.

פחי האשפה, שעלו זה מכבר על גדותיהם, החלו ברובם להישפך על תכולתם על גבי המידרכות. לידם מוטלים ארגזי קרטון ושקיות ניילון שמולאו באשפה, בהעדר מקום בפחים התיקניים. האשפה המתגוללת ברחובות ונשפכת על המדרכות, חורגת לעתים ונערמת אף בשפת המידרכות לצידי הכביש.

מסתבר, כי אם יכלו סנדלי הדנוור למכוניות, לא יכול איש לאשפה. וכך נאלץ הולך הרגל לפלס את דרכו בהליכה בזיגזג. מכוניות רבות נאלצות לוותר על מקום חניה אידיאלי, שכן בלית ברירה תפסו את מקומם ערימות האשפה. ועל כל אלה מפקחים — חוגגים — החתולים ועמיתיהם הזבובים.

(עתי"ם)

תינוק, נערה, צעיר וקשישה נהרגו בתאונות

ארבעה בני־אדם נהרגו בתאונות דרכים שארעו אתמול ובמוצאי־שבת בכבישי הארץ.

תינוק בן שנתיים וחצי, ישראל טהר, נדרס למוות אתמול בחצור הגלילית. רכב פרטי פגע בו ברחוב מעלה זיתים. אנשי מגן דוד אדום הגישו לו טיפול ראשוני והוא נפטר בדרכו לבית־החולים. המשטרה עצרה את הדורס לחקירה.

רונה כהן בת 12 מהרצליה נהרגה וחברתה רותם פילו בת 12 מבני־ברק נפצעה קשה בעת שחצו במוצאי־שבת את הכביש בדרך הרצליה פינת רחוב ששת הימים ברמת־גן.

טנדר מסוג פג'ו שנסע מכיוון רחוב מודיעין לדרך הרצליה, פגע בשתי הולכות הרגל שחצו את הכביש משמאל לימין — לא במעבר חציה, תוך שהן מפלסות את דרכן בין כלי רכב שעמדו ברמזור אדום.

נהג הטנדר נעצר ושוחרר בתום החקירה.

יוסף לנצמן בן 29 מתל־אביב נהרג אתמול בבוקר בהתנגשות בין מכוניתו לבין אוטובוס בצומת רעננה.

שני מדריכי עזרה ראשונה של מגן דוד אדום שהיו בדרכם לצפון הארץ, להנחות קורס עזרה ראשונה, הזדרזו לבצע בפצוע טיפול החייאה בעת שהיה לכוד ברכבו, עד לבואם של אנשי הנט"ן. האיש הועבר במצב קשה לבית־חולים מאיר בכפר־סבא וכעבור כמה שעות מת מפצעיו.

אישה בת 60 נהרגה אתמול אחה"צ לאחר שנפגעה על־ידי מכונית בעת שעברה במעבר־חצייה בפתח־תקווה.

האישה חצתה את הכביש ברחוב זרובבל 5 ונפגעה אנושות על־ידי מכונית פרטית. ניידת טיפול נמרץ של מד"א שהוזעקה למקום ביצעה החייאה באשה, אך כעבור שעה מתה מפצעיה בבית החולים השרון בפתח־תקווה. (עתי"ם)

מחסור בנהגי אמבולנס במגן־דוד־אדום בת"א

מאת חיה יוסף, כתבת „על המשמר"

סניף מגן־דוד־אדום בתל־אביב מבקש נהגי אמבולנסים מתנדבים. בכל הגוף מופעלים 11 אמבולנסים בלבד (במקום 16, שעבדו עד כה). הנהגים עובדים תחת עומס העבודה ואינם מסוגלים לאייש את האמבולנסים גם במשמרות ובחגים, חמור במיוחד המצב בלילות, כי לעתים אין אף נהג אחד תורן.

אנשי מד"א טוענים, כי דרושים לפחות שלושה נהגים ללילה לאמבולנסים של טיפול נמרץ. אך למד"א אין כל אפשרות לשכור נהגים תמורת שכר והאמת היא שאין היענות מצד נהגים מקצועיים לעבוד בשכר כה נמוך, כפי שנהוג באגודה.

מגן־דוד־אדום בת"א מחפש איפוא נהגים מתנדבים לעבודת לילה באמבולנסים לטיפול נמרץ. מתאימים נהגים בעלי ותק ונסיון נהיגה של 3 שנים על משאית או 5 שנים ברכב פרטי. עדיפים נהגים ששירתו בצה"ל כנהגים קרביים. המתנדבים (גם מתנדבות) יעברו הכשרה מיוחדת, הכוללת החייאה ועזרה ראשונה, לקבלת רשיון נהיגה באמבולנס.

המעוניינים מתבקשים לפנות למגן־דוד־אדום תל־אביב, טל' 336222.

בחינת הבגרות באנגלית תשודר היום כמתוכנן

מנכ"ל משרד־החינוך־והתרבות ד"ר שמשון שושני, הודיע אמש, כי הקטע בבחינת הבגרות באנגלית העוסק ב„הבנת הנשמע" ישודר היום בשעה 10 לפני הצהריים ברשת ב' ב„קול ישראל" כפי שתוכנן תחילה וזאת למרות השבתת השידורים.

המנכ"ל פנה ליו"ר המחלקה לאיגוד מקצועי בהסתדרות, חיים הברפלד, ולמנכ"ל רשות השידור, אורי פורת, וביקשם לשדר את הקטע בבחינה, כמתוכנן, כדי לא לפגוע בעשרות אלפי התלמידים האמורים לגשת לבחינה. הברפלד ופורת נענו מייד לפניית שושני.

בעקבות זאת הודיע המנכ"ל כי כל ההודעות הקודמות של המשרד בעניין זה מבוטלות וכי הבחינה, שחלקה ישודר ברדיו, תתקיים ללא כל שינויים. (שעי"ת)

עלי חיידר — ראש האגף לחינוך ערבי

מאת יצחק שור, כתבנו לענייני חינוך

החל מהיום יעמוד ערבי בראש האגף לחינוך ותרבות הערבים.

השר יצחק נבון יקיים היום טקס חילופי תפקידים עם פרישתו של המנהל היוצא, עמנואל קופלביץ, והמנהל הנכנס עלי חיידר.

המנהל החדש זכה בתפקידו במכרז, לאחר שמילא תפקיד של סגן במשך שנים רבות. עלי חיידר הוא מורה מנהל ומפקח ותיק במערכת החינוך. הוא למד בבית־הספר לחינוך של האוניברסיטה העברית והוא מקובל על המורים הערביים כבעל מקצוע מעולה ועל משרד החינוך כאיש אמין.

המשטרה תמשיך בתוכניות „בשידור חוקר" בטלוויזיה

המשטרה החליטה להמשיך בתוכנית „בשידור חוקר" בטלוויזיה, אך עם זאת יבוצעו בתוכנית שינויים אחדים.

עד כה פוענחו חמישה מיקרים שהוצגו בתוכנית בעזרת מידע שהגיע מהציבור בעקבות שידור התוכנית.

פרטים אלה מסר מנכ"ל משרד המשטרה, גד אבנר, במסיבת עיתונאים בירושלים. הוא אמר עוד, כי במקרים אחרים שהוצגו, הגיע מידע שקידם את החקירה בצורה משמעותית.

אבנר מסר על סקר שנערך בקרב הציבור בעקבות התוכנית. מהסקר עולה, כי הציבור רואה בתוכנית תרומה לא רק בגילוי עבריינים, אלא גם בהגברת שיתוף הפעולה של הקהילה עם המשטרה והגברת המודעות שלה לעבודות המשטרה.

מהסקר עולה עוד, כי 96 אחוזים מהנישאלים סבורים שהתוכנית תורמת להגברת שיתוף הפעולה בין המשטרה לציבור. כמו כן סבורים כ־80 אחוזים מהציבור, כי התוכנית מסייעת להימנע מקורבנות בעתיד. (עתי"ם)

האוצר ידרוש להעניק עדיפות לטיפול בעקרות

בתום פגישה בין שרי האוצר והעבודה הטיל משה נסים על עובדי משרדו את המשימה לתבוע ממשרד הבריאות ומקופות־החולים כי יתנו עדיפות גדולה לטיפול בעקרות.

השר משה קצב וראשי המרכז לדמוגרפיה ביקשו מן האוצר להקציב 30 מיליון שקלים נוספים לשם טיפול בנשים הסובלות מאי־פריון, הפריות מבחנה, הסברה למניעת הפלות מיותרות, וכן הקמתם של מעונות יום.

השר נסים הבטיח, כי משרדו ידרוש לתת עדיפות לנושא זה בעת המו"מ שיקיים עם משרדים אחרים לקראת שנת הכספים הבאה. אך השר נסים לא היה מוכן לאשר תוספת מיוחדת של 30 מיליון, כפי שתבע השר קצב.

בנק דיסקונט הצטרף לנושים

מונה כונס ל„מחלבות המאוחדות" שבבעלות בני משפחת הורביץ

שופט בית־המשפט המחוזי בת"א, ישי לויט, נעתר אתמול לבקשת בנק דיסקונט ומינה את עו"ד ישראל קנטור ככונס נכסים ומנהל זמני לנכסי „המחלבות המאוחדות" שבבעלות בני משפחת הורביץ.

כמו־כן ניתנו צווי כינוס נוספים נגד החברות „אורן לבנים" ו„יריב נכסים" על מנת לממש איגרות־חוב של חברות אלה, התחומות לטובת בנק דיסקונט.

חובה של חברת „יריב" לבנק דיסקונט מסתכם ב־3.1 מיליון דולר. לדברי פרקליט הבנק חתמה החברה על איגרות חוב וערבויות להבטחת חובותיהן של חברות שונות שבבעלות האחים יונתן ויואב הורביץ, ביניהן „אורן לבנים", החברה לביטוח כלכלי „ה.ו.י.", „א.ס.א. זרעים" ו„המחלבות המאוחדות".

בהתאם לאיגרת החוב שנמסרה לבנק דיסקונט על־ידי חברת „יריב" שועברו נכסיה השונים לבנק.

מתברר, כי נוסף לאיגרות החוב מסרו בני משפחת הורביץ לבנק דיסקונט איגרת חוב לשיעבוד המקרקעין והנכסים של „המחלבות המאוחדות" שבבעלותם. גם חברה זו ערבה לשורת החברות שבבעלות המשפחה.

לטענת פרקליט בנק דיסקונט נאמדים חובות יונתן ויואב הורביץ בעשרות מיליוני דולרים וכי היקף נכסיהם ורכושם אינגו ידוע.

הוא אמר, כי חובותיה של חברת „המחלבות המאוחדות" מסתכם ב־3.1 מיליון דולר.

בדו"ח ראשוני שהגיש המפרק הזמני של החברות ושל הכונס הזמני של האחים הורביץ, עו"ד ישראל קנטור, נאמר, כי הכונס קיבל מידע על היקף יכולתם העסקית של האחים, קיים פגישות עם העובדים הבכירים בחברות והודיע לבנקים ולבורסה לניירות ערך על מינויו כמפרק זמני. (עתי"ם)

עצרת הסוכנות היהודית נפתחה בירושלים בצל האיום לפירוקה

בצל האיום לפירוקה של עצרת הסוכנות היהודית ולפירוד בין שותפיה — ההסתדרות הציונית והקהילות והארגונים היהודיים בתפוצה — התכנס אמש מושב הפתיחה של העצרת השנתית ה־16 בתיאטרון ירושלים. במעמד זה השתתפו נשיא המדינה חיים הרצוג ובן אישי ציבור, אורחים ומוזמנים מן הארץ ומחו"ל.

אריה דולצין, יו"ר הנהלת הסוכנות, ייחד את נאומו לשאלת עתידה של העצרת וקבע כי „פירוק השותפות יהיה טרגדיה נוראה עבור העם היהודי כולו, ותהרס אחדותו".

דולצ'ין ציין, כי בעצרת קיימת אווירה של חשדנות ומאבקי כוח בין שותפיה הציוניים ושאינם משתייכים לתנועה הציונית, עד כדי כך שנשמעות לחישות על הכוונה לפירוקה.

דולצ'ין העלה במושב הפתיחה הזה את הצעתו להימנע מתופעת הפירוד והפילוג, ותחת זאת למזג ולאחד איחוד מלא את השותפים על מנת ליצור גוף מלוכד ומאוחד בעצרת הסוכנות ולאפשר את המשך פעולתה רבת השנים. הוא אמר שתהליך המיזוג המלא הוא טבעי. תוצאות העבודה המשותפת של הציונים והבלתי־ציוניים בעצרת במשך 16 שנות קיומה, מוכיחים שמיזוג כזה ייתכן כדי למנוע את השבר הנורא בחיי האומה.

נציג מפ"ם בהנהלת הסוכנות, דב פורר, אמר אמש לכתבנו, כי המחלוקת העיקרית בין ההסתדרות הציונית לבין הסוכנות היהודית לא באה על פתרונה במושב הוועד הפועל הציוני והוחלט להעביר את הנושא לוועדה שתמונה על־ידי נשיאות הוועד הפועל.

פורר הטעים, כי הטיפול בבעיות אינו תואם את הצרכים ודרושה רביזיה בדרך הצגת הבעיות ופתרונן.

העשייה בשטח, אמר, אינה יכולה להתנהל על־ידי שימוש בשלט רחוק. מעורבות במקרה זה אפשרית רק על ידי נוכחות אישית בשטח. מינהל כלכלי וציבורי תקין בהחלט מחוייב המציאות, אולם אי אפשר לנהל את העשייה הציונית מרחוק. המעורבות הישירה וההגשמה האישית הן בנפשה של התנועה הציונית ומכאן נובע המשבר הנוכחי.